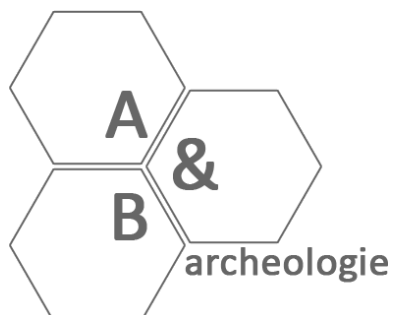

Eke Kouter

Eindverslag Verslag van resultaten

Bert ACKE, Maarten BRACKE, Paulien FONTEYN en Gwendy WYNS

Titel: Eindverslag Eke Kouter

Erkend archeoloog: Maarten Bracke, OE/ERK/Archeoloog/2015/00036

Auteurs: Bert Acke, Maarten Bracke, Paulien Fonteyn en Gwendy Wyns

Uittreksels uit CartoWeb.be met toelating van het Nationaal Geografisch Instituut C18084 - www.ngi.be

Projectcode opgraving: 2024J373

Bekrachtigde archeologienota (2023I12):

<https://loket.onroerendergoed.be/archeologie/notas/notas/27247>

Bekrachtigde nota (2024H196):

<https://loket.onroerendergoed.be/archeologie/notas/notas/28890>

Intern projectnummer: 2024.142

Locatiegegevens: Oost-Vlaanderen, Eke (Nazareth-De Pinte), Kouter

Lambertcoördinaten opgravingszone 1: X: 98377,20 en Y: 183025,66; X: 98429,46 en Y: 183068,80

Lambertcoördinaten opgravingszone 2: X: 98452,20 en Y: 183071,68; X: 98516,21 en Y: 183124,52

Oppervlakte plangebied: ca. 15.669m²

Oppervlakte opgravingszone 1: ca. 850m²

Oppervlakte opgravingszone 2: ca. 1.675m²

Kadastergegevens: Nazareth-De Pinte, afdeling 2, sectie A, percelen 732K3 (deel), 734N, 734X (deel), 735Y (deel), 1137D5 (deel), 1137E5 (deel), 1137F5 (deel), 1137G5 (deel), 1137P (deel), 1137R (deel), 1137S (deel) en 1137T (deel) (zie figuur 1)

Topografische kaart: zie figuur 14 en 15

Betrokken actoren: Bert Acke (archeoloog), Maarten Bracke (erkend archeoloog, veldwerkleider), Paulien Fonteyn (erkend archeoloog), Gwendy Wyns (archeoloog), Phaedra Vanlaere (stagiair), Daniel Primetzhof en Melanie Mucke (Uppsala Universiteit; ¹⁴C-datering) en initiatiefnemer

Begin- en einddatum veldwerk: 22 april 2025 t.e.m. 25 april 2025

Wetenschappelijke advisering: /

Nummer wettelijk depot: D/2025/14.293/7

© Acke & Bracke bv, Dorpvaart 76, 9180 Moerbeke-Waas. De auteurs aanvaarden geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de auteurs.

1. BESCHRIJVEND GEDEELTE.....	6
1.1. SITUERING	6
1.2. ARCHEOLOGISCHE VOORKENNIS	7
1.2.1. SAMENVATTING BUREAUONDERZOEK	7
1.2.2. SAMENVATTING ARCHEOLOGISCH VOORONDERZOEK MET INGREEP IN DE BODEM DOOR MIDDEL VAN PROEFSLEUVEN	9
1.3. ONDERZOEKSOPDRACHT.....	12
1.3.1. VRAAGSTELLING MET BETREKKING TOT DE ARCHEOLOGISCHE SITE	12
1.3.2. RANDVOORWAARDEN	12
1.3.3. BESCHRIJVING VAN DE GEPLANDE WERKEN	13
1.4. WERKWIJZE EN STRATEGIE.....	14
1.4.1. OPGRAVINGSMETHODE.....	14
1.4.2. ORGANISATIE VAN DE OPGRAVING.....	14
1.4.3. RELEVANT GEBRUIKT MATERIAAL	15
1.4.4. AFWIJINGEN STRATEGIE TEN OPZICHTE VAN PROGRAMMA VAN MAATREGELEN	15
1.4.5. SELECTIEKEUZE VONDSTEN	15
1.4.6. SELECTIEKEUZE STAALNAME	15
1.4.7. INBRENG SPECIALISTEN	15
1.4.8. ALGEMENE WETENSCHAPPELIJKE ADVISERING	15
2. ASSESSMENTRAPPORT	19
2.1. GEHANTEERDE METHODEN, TECHNIEKEN EN CRITERIA	19
2.2. OBSERVATIES EN REGISTRATIES	19
2.2.1. ASSESSMENT VAN DE VONDSTEN.....	19
2.2.2. ASSESSMENT VAN DE STALEN	19
2.2.3. CONSERVATIE-ASSESSMENT.....	20
2.2.4. ASSESSMENT VAN SPOREN, SPOORCOMBINATIES EN ARCHEOLOGISCHE STRUCTUREN	20
2.2.5. ASSESSMENT VAN DE ARCHEOLOGISCHE SITE.....	21
2.3. POTENTIEEL VOOR WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK	22
2.4. UIT TE VOEREN ONDERZOEK	22
2.4.1. TE BEANTWOORDEN ONDERZOEKSVRAGEN.....	22
2.4.2. STRATEGIE VOOR DE VERWERKING	23
2.4.3. CONSERVATIESTRATEGIE	23
2.4.4. ONDERZOEKSVRAGEN BIJ VERVOLGONDERZOEK	23
3. INTERPRETATIE VAN DE ARCHEOLOGISCHE SITE	24
3.1. LANDSCHAPPELIJK, HISTORISCH EN ARCHEOLOGISCH KADER.....	24
3.1.1. LANDSCHAPPELIJK KADER.....	24
3.1.2. HISTORISCH KADER	30
Eke.....	30

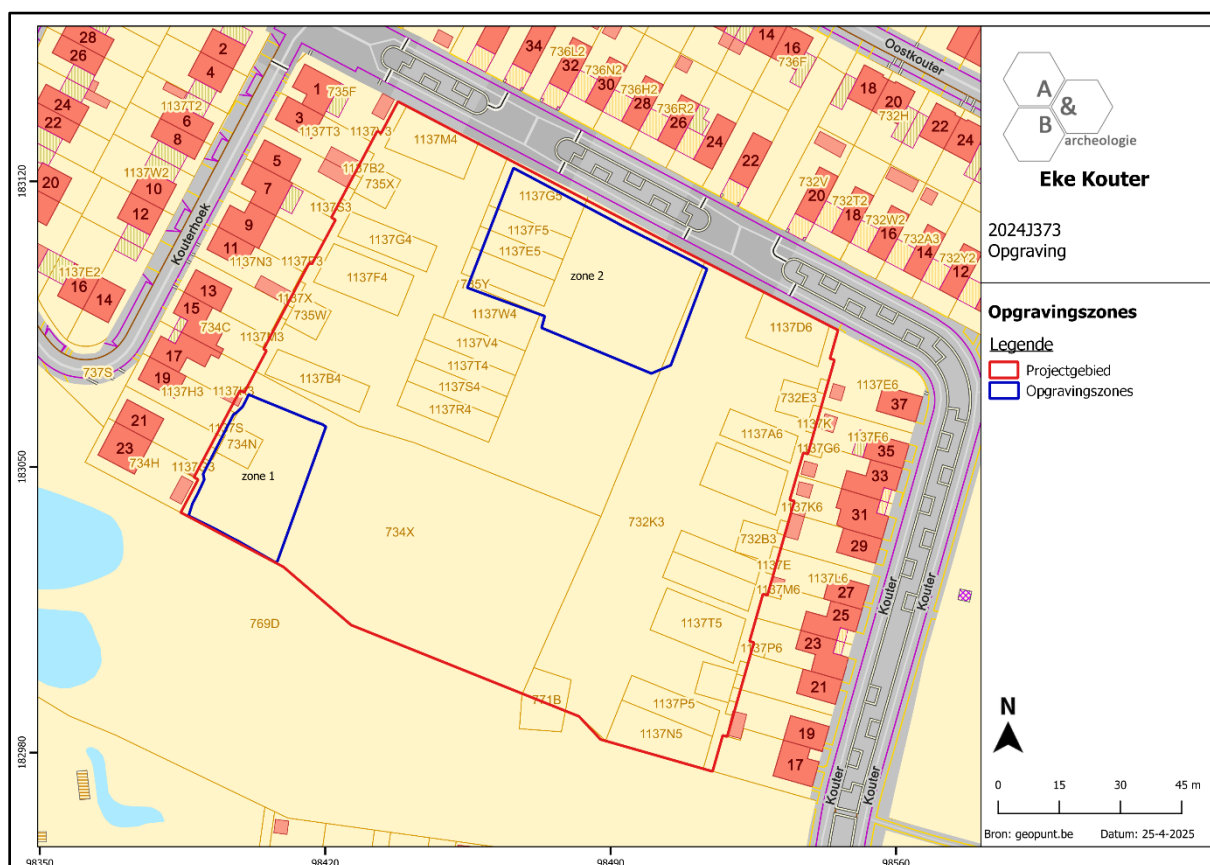
Plangebied	31
3.1.3. ARCHEOLOGISCH KADER	39
Steentijd	39
Metaaltijden	40
Romeinse tijd	41
Middeleeuwen	42
Nieuwe en nieuwste tijd	43
3.2. STRATIGRAFISCHE OPBOUW	44
3.2.1. BODEMOPBOUW	44
3.2.2. BODEMBEWARING EN BEWARING ARCHEOLOGISCHE SITES/ARTEFACTEN	47
3.2.3. REFERENTIEBODEMS OP GEKENDE ARCHEOLOGISCHE SITES	47
3.3. BESCHRIJVING VAN DE ARCHEOLOGISCHE SITE	49
3.3.1. BEWONINGSSPOREN UIT DE VROEGE IJZERTIJD	51
Zone 1	51
Zone 2	54
3.3.2. HOUTSKOOLRIJKE KUIL UIT DE MIDDEN ROMEINSE TIJD	63
3.3.3. VOLMIDDELEEUWSE GRACHT	64
3.3.4. BOMPUT UIT DE EERSTE OF TWEEDE WERELDOORLOG	66
3.4. CULTURELE EN NATUURWETENSCHAPPELIJKE VONDSTEN	68
3.4.1. HANDGEVORMD AARDEWERK	68
3.4.2. GRIJS GEDRAAID AARDEWERK	70
3.4.3. NATUURWETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK	70
¹⁴ C-datering	70
3.5. DATERING EN INTERPRETATIE VAN DE ARCHEOLOGISCHE SITE	72
3.5.1. RELATIEVE DATERING AAN DE HAND VAN SPOREN EN VONDSTEN	72
3.5.2. ABSOLUTE DATERING AAN DE HAND VAN NATUURWETENSCHAPPELIJKE DATERINGSTECHNIEKEN	72
3.5.3. ABSOLUTE DATERING AAN DE HAND VAN HISTORISCHE BRONNEN	72
3.5.4. TAFONOMISCHE OPBOUW EN FORMATIE	72
3.6. SYNTHESE	73
3.6.1. INTERPRETATIE VAN DE ARCHEOLOGISCHE SITE	73
3.6.2. BELANG EN BETEKENIS VAN DE ARCHEOLOGISCHE SITE	73
3.7. BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN EN -DOELEN	78
3.8. SAMENVATTING GESPECIALISEERD PUBLIEK	81
3.9. SAMENVATTING NIET-GESPECIALISEERD PUBLIEK	83
 4. BIBLIOGRAFIE	 85
 4.1. FIGURENLIJST	 89
4.2. TABELLENLIJST	91
 5. BEWARING EN DEPONERING	 92
 6. BIJLAGEN	 93

6.1.	LIJST VAN PLANNEN EN KAARTEN	93
6.2.	TEKENINGENLIJST	93
6.3.	FOTOLIJST	93
6.4.	SPORENLIJST	93
6.5.	VONDSTENLIJST.....	93
6.6.	STALENLIJST	93
6.7.	SKELETFORMULIEREN	93
6.8.	CONSERVATIERAPPORT	93
6.9.	RESULTATEN AARDKUNDIGE EN NATUURWETENSCHAPPELIJKE ANALYSES	93
6.10.	REFERENTIEPROFIEL	93
6.11.	DAGRAPPORTEN	93
6.12.	VELDTEKENINGEN.....	93

1. Beschrijvend gedeelte

1.1. Situering

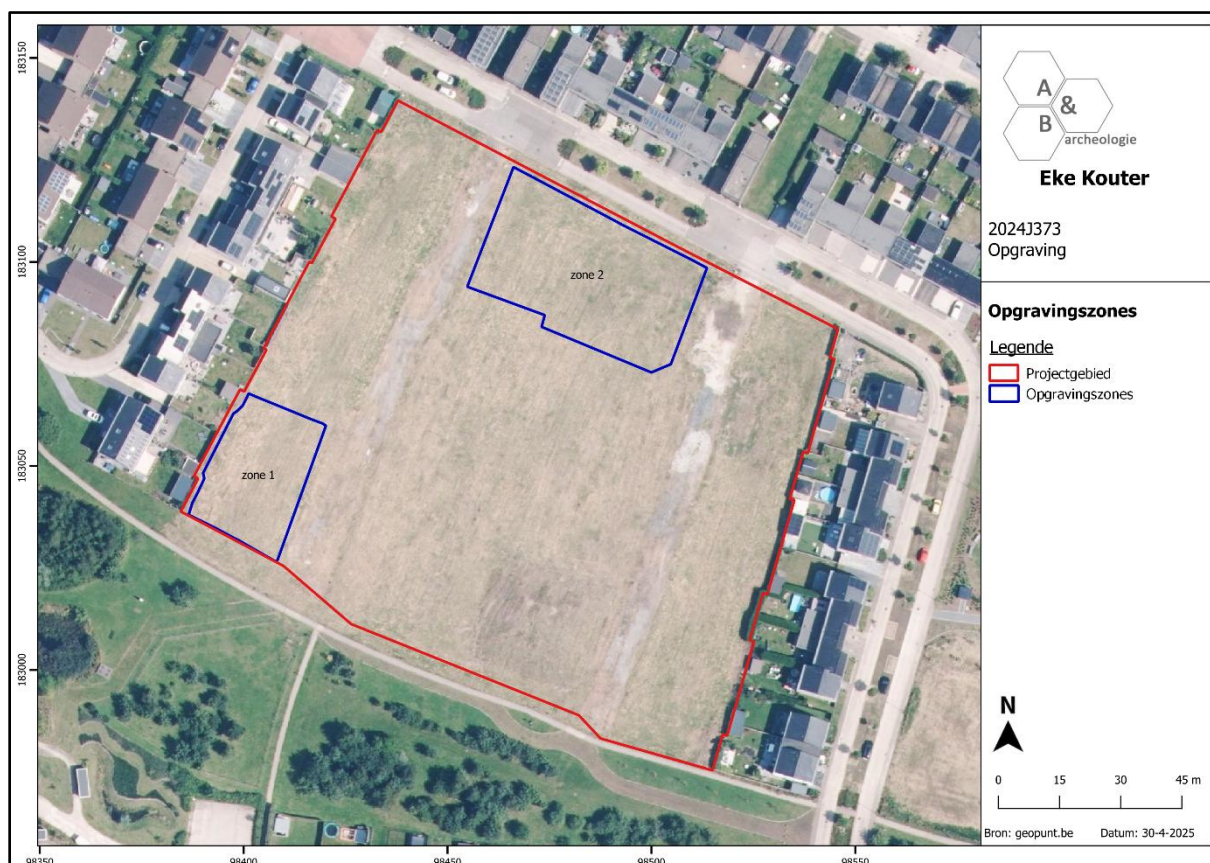
Het plangebied situeert zich ten zuiden en ten westen van de Kouter te Eke (deelgemeente van Nazareth-De Pinte; provincie Oost-Vlaanderen). Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor het verkrijgen van een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden werd een archeologienota¹ opgemaakt. Hierin werd aan het plangebied een hoge archeologische verwachting toegekend voor sites met grondsporen. Er werd dan ook een proefsleuvenonderzoek geadviseerd. Bij dit proefsleuvenonderzoek² werden bewoningssporen uit de (vroeg-)ijzertijd en de volle middeleeuwen aangetroffen in het noordelijke en zuidwestelijke deel van het plangebied. Deze zones werden dan ook geselecteerd voor een verdere opgraving. Ze hadden een oppervlakte van ca. 850m² en 1.675m².

Figuur 1 Aanduiding van het plangebied en de advieszone op het kadaster (bron: geopunt.be).

¹ Acke, Bracke, 2023; Acke, Bracke, Wyns 2023.

² Acke et al. 2024a; 2024b.

Figuur 2 Projectie van het plangebied en de advieszone op de luchtfoto van 2023 (bron: geopunt.be).

1.2. Archeologische voorkennis

1.2.1. Samenvatting bureauonderzoek³

Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden aan de Kouter te Eke (deelgemeente van Nazareth-De Pinte, provincie Oost-Vlaanderen) werd in 2023 een archeologienota opgemaakt.

Het plangebied heeft een oppervlakte van ca. 15.669m² en een min of meer vierkante vorm. Het bevindt zich midden in een recente verkaveling aan de Kouter. In het noordoosten grenst het terrein aan de Kouter, in het oosten en westen aan de tuinen van de bebouwing langs de omliggende straten en in het zuiden aan een voetweg en een groenzone. Het terrein is momenteel onbebouwd en braakliggend. Het wordt van noordoost naar zuidwest doorkruist door twee verharde wegen in steenslag. Onder deze verhardingen bevinden zich rioleringen en wachtbuizen voor aansluiting op de nutsleidingen voor de toekomstige woningen. De twee stroken zijn hierdoor volledig verstoord; ze hebben samen een oppervlakte van 5.256m².

³ Acek, Bracke, 2023; Acek, Bracke, Wyns 2023.

Het plangebied was in de 18de eeuw gelegen in de landelijke omgeving ten westen van de dorpskern van Eke. Het terrein is in deze periode onbebouwd en in gebruik als landbouwgrond. Ten zuiden (Villaretkaart) of doorheen het plangebied (Ferrariskaart) wordt een oost-west georiënteerde weg, die wordt omzoomd door bomen, aangegeven. Deze is niet langer te onderscheiden op latere kaarten, maar komt mogelijk wel overeen met de perceelsgrens. Op de 19de en 20ste-eeuwse kaarten blijft de situatie van het plangebied ongewijzigd. Ook op de luchtfoto's tot en met het begin van de 21ste eeuw is het terrein in gebruik als landbouwgrond. Op de luchtfoto van 2000-2003 lijken de perceelsgrenzen niet meer weerspiegeld te worden in het bodemgebruik en maakt het plangebied deel uit van een groter stuk landbouwgrond. In de periode 2008-2011 startte de ontwikkeling van de verkaveling en bijhorende wegenis op en naast het plangebied. Hoe de site eruitzag voor het midden van de 18de eeuw kan op basis van het bureauonderzoek niet achterhaald worden.

Eke is gelegen in de Vlaamse Zandstreek tussen de Leie en de Schelde. Eke kent een eerder vlak reliëf en bevindt zich ten noordwesten van de lagergelegen linkeroever van de Schelde. Een deel van het grondgebied, dicht bij de Schelde (ongeveer de zone tussen de N60 en de Schelde), is van nature overstromingsgevoelig, lagergelegen en daardoor minder geschikt voor bewoning. De dorpskern alsook het projectgebied liggen buiten de risicozones voor overstroming. Het plangebied bevindt zich in een iets hoger gelegen zone van de gemeente, op een tamelijk vlak terrein waarvan het maaiveld schommelt rond +10,00m TAW. De verharde stroken zijn duidelijk hoger gelegen, op +10,50m TAW, maar dit is het gevolg van recent menselijk ingrijpen. Net ten westen en ten zuiden lijken de gronden ook kunstmatig opgehoogd.

Het plangebied is op de bodemkaart aangeduid als een matig droge zandbodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont. De bodemkaart komt echter niet geheel overeen met de waarnemingen op het terrein waarbij een zandbodem met twee ploeglagen boven op de C-horizont werd vastgesteld. Een textuur B-horizont kon slechts gedeeltelijk en plaatselijk waargenomen worden in het zuidelijke deel van het plangebied. Deze werd echter grotendeels opgenomen in de A(p)2-horizont.

Zowel de nabije als de ruimere omgeving van het plangebied en het plangebied zelf zijn rijk aan archeologische indicatoren. Op het plangebied zelf werd bij een veldprospectie materiaal uit de steentijd, Romeinse periode en middeleeuwen aangetroffen. Ook veel percelen in de buurt werden via veldprospectie onderzocht, hierbij werden voornamelijk vondsten uit de steentijd en de Romeinse periode aangetroffen. Op het centrale zuidelijk deel van het projectgebied werd in 2018 een opgraving uitgevoerd. Hierbij werden bewoningssporen uit de vroege ijzertijd, bestaande uit meerdere bijgebouwen en een mogelijk hoofdgebouw aangesneden. Daarnaast werden ook sporen van begraving uit de late ijzertijd/vroeg-Romeinse tijd aangetroffen. Naast een gracht en greppel uit de volle middeleeuwen, een T-vormige grachtstructuur uit de nieuwe tijd en twee loopgraven uit de Tweede Wereldoorlog, werden geen verdere (bewonings-)sporen aangesneden. Op een opgraving net ten oosten van het projectgebied werden sporen van bewoning en begraving uit de vroege ijzertijd opgegraven. Ook uit de Romeinse periode waren sporen van bewoning en begraving aanwezig. Daarnaast werd nog een loopgraaf daterend uit WOII aangetroffen. Een onderzoek in het kader van collectorwerken ten zuidoosten van het plangebied leverde sporen op van Romeinse aanwezigheid, in de vorm van een enclosure, grachten en een begraving. Het middeleeuwse Eke ontwikkelde zich zo'n 400m ten oosten van het plangebied, ten noordoosten zijn meerdere middeleeuwse indicatoren en losse vondsten uit de middeleeuwen gekend.

Op basis hiervan kan aan de delen van het plangebied die niet verstoord zijn of nog niet archeologisch onderzocht zijn een eerder hoge archeologische verwachting toegekend worden voor sites met grondsporen, uit diverse archeologische periodes. In situ bewaarde steentijd artefactensites worden niet verwacht in het plangebied, de reeds uitgevoerde opgraving heeft aangetoond dat een textuur B-horizont slechts gedeeltelijk en plaatselijk aanwezig was. Deze werd grotendeels opgenomen in de teelaarde.

Het volledige plangebied zal verkaveld worden in 50 loten van gegroepeerde halfopen en gesloten bebouwingen. Bij elke woning wordt een tuin voorzien. De kavels bevinden zich langs de 2 noordoost-zuidwest gerichte wegenissen die reeds aangelegd zijn, ook de nutsvoorzieningen zijn reeds aanwezig onder deze wegenissen. Centraal is een groenzone met voetpaden aanwezig en zowel langs de oostelijke als westelijke grens is een voetpad voorzien. Er kan aangenomen worden dat de bodem van het nog niet verstoorde deel van het plangebied ernstig bedreigd wordt: het bouwrijp maken van de percelen en allerhande werfverkeer, het optrekken van de woningen met aanhorigheden (nutsvoorzieningen, opritten, aansluitingen op de nutsleidingen) en het aanleggen van de tuinzones kent een diepe impact in de bodem en kan nefast zijn voor eventueel aanwezige archeologische sporen en sites.

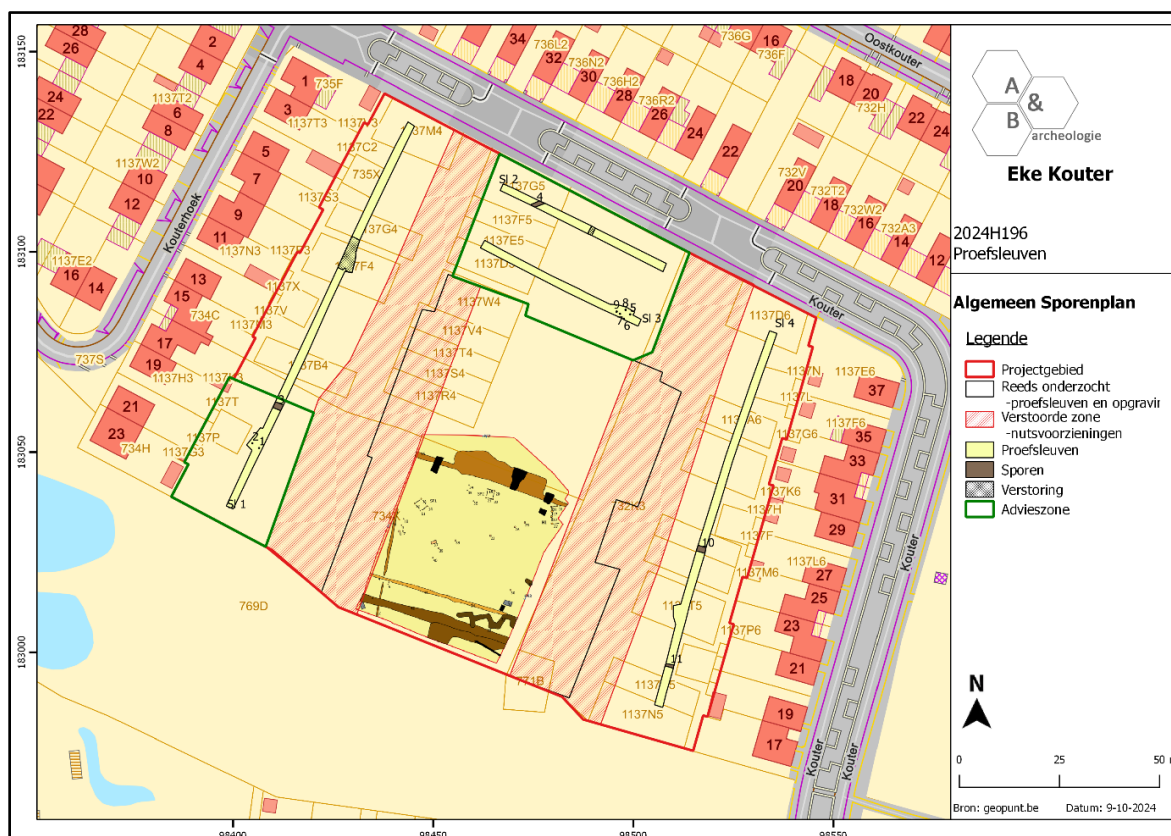
Rekening houdend met de verhoogde archeologische verwachting en de geplande verstoring van het plangebied dient een verder vooronderzoek uitgevoerd te worden in een uitgesteld traject, na het verkrijgen van de vergunning. Het verder vooronderzoek bestaat uit een proefsleuvenonderzoek.

1.2.2. Samenvatting archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven⁴

Het verder vooronderzoek bestond uit een proefsleuvenonderzoek. Hierbij werden drie zones, gelegen buiten de verstoorde of reeds opgegraven delen van het plangebied onderzocht. Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden in het noordelijke en zuidwestelijke deel van het plangebied bewoningssporen, waaronder twee mogelijke spiekers, aangesneden. Verder zijn watervoerende structuren aanwezig waarvan enkele reeds konden onderzocht worden tijdens de opgraving in 2018 aan het middenplein. De sporen lijken op het eerste gezicht te dateren uit de (vroege-)ijzertijd en de volle middeleeuwen naar analogie van de onderzoeksresultaten uit 2018. De sporen situeren zich op een diepte van ca. 40 tot 60cm onder het huidige maaiveldniveau, in de top van de C-horizont. Er is algemeen sprake van een AC-bodemopbouw waarbij de teelaarde meteen op de C-horizont rust.

Verder onderzoek in de vorm van een archeologische opgraving is nodig ter hoogte van de aangetroffen bewoningssporen. Zone 1 omvat een oppervlakte van ca. 850m² en situeert zich in het zuidwesten; zone 2 is 1675m² groot en bevindt zich in het noordelijke deel. De gezamenlijke oppervlakte van de advieszone is 2525m². In de opgravingszones wordt bewoning verwacht uit de ijzertijd. De resultaten zullen meer inzichten verschaffen in het ruimere geheel en aanvullingen vormen op de eerdere archeologische onderzoeken.

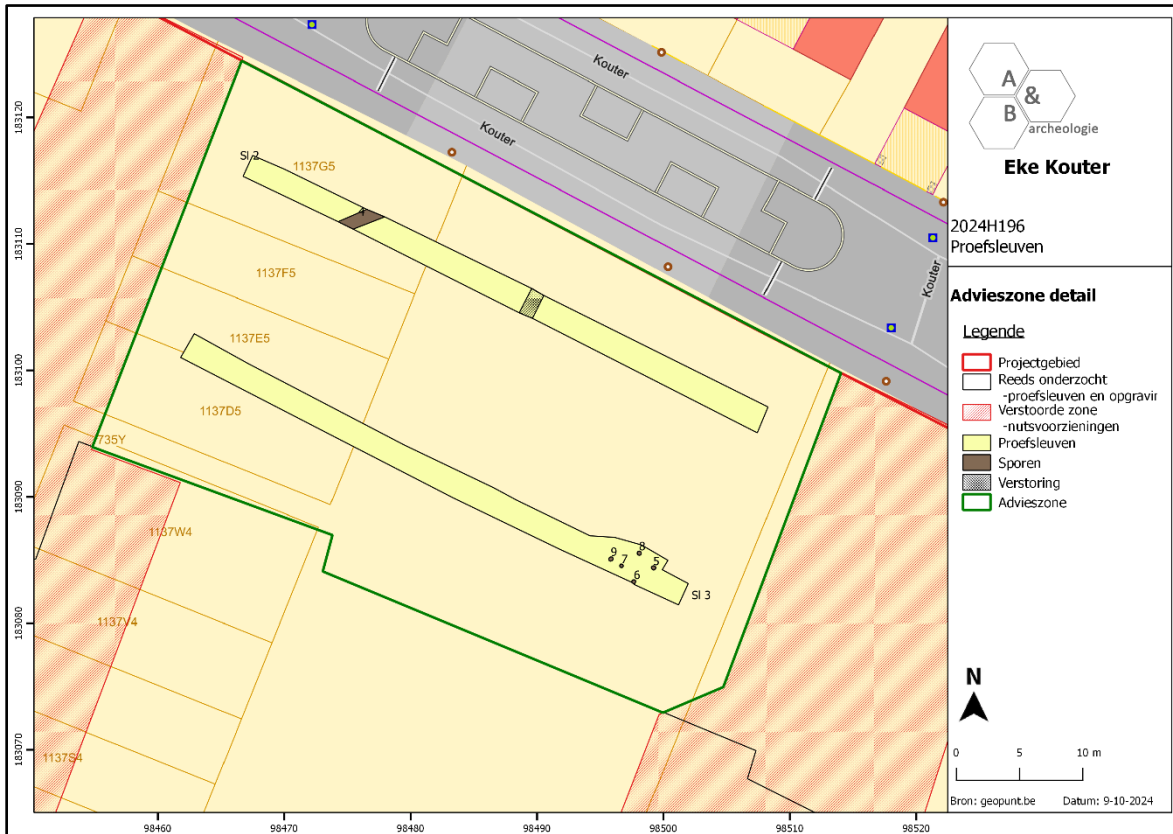
⁴ Acke, Bracke, Fonteyn 2024a.

Figuur 3 Allesporenkaart van het proefsleuvenonderzoek en het onderzoek uit 2018 met aanduiding van de advieszones, geprojecteerd op het GRB (bron: Acke et al. 2024b, 4, fig. 1).

Figuur 4 Detail van het algemeen sporenplan ter hoogte van de zuidwestelijke advieszone (bron: bron: Acke et al. 2024b, 5, fig. 2).

Figuur 5 Detail van het algemeen sporenplan ter hoogte van de noordelijke advieszone (bron: bron: Acke et al. 2024b, 5, fig. 3).

1.3. Onderzoeksopdracht

1.3.1. Vraagstelling met betrekking tot de archeologische site

In het programma van maatregelen bij de nota⁵ werden de volgende niet-limitatieve onderzoeksvragen opgenomen:

- Wat is de aard, omvang, datering en conservatie van de aangetroffen archeologische resten?
- Welke spoorcategorieën zijn aanwezig? En tot welke functie behoren deze (bewoning, begraving, artisanaal, ...)? Welke structuren kunnen onderscheiden worden (gebouwen, grachten, waterputten, kuilen, ...)?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere periodes? Wat is de onderlinge samenhang/fasering? Hoe zijn de erven ingedeeld en afgebakend?
- Zijn er aanwijzingen voor artisanale activiteiten?
- Waaruit bestaat de materiële cultuur en kan dit iets leren over het gebruik van de site en de bewoner(s)? Tot welke groep, type, baksel, ... behoort het aardewerk?
- Lenen vondsten zich tot een conservatie? Wat is hun meerwaarde?
- Kunnen bepaalde sporen verder natuurwetenschappelijk onderzocht worden? Wat is hun meerwaarde? Welke vormen van natuurwetenschappelijk onderzoek zijn van toepassing (¹⁴C-datering, macrobotanisch onderzoek, pollenonderzoek, dendrochronologie, houtsoortbepaling, anthracologie, petrografie, archeozoölogie, ...)?
- Kan de site in een ruimer archeologisch kader geplaatst worden, hoe verhoudt de site zich tot de archeologische onderzoeken in de directe omgeving?
- Wat is de relatie tussen de mens en zijn omgeving?
- Zijn de grenzen van de archeologische site behaald binnen het plangebied of lopen de erven door buiten het terrein?

1.3.2. Randvoorwaarden

Het onderzoek kon uitgevoerd worden conform het programma van maatregelen bij de nota. Langs de aangrenzende percelen en de straat Kouter werd een buffer (ca. 1,5m) aangehouden waardoor de reële opgegraven oppervlakte iets lager ligt dan voorzien.

⁵ Acke et al. 2024b, 6.

1.3.3. Beschrijving van de geplande werken

Het volledige plangebied zal verkaveld worden in 50 loten van gegroepeerde halfopen en gesloten bebouwingen. Bij elke woning wordt een tuin voorzien. De kavels bevinden zich langs de 2 noordoost-zuidwest gerichte wegenissen die reeds aangelegd zijn, ook de nutsvoorzieningen zijn reeds aanwezig onder deze wegenissen. Centraal is een groenzone met voetpaden aanwezig en zowel langs de oostelijke als westelijke grens is een voetpad voorzien. Er kan aangenomen worden dat de bodem van het nog niet verstoorde deel van het plangebied ernstig bedreigd wordt: het bouwrijp maken van de percelen en allerhande werfverkeer, het optrekken van de woningen met aanhorigheden (nutsvoorzieningen, opritten, aansluitingen op de nutsleidingen) en het aanleggen van de tuinzones kent een diepe impact in de bodem en kan nefast zijn voor eventueel aanwezige archeologische sporen en sites.

Figuur 6 Uitsnede uit het ontwerpplan (bron: Acke, Bracke, Wyns 2023, 10, fig. 5).

1.4. Werkwijze en strategie

1.4.1. Opgravingsmethode

Op basis van het proefsleuvenonderzoek werd in het programma van maatregelen van de nota een opgraving geadviseerd binnen twee deelzones van het projectgebied. De zuidwestelijke deelzone had een oppervlakte van ca. 850m² en de centraal noordelijke was ca. 1.675m² groot. Het onderzoek diende uitgevoerd te worden volgens de bepalingen in de Code van Goede Praktijk en de voorwaarden opgenomen in het programma van maatregelen horende bij de nota. De erkende archeoloog kan enkel mits gefundeerde motivatie afwijken van sommige van deze bepalingen en voorwaarden.

Het onderzoek werd uitgevoerd conform de Code van Goede Praktijk. De opmetingen werden uitgevoerd met een GPS-aangestuurd systeem met precisie van 1cm. De teelaarde, het aangelegde vlak, de sporen en de storten werden onderzocht met een metaaldetector van het type XP Deus; dit leverde geen relevante vondsten op. Opgravingszone 1 (zuidwesten) werd aangelegd in een twee noordnoordoost-zuidzuidwest georiënteerde werkputten; opgravingszone 2 (centraal noorden) werd aangelegd in drie westnoordwest-oostzuidoost georiënteerde werkputten. Het archeologisch vlak werd opgeschoond. Alle sporen, 35 in totaal, kregen een uniek nummer, werden beschreven en geregistreerd via foto's en opmetingen. De grondsporen werden vervolgens gecoupeerd en onderzocht. De foto's werden genomen met een camera van het type en RICOH WG-6. Het vondstmateriaal werd ingezameld en voorzien van een vondstkaartje. Na de opgraving werden de vondsten gewassen en gedroogd. Het vondstmateriaal werd vervolgens verder bestudeerd. Er werden 6 inventarisnummers uitgedeeld aan vondstmateriaal. Ook werden 9 stalen genomen voor natuurwetenschappelijk onderzoek. Er werden daarnaast 2 bodemprofielen geplaatst om de aardkundige opbouw te omschrijven.

Het archeologisch vlak werd aangelegd op één niveau, meer bepaald in de top van de C-horizont, op ca. 40cm tot 90cm onder het huidige maaiveldniveau.

1.4.2. Organisatie van de opgraving

Het onderzoek werd uitgevoerd van dinsdag 22 april 2025 tot en met vrijdag 25 april 2025 in overwegend gunstige weersomstandigheden. Het kraanwerk werd uitgevoerd door Steven Antheunis (SA Grondwerken). Maarten Bracke trad op als erkend archeoloog; Bert Acke en Gwendy Wyns vulden het team van archeologen aan. Phaedra Vanlaere hielp mee als stagiair in het kader van haar opleiding archeologie aan de Universiteit Gent.

Op 5 mei 2025 werd het archeologierapport ingediend bij het agentschap Onroerend Erfgoed. Het eindverslag werd conform de Code van Goede Praktijk versie 4.0 opgemaakt door erkend archeoloog en veldwerkleider Maarten Bracke, erkend archeoloog Paulien Fonteyn en archeologen Bert Acke en Gwendy Wyns. Na de afronding van de opgraving en de opmaak van het eindverslag zal het archeologisch ensemble overgedragen worden aan de initiatiefnemer.

1.4.3. Relevant gebruikt materiaal

Het vlak werd aangelegd met een 21-tons kraan met gladde, platte graafbak. Het vlak, de sporen, de hoogtes, ... werden ingemeten met een GPS-toestel van het merk Geomax. De foto's werden genomen met een camera van het merk RICOH WG-6. Metaaldetectie werd uitgevoerd met een motion detector van het merk XP Deus met 21cm zoekschijf. Verder werd gebruik gemaakt van klein opgravingsmateriaal zoals schop, truweel, vouwmeters, schaallat, vondstzakken etc.

1.4.4. Afwijkingen strategie ten opzichte van programma van maatregelen

Er werd niet afgeweken van het programma van maatregelen bij de nota van het proefsleuvenonderzoek.

1.4.5. Selectiekeuze vondsten

Er werd geen selectie doorgevoerd. Alle aangetroffen vondsten werden ingezameld en voorzien van een vondstkaartje.

1.4.6. Selectiekeuze staalname

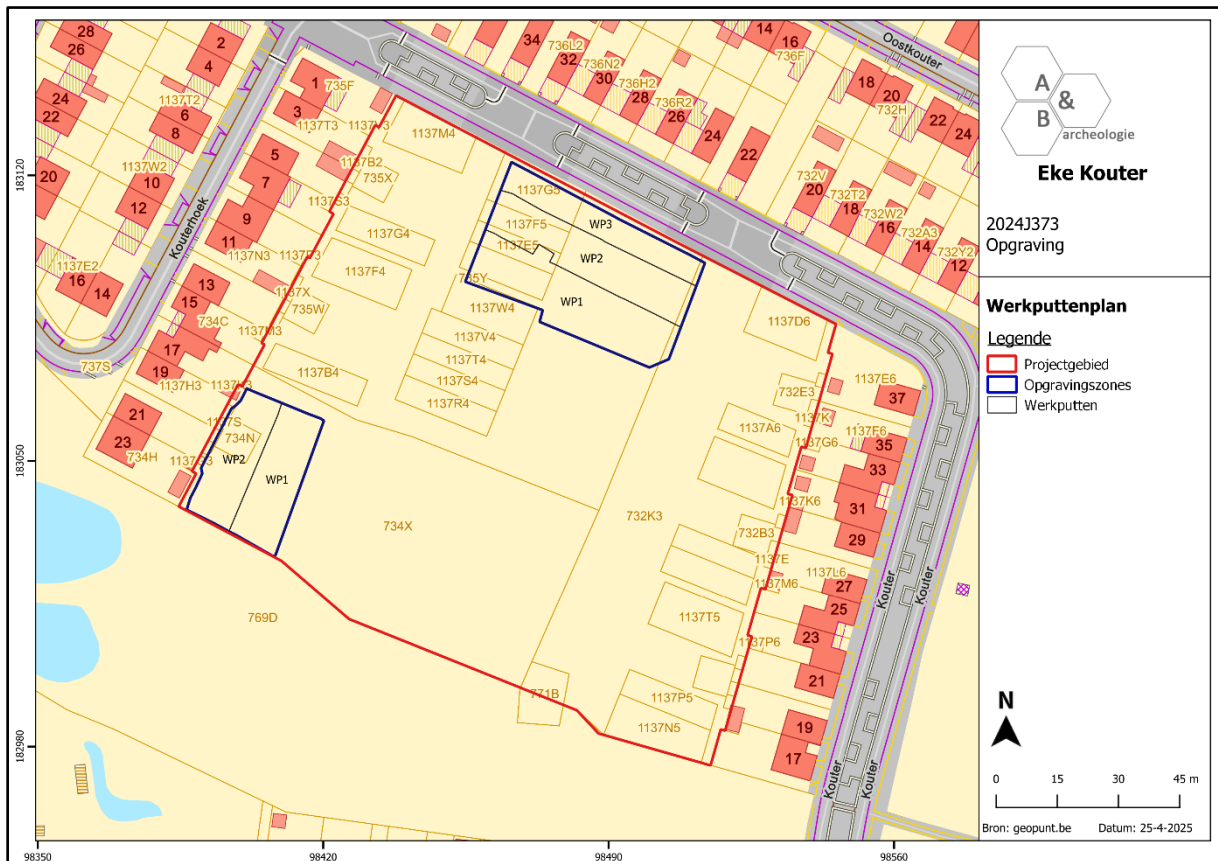
De staalname gebeurde om de vooropgestelde onderzoeksvragen te beantwoorden, maar was afhankelijk van de aangetroffen sporen en structuren en de mogelijkheid tot het nemen van een zinvol staal.

1.4.7. Inbreng specialisten

De ¹⁴C-dateringen werden uitgevoerd aan de Universiteit van Uppsala door Daniel Primetzhof en Melanie Mucke.

1.4.8. Algemene wetenschappelijke advisering

Niet van toepassing.

Figuur 7 Werkputtenplan, geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).

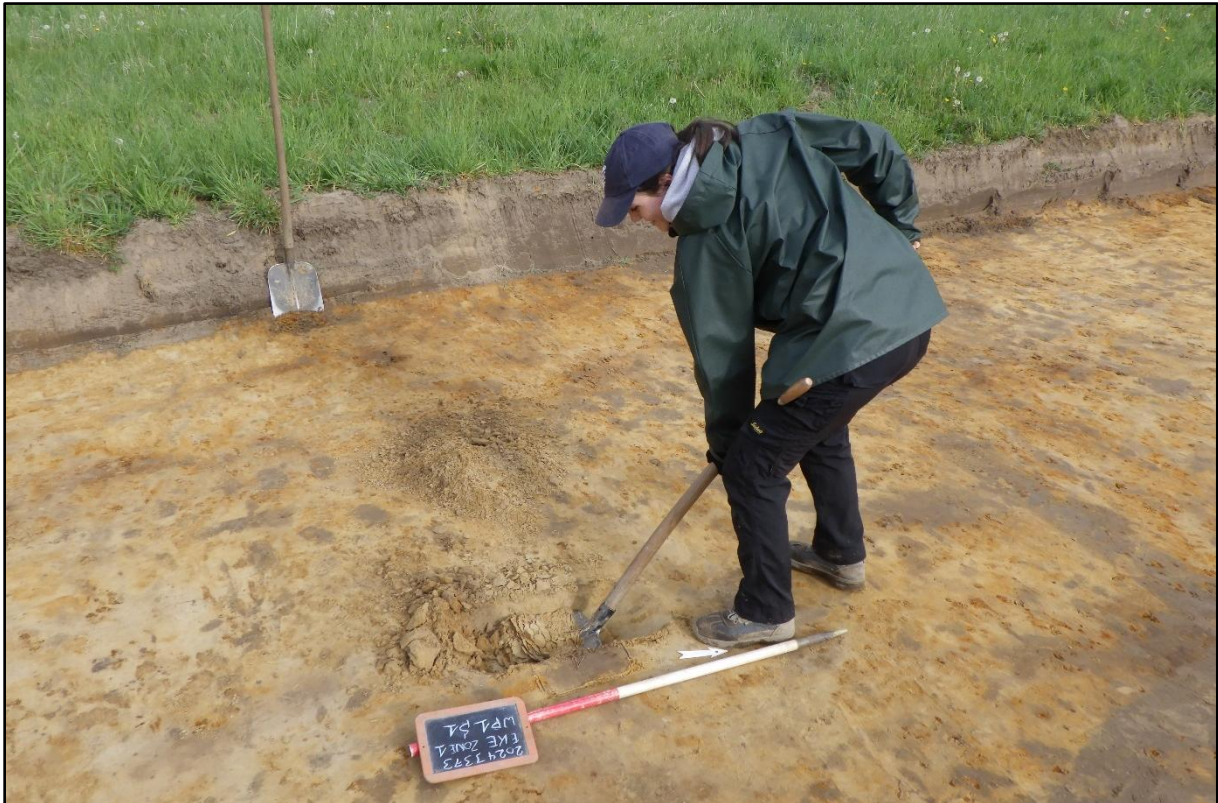
Figuur 8 Zicht op het zuidelijkwestelijke deel van het plangebied.

Figuur 9 Zicht op het noordelijke deel van het plangebied.

Figuur 10 Aanleg en opschaven van het archeologisch vlak.

Figuur 11 Couperen van de sporen.

Figuur 12 Optekenen van de coupes.

2. Assessmentrapport

2.1. Gehanteerde methoden, technieken en criteria

Alle sporen, vondsten en stalen zijn beschreven en geregistreerd zoals omschreven in de Code van Goede Praktijk. Op basis hiervan werd een gedegen assessment van de vondsten, stalen, conservatie, sporen, spoorcombinaties, archeologische structuren en van de site in zijn geheel uitgevoerd door de erkend archeoloog, veldwerkleider, de assistent-archeologen en de natuurwetenschappers. De diverse methoden, technieken en criteria worden in onderhavige deelhoofdstukken verder omschreven.

2.2. Observaties en registraties

2.2.1. Assessment van de vondsten

In totaal werden tijdens de opgraving 6 inventarisnummers uitgedeeld aan vondstmateriaal (inv. 1 t.e.m. 6). Het vondstensemble bestaat louter uit aardewerkfragmenten.

Vondstcategorie	Aantal (n)	Gewicht (g)
Aardewerk	6	236
TOTAAL	6	236

Tabel 1 Overzicht van de vondstcategorieën in aantallen en gewicht.

2.2.2. Assessment van de stalen

Tijdens het onderzoek werden waar mogelijk stalen genomen uit de relevante contexten. Zo werden bij de opgraving 8 inventarisnummers uitgedeeld aan stalen (inv. 1 t.e.m. 8). Het gaat om grondstalen en houtskoolstalen. De houtskoolstalen kunnen gebruikt worden om de aangetroffen gebouwstructuren en enkele andere sporen, waaronder houtskoolrijke kuil S29 te dateren via ¹⁴C-datering. De grondstalen werden uitgezeefd en gecontroleerd op archeologisch relevant materiaal. Pollenmonsters en specifieke macrorestenmonsters werden niet genomen gezien hiertoe geen geschikte contexten aanwezig waren. In de zure zandgrond, boven de permanente grondwatertafel werd immers geen gunstig conservering van deze resten verwacht.

Categorie	Aantal (n)
Grondstalen	2
Houtskoolstalen	6
TOTAAL	8

Tabel 2 Overzicht van de ingezamelde stalen.

Het uitgevoerde natuurwetenschappelijk onderzoek bestond uit twee ^{14}C -dateringen om de aangetroffen structuren beter te kunnen plaatsen in de tijd. Zo werd een datering uitgevoerd op houtskool uit een van de paalkuilen (S25) van bijgebouw B2 en op houtskool uit de vulling van kuil S29.

Onderzoek	Waardering	Analyse
^{14}C -datering	2	2

Tabel 3 Overzicht van het uitgevoerde natuurwetenschappelijk onderzoek.

2.2.3. Conservatie-assessment

Niet van toepassing. Het vondstmateriaal vereist geen specifieke conservatiemaatregelen. Het werd zorgvuldig verpakt om verdere degradatie en fysieke schade te voorkomen.

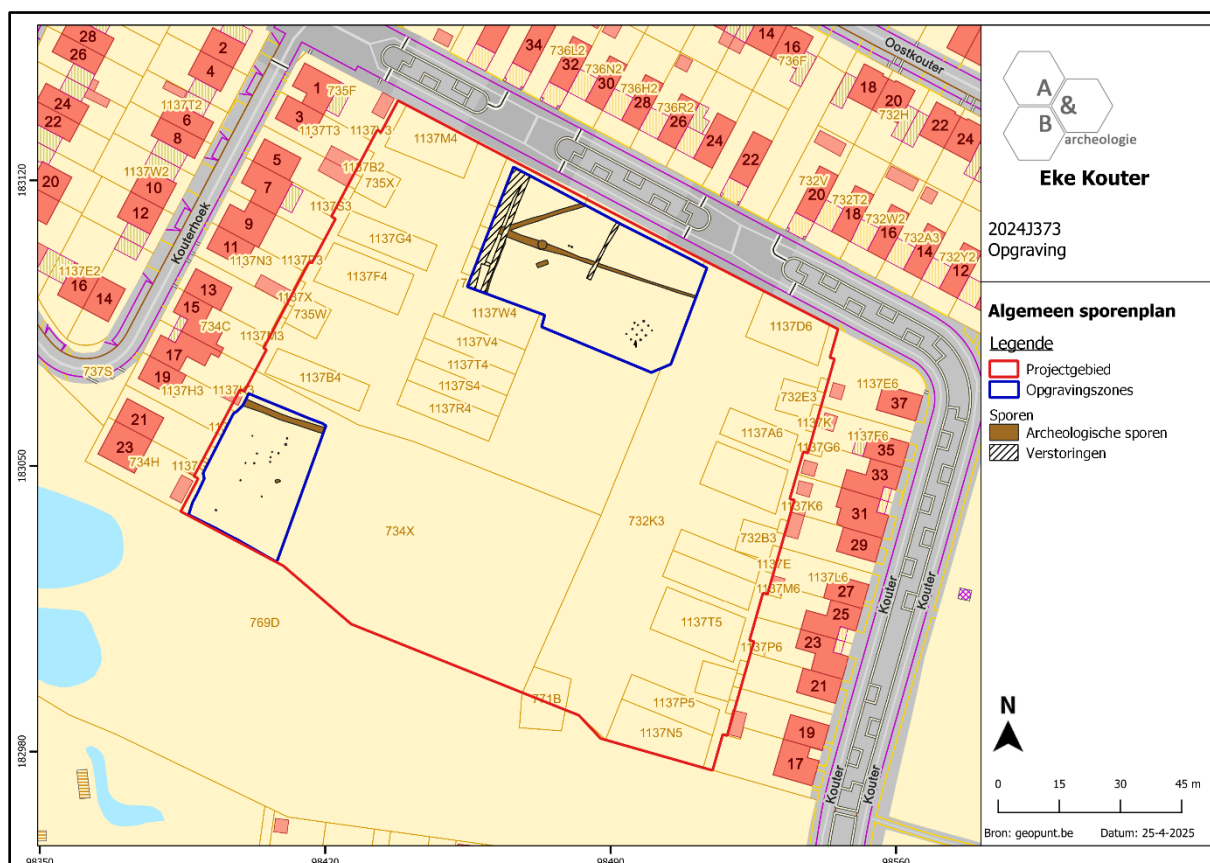
2.2.4. Assessment van sporen, spoorcombinaties en archeologische structuren

Tijdens het onderzoek werden 35 spoornummers uitgedeeld aan grondsporen. Recente verstoringen werden opgetekend als verstoorde zones en kregen geen afzonderlijk spoornummer. De archeologische sporen situeren zich verspreid over beide opgravingszones. Het merendeel van de sporen kan wellicht gelinkt worden aan een bewoningssite uit de vroege ijzertijd. Een gracht lijkt daarnaast een volmiddeleeuwse datering te kennen. Ook werd een bomkrater uit het einde van de Eerste Wereldoorlog of uit de Tweede Wereldoorlog aangesneden.

De aangetroffen sporen en structuren worden verder behandeld in hoofdstuk 3.3.

Categorie	Aantal
Bomput	1
Gracht	4
Kuil	2
Paalkuil	28

Tabel 4 Overzicht van de spoorcategorieën.

Figuur 13 Allesporenkaart, geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).

2.2.5. Assessment van de archeologische site

Binnen het plangebied werden sporen aangetroffen van een bewoningssite uit de vroege ijzertijd, die deel uitmaakt van een ruimere bewoningssite waarvan ook reeds sporen werden aangetroffen bij eerdere opgravingen rond de Kouter in 2018 en 2020. Daarnaast werd een Romeinse houtskoolrijke kuil, een gracht uit de volle middeleeuwen en een bomput uit de Eerste of Tweede Wereldoorlog aangesneden. De sporen kennen algemeen een relatief gunstige bewaring en komen verspreid over beide opgravingszones voor.

2.3. Potentieel voor wetenschappelijk onderzoek

Het voorgestelde natuurwetenschappelijk onderzoek bestond uit enkele ¹⁴C-dateringen om de aangetroffen structuren beter te kunnen plaatsen in de tijd. Daarnaast werd het vondstmateriaal meer in detail bestudeerd.

De onderzoeksresultaten kunnen gebruikt worden in synthetiserend onderzoek naar de ontwikkeling van de omgeving van het plangebied, die archeologisch al relatief goed gekend is, en, ruimer gezien, naar bewoning in de vroege ijzertijd en midden Romeinse tijd in (Oost-)Vlaanderen.

2.4. Uit te voeren onderzoek

2.4.1. Te beantwoorden onderzoeksvragen

In het programma van maatregelen bij de nota⁶ werden de volgende niet-limitatieve onderzoeksvragen opgenomen:

- Wat is de aard, omvang, datering en conservatie van de aangetroffen archeologische resten?
- Welke spoorcategorieën zijn aanwezig? En tot welke functie behoren deze (bewoning, begraving, artisanal, ...)? Welke structuren kunnen onderscheiden worden (gebouwen, grachten, waterputten, kuilen, ...)?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere periodes? Wat is de onderlinge samenhang/fasering? Hoe zijn de erven ingedeeld en afgebakend?
- Zijn er aanwijzingen voor artisanale activiteiten?
- Waaruit bestaat de materiële cultuur en kan dit iets leren over het gebruik van de site en de bewoner(s)? Tot welke groep, type, baksel, ... behoort het aardewerk?
- Lenen vondsten zich tot een conservatie? Wat is hun meerwaarde?
- Kunnen bepaalde sporen verder natuurwetenschappelijk onderzocht worden? Wat is hun meerwaarde? Welke vormen van natuurwetenschappelijk onderzoek zijn van toepassing (¹⁴C-datering, macrobotanisch onderzoek, pollenonderzoek, dendrochronologie, houtsoortbepaling, anthracologie, petrografie, archeozoölogie, ...)?
- Kan de site in een ruimer archeologisch kader geplaatst worden, hoe verhoudt de site zich tot de archeologische onderzoeken in de directe omgeving?
- Wat is de relatie tussen de mens en zijn omgeving?
- Zijn de grenzen van de archeologische site behaald binnen het plangebied of lopen de erven door buiten het terrein?

⁶ Acke et al. 2024b, 6.

2.4.2. Strategie voor de verwerking

Alle gegevens van de opgraving werden opgelijst in de plannen-, tekeningen-, foto-, sporen-, vondsten- en stalenlijst. Het vondstmateriaal werd gewassen, gedroogd, gesplitst en ingevoerd, waarna een assessment en een voorstel tot verdere uitwerking werd gemaakt. Nadien werd het vondstmateriaal conform de Code van Goede Praktijk degelijk ingepakt. De geselecteerde stalen voor verder natuurwetenschappelijk onderzoek werden voorgelegd aan de betreffende specialisten. De resultaten werden samengevoegd om tot een synthese en uitwerking te komen. Hierin worden, indien nodig, voorstellen gedaan voor verder specialistisch onderzoek dat hier niet aan bod is gekomen.

2.4.3. Conservatiestrategie

Niet van toepassing. Het aangetroffen vondstmateriaal vereist geen specifieke conservatiemaatregelen voor een gedegen langdurige bewaring. Het werd zorgvuldig verpakt om verdere degradatie en fysische schade te voorkomen.

2.4.4. Onderzoeksvragen bij vervolgonderzoek

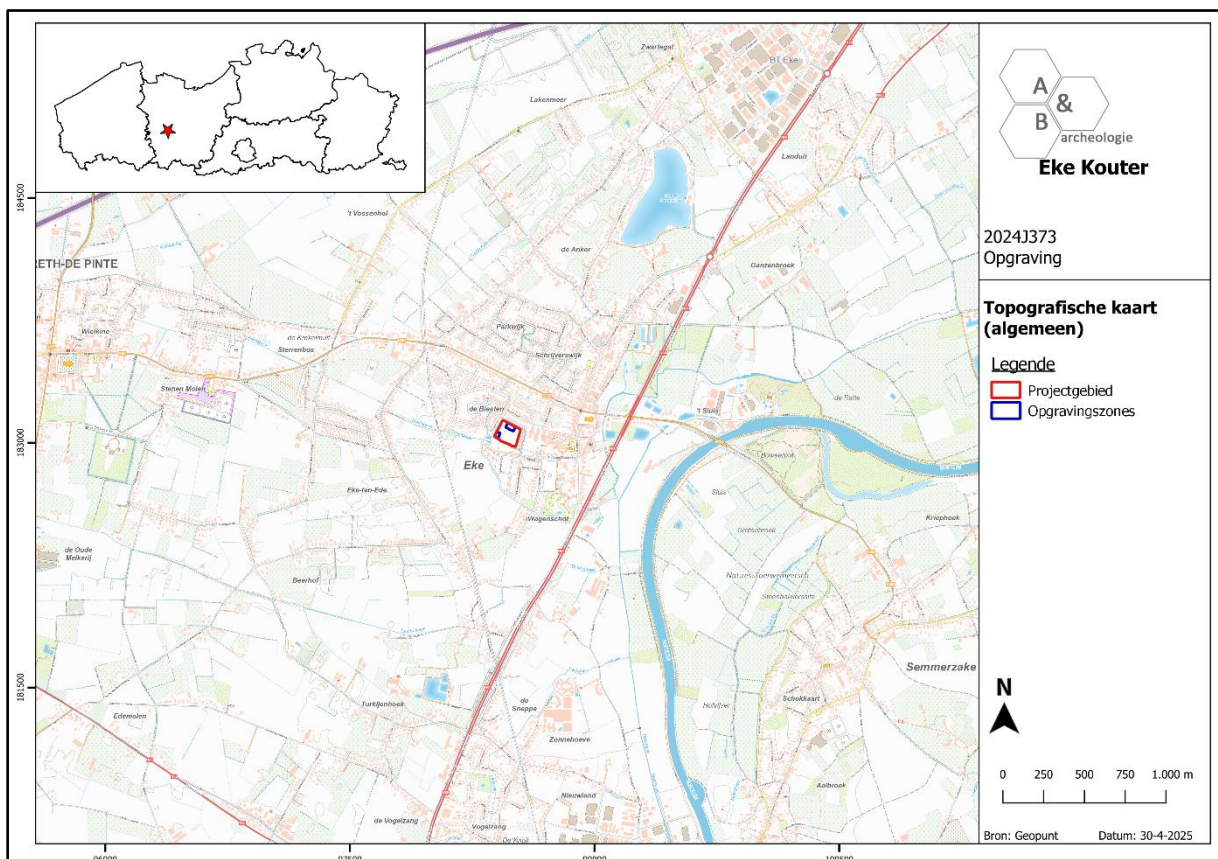
De onderzoeksvragen en -doelstellingen zoals geformuleerd in de nota ID 28890 en in hoofdstuk 1.3.1. en 2.4.1. volstonden voor de analyse van de archeologische vindplaats. Er dient geen vervolgonderzoek plaats te vinden op de resultaten van de opgraving. Wel kunnen de resultaten gebruikt worden voor uitdiepend en synthetiserend onderzoek.

3. Interpretatie van de archeologische site

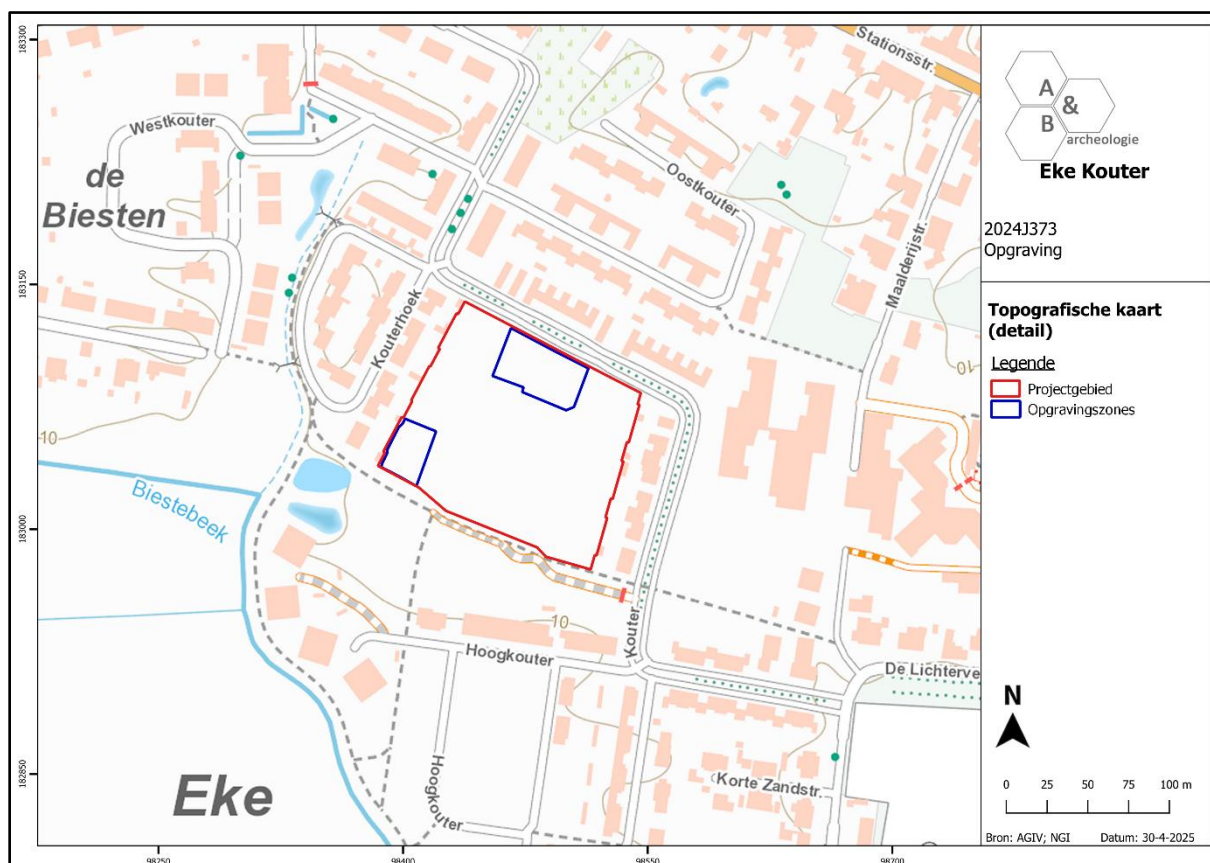
3.1. Landschappelijk, historisch en archeologisch kader

3.1.1. Landschappelijk kader

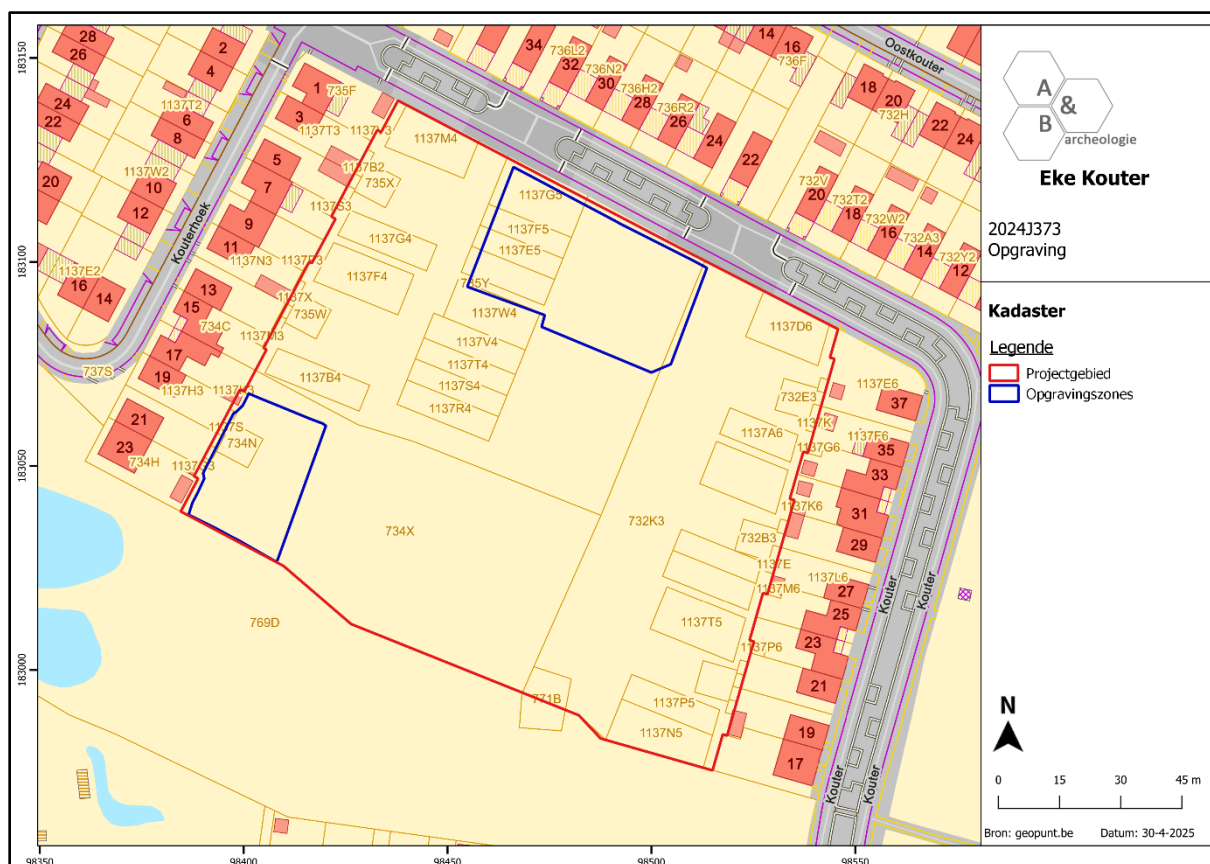
Het projectgebied bevindt zich in de gemeente Nazareth-De Pinte, in de deelgemeente Eke, die centraal in het westen van de provincie Oost-Vlaanderen ligt. Eke grenst in het oosten aan de Schelde, in het westen aan Nazareth, in het noorden aan De Pinte en Zevegem, en in het zuiden aan Asper. Eke wordt van noordoost naar zuidwest doorsneden door de N60, de weg die Oudenaarde met Gent verbindt en die de dorpskern scheidt van de nattere gronden langsheen de Schelde. Het projectgebied bevindt zich zo'n 400m ten westen van de dorpskern van Eke, in een verkaveling in opbouw. De voormalige landbouwgronden op deze plek worden gefaseerd ontwikkeld en bebouwd. In de ruimere omgeving zijn er ten zuiden landbouwgronden te vinden, terwijl de andere zijden eerder aansluiten bij de agglomeratie rond Eke. Zo'n 150m ten zuidwesten loopt de Moerbeek. Op de bodemgebruikskaat van 2001 staat het gebied aangeduid als 'akkerbouw', wat niet meer overeenkomt met het huidige gebruik van het terrein en de omliggende percelen.

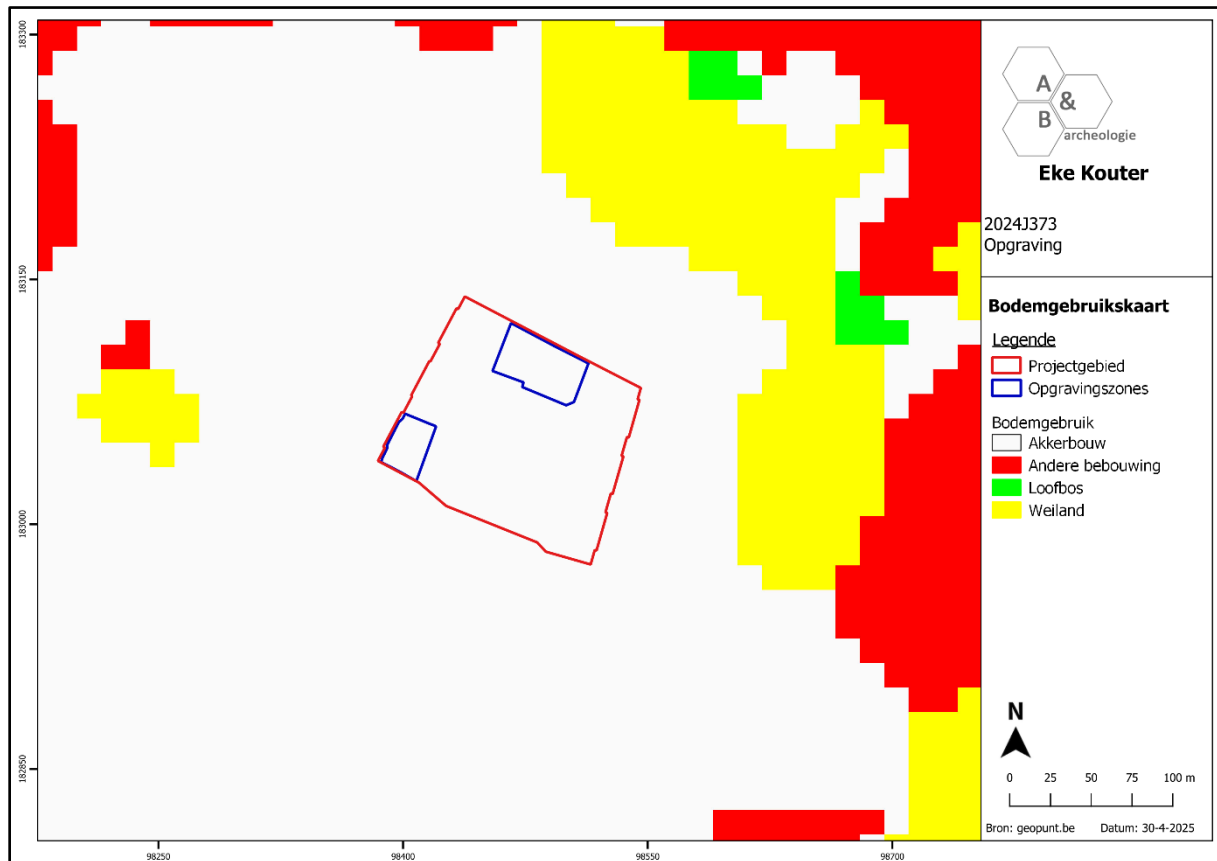
Figuur 14 Uitsnede van de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).

Figuur 15 Detailuitsnede van de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).

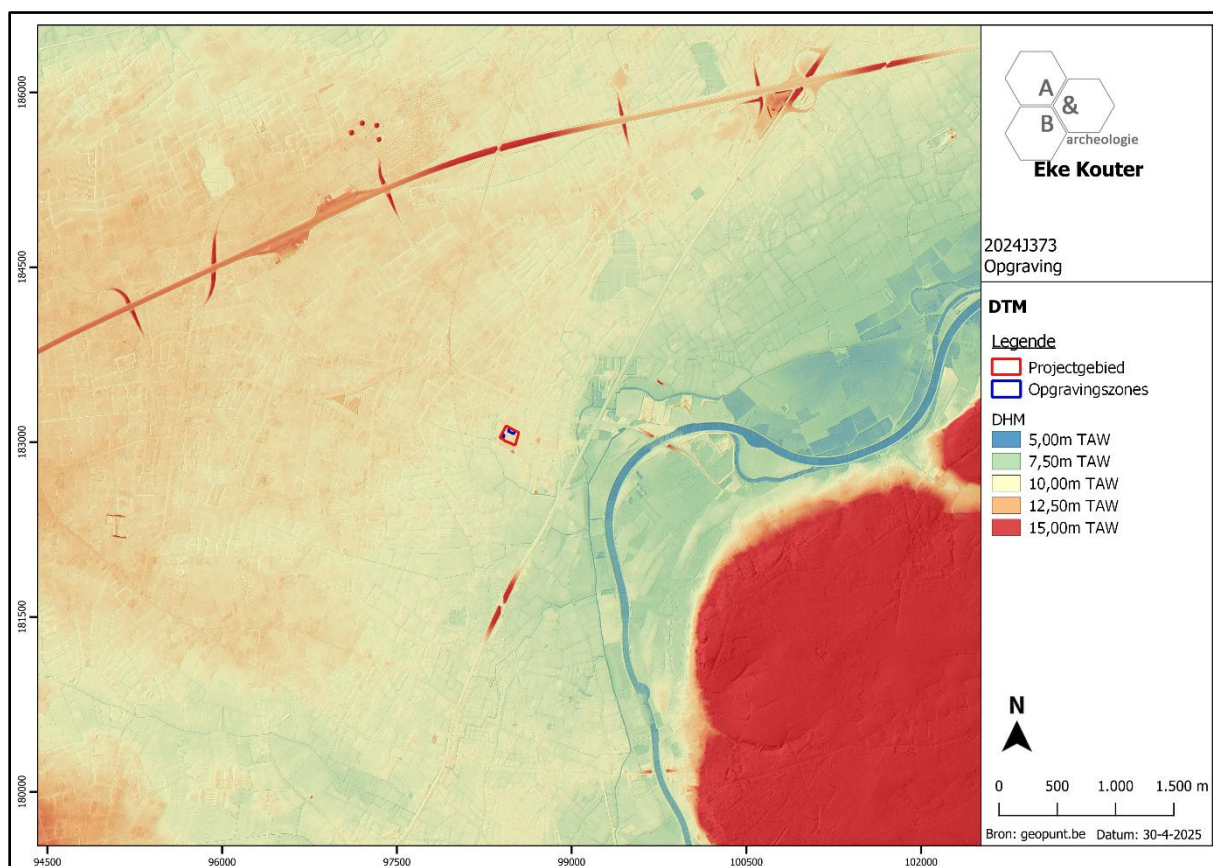

Figuur 16 Aanduiding van het plangebied op het kadaster (bron: geopunt.be).

Figuur 17 Uitsnede uit de bodemgebruiksk kaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

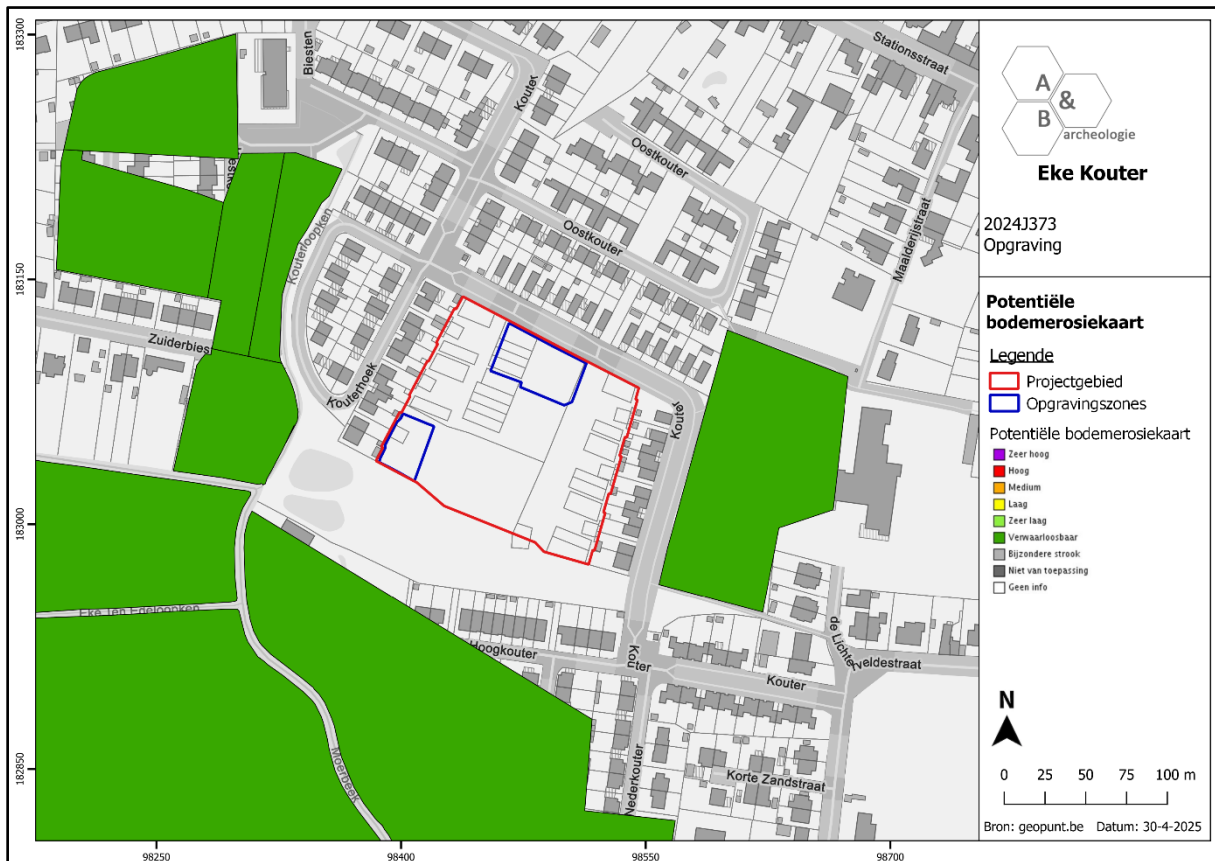
Eke is gelegen in de Vlaamse Zandstreek tussen de Leie en de Schelde. De gemeente kent een eerder vlak reliëf en bevindt zich ten noordwesten van de lagergelegen linkeroever van de Schelde. Een deel van het grondgebied, dicht bij de Schelde (ongeveer de zone tussen de N60 en de Schelde), is van nature overstromingsgevoelig, lagergelegen en daardoor minder geschikt voor bewoning. De dorpskern alsook het projectgebied liggen buiten de risicozones voor overstroming. Het plangebied bevindt zich in een iets hoger gelegen zone van de gemeente, op een tamelijk vlak terrein waarvan het maaiveld schommelt rond +10,00m TAW. De verharde stroken zijn duidelijk hoger gelegen, op +10,50m TAW, maar dit is het gevolg van recent menselijk ingrijpen. Net ten westen en ten zuiden lijken de gronden ook kunstmatig opgehoogd. Op de potentiële bodemerosiekaart wordt het plangebied niet ingekleurd. De ingekleurde percelen in de omgeving duiden op een verwaarloosbare erosiegraad.

Figuur 18 Uitsnede van het digitaal hoogtemodel met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

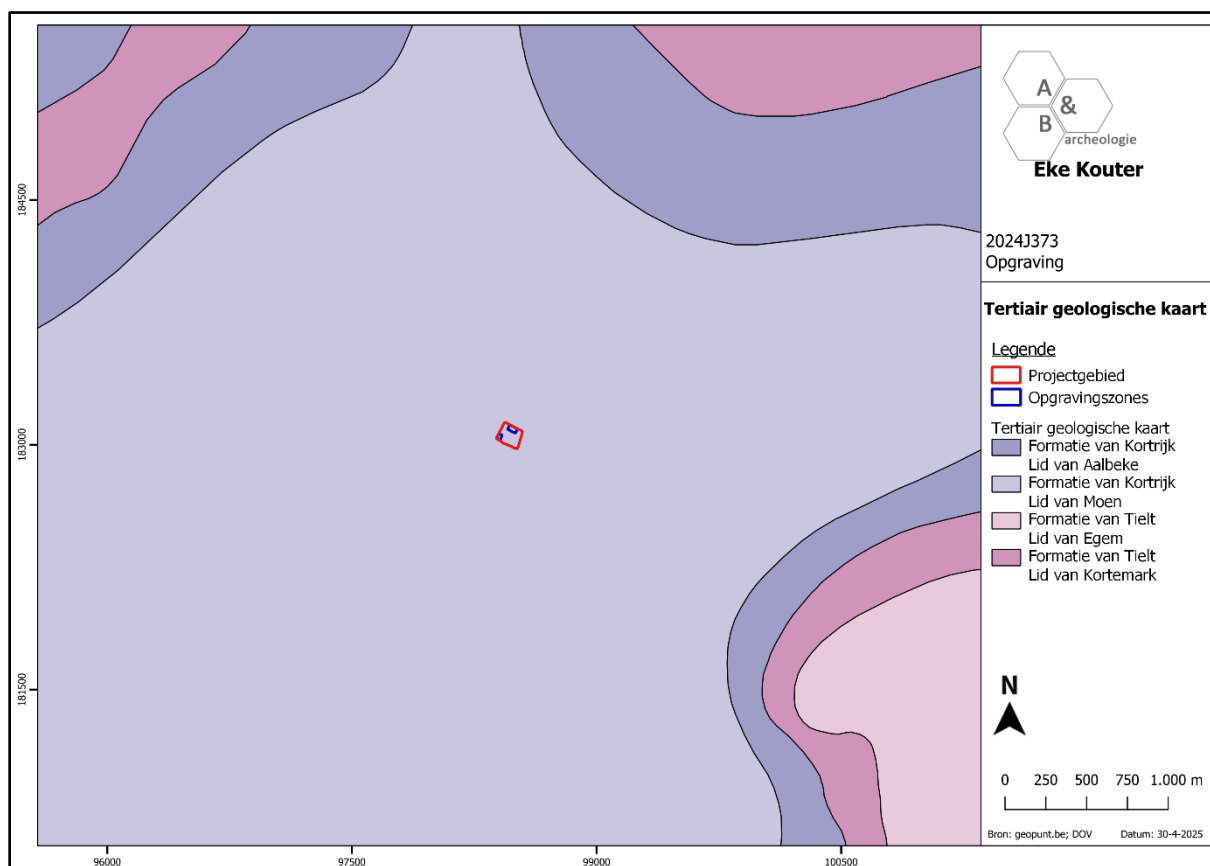

Figuur 19 Detailuitsnede van het digitaal hoogtemodel met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

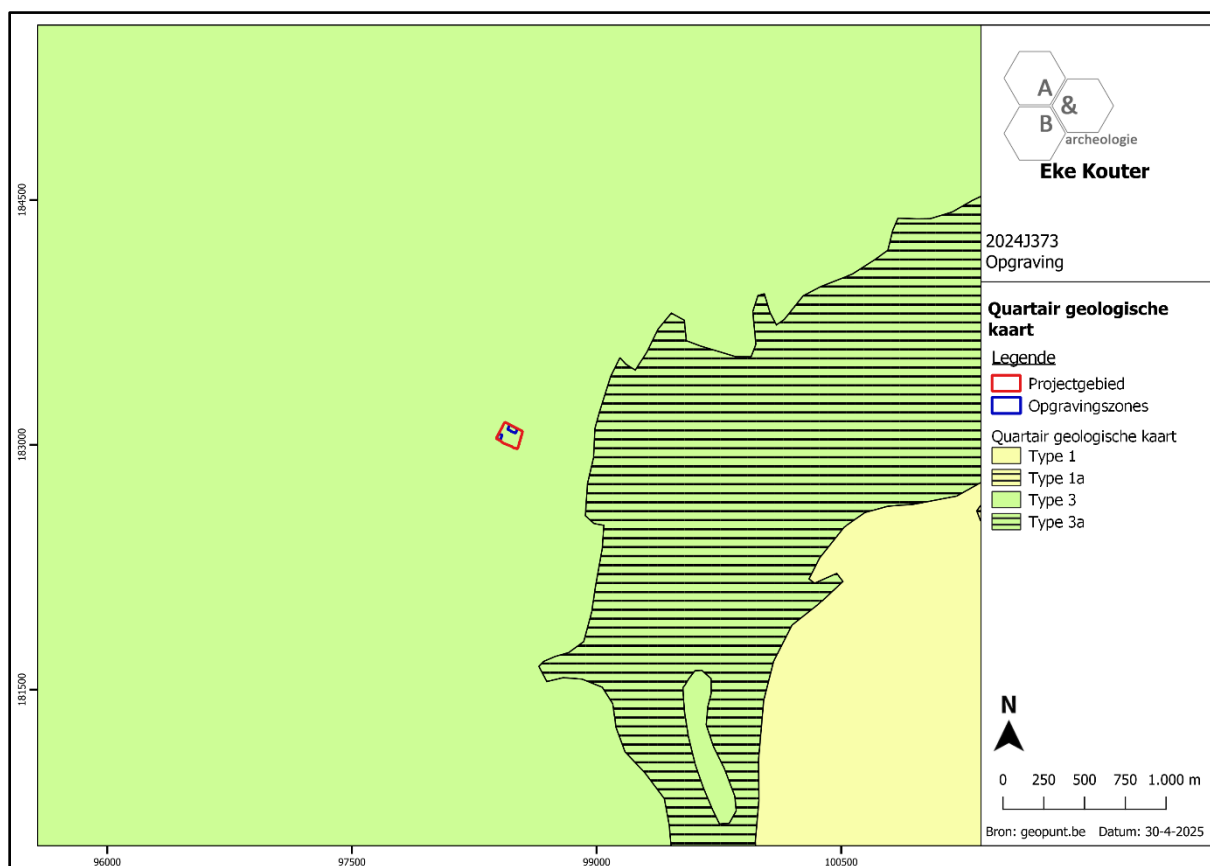

Figuur 20 Uitsnede van de potentiële bodemerosiekaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

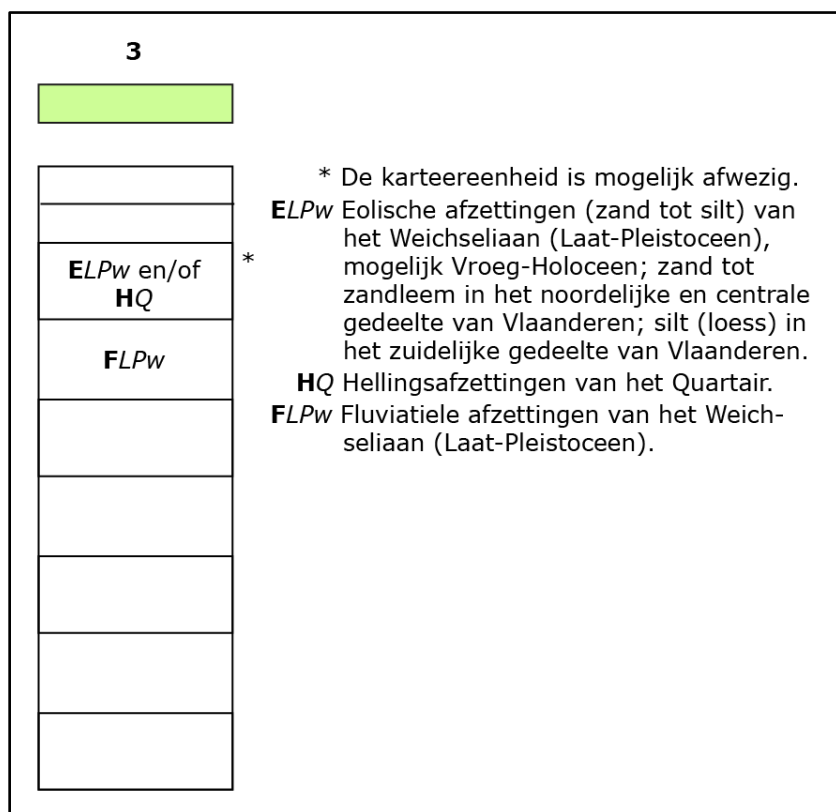
De tertiaire opbouw ter hoogte van het plangebied bestaat uit de Formatie van Kortrijk meer bepaald het Lid van Moen. Deze formatie kenmerkt zich door grijze klei tot silt. De quartair geologische kaart geeft aan dat het plangebied gelegen is binnen type 3: geen Holocene en/of Tardiglaciaire afzettingen boven op de Pleistocene sequentie (3). Deze bestaat uit eolische afzettingen uit het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen) en/of hellingsafzettingen van het Quartair. Deze kunnen echter ook afwezig zijn. Onderliggend situeren zich fluviale afzettingen van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen).

Figuur 21 Uitsnede uit de tertiair geologische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

Figuur 22 Uitsnede uit de quartair geologische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

Figuur 23 Uitleg bij de quartair geologische kaart (type 3) (bron: geopunt.be).

3.1.2. Historisch kader

Eke⁷

De oudste vermelding van Eke dateert uit 737, maar archeologische vondsten tonen aan dat de bewoning veel verder teruggaat in de tijd. Het toponiem vormt een afleiding van het Germaanse woord 'aikja', 'aik' en duidt een plaats in de omgeving van een eikenbos aan.

De heerlijkheid Eke bestond uit drie belangrijke lenen, namelijk het hoofdleen met het "kasteel van Eke", dat afhankelijk was van de kasselrij van de Oudburg, het leenhof van Dendermonde en de heerlijkheid van Aishove, die hier voornamelijk meersen hadden. De lenen waren afhankelijk van dezelfde heer, baljuw, vierschaar van zeven schepenen. Binnen het grondgebied zijn nog verschillende oude pachthoeven aanwezig.

De parochie Eke, gewijd aan de Heilige Amandus, kan tot één van de oudste parochies uit de omgeving gerekend worden. Ze werd in 1123 opgedragen aan de Gentse Sint-Pietersabdij door de bisschop van Doornik.

Vanaf 1566 vonden te Eke diverse samenkomsten van Calvinisten plaats. Deze hadden een groot succes bij de bevolking van Eke en de aangrenzende gemeenten. De heer van Eke koos echter de kant van koning Filips II en voerde de Spaanse troepen aan tegen de hervormers. Hierop werd Eke in 1578

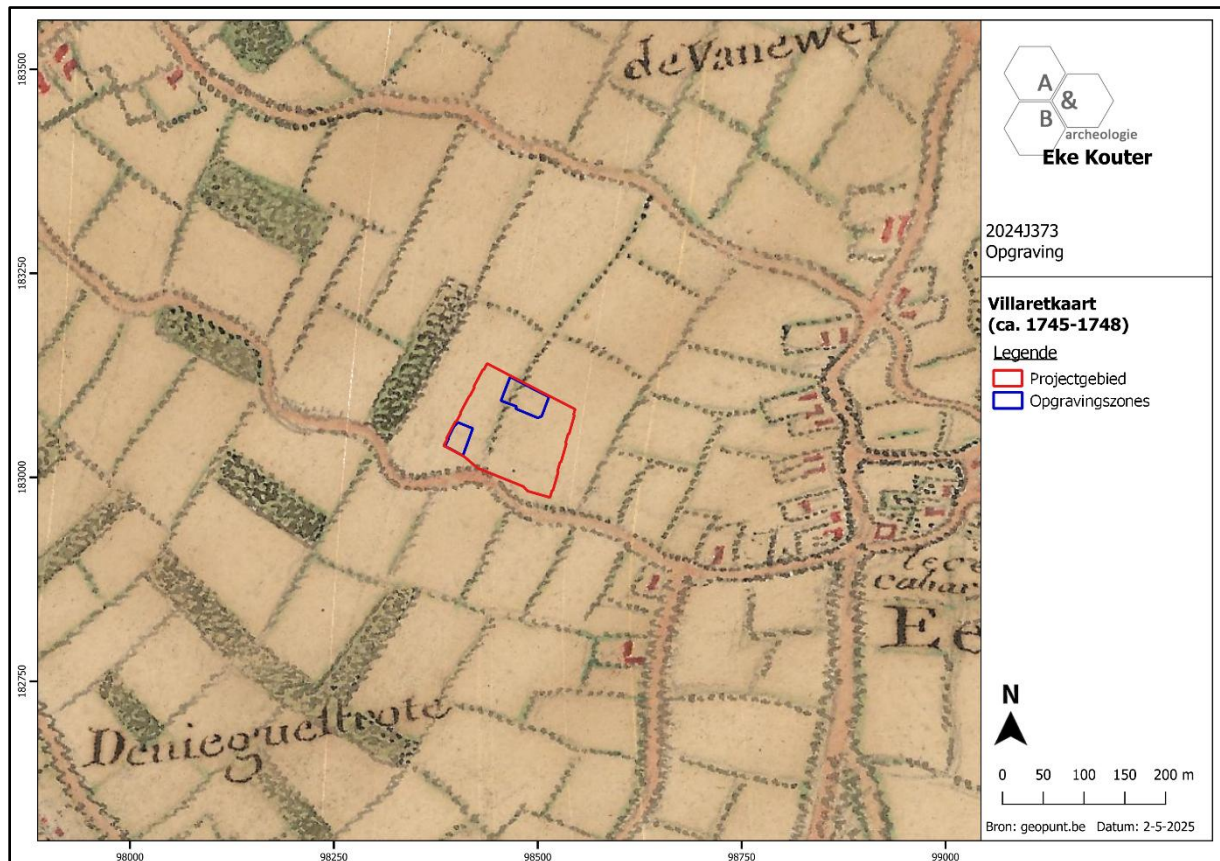
⁷ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Eke; Nazareth-De Pinte, Geschiedenis van deelgemeente Eke*, s.d.

en 1579 geplunderd door de Gentenaars, die de sympathie van de heer voor de Spanjaarden niet aanvaardden. De kerk werd geplunderd en het kasteel afgebrand. Ook in 1580 werd Eke getroffen door plunderingen door de Gentenaars die de gemeente doortrokken op de vlucht voor de Walen. In de 17de eeuw en het begin van de 18de eeuw vonden opnieuw invallen, ditmaal van de Fransen, plaats. Daarenboven kende de Schelde tot het einde van de 17de eeuw regelmatig overstromingen.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog vonden in het dorp langs de Schelde hevige beschietingen plaats, waarbij de sluis, de brug, het kasteel en verschillende dorpswoningen vernield werden. In 1935-1936 werd een verdedigingslinie tussen de Leie en de Schelde aangelegd waarvan nog verschillende bunkers resten.

Plangebied

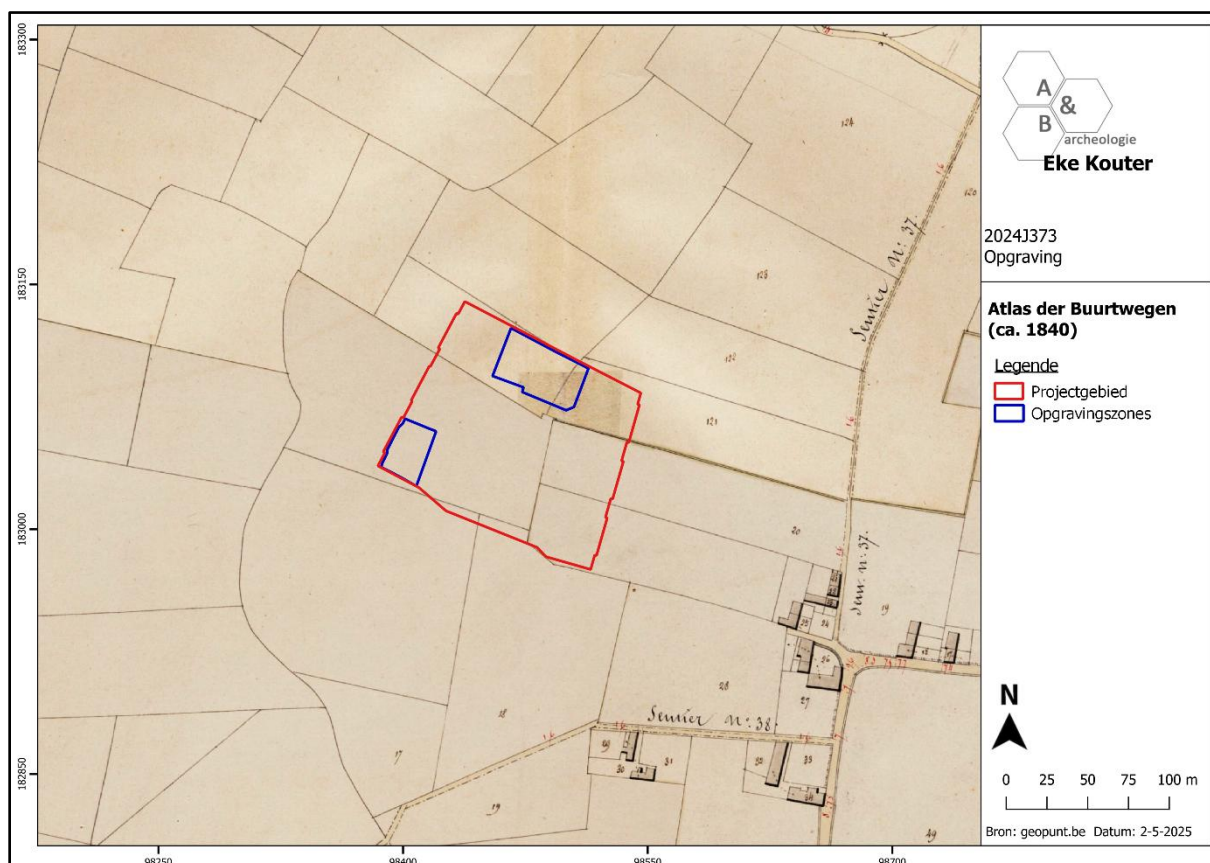
Het plangebied was tot voor kort gelegen in een landelijk gebied ten westen van de oude dorpskern van Eke. Historische bronnen over het plangebied zijn niet beschikbaar, maar het plangebied wordt wel weergegeven op historische kaarten die voor de omgeving min of meer betrouwbaar zijn vanaf het midden van de 18de eeuw. De oudste raadpleegbare kaart betreft de Villaretkaart uit ca. 1745-1748. Het plangebied staat op deze kaart afgebeeld binnen een landelijke omgeving en is op dat moment onbebouwd en in gebruik als landbouwgrond. Ten zuiden is een kronkelende weg aanwezig. Op de Ferrariskaart (ca. 1777) wordt deze weg aangegeven binnen het plangebied, maar op latere kaarten komt hij niet meer voor. Wel lijkt het verloop ervan overeen te komen met de perceelsgrenzen ten zuiden van het plangebied. Het terrein blijft gedurende de 19de en 20ste eeuw onbebouwd en ook de luchtfoto's uit het begin van de 21ste eeuw geven aan dat het plangebied in deze periode nog steeds in gebruik is als landbouwgrond. Op de luchtfoto van 2000-2003 lijken de perceelsgrenzen niet meer weerspiegeld te worden in het bodemgebruik en vormt het plangebied onderdeel van een groter stuk landbouwgrond. In de periode 2008-2011 startte de ontwikkeling van de verkaveling en bijhorende wegenis op en naast het plangebied.

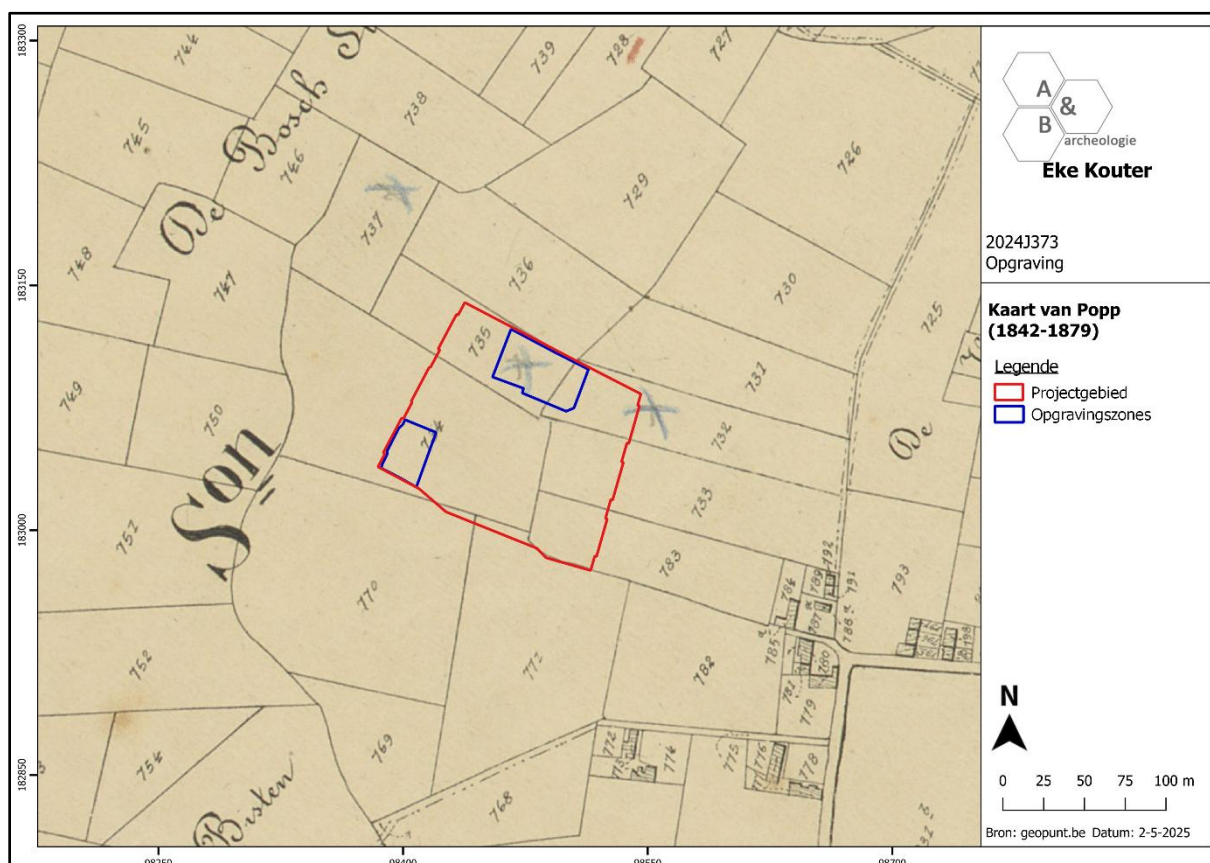
Figuur 24 Uitsnede uit de Villaretkaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

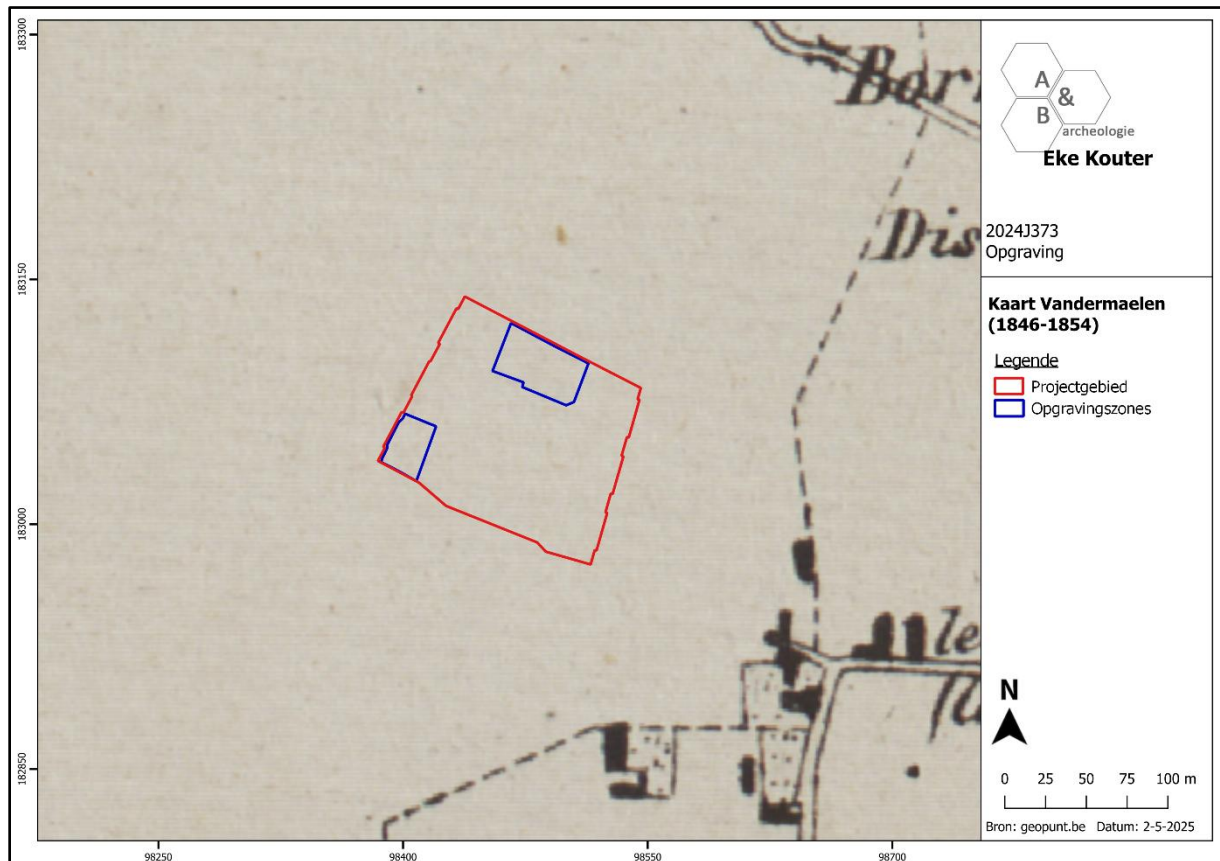
Figuur 25 Uitsnede uit de Ferrariskaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

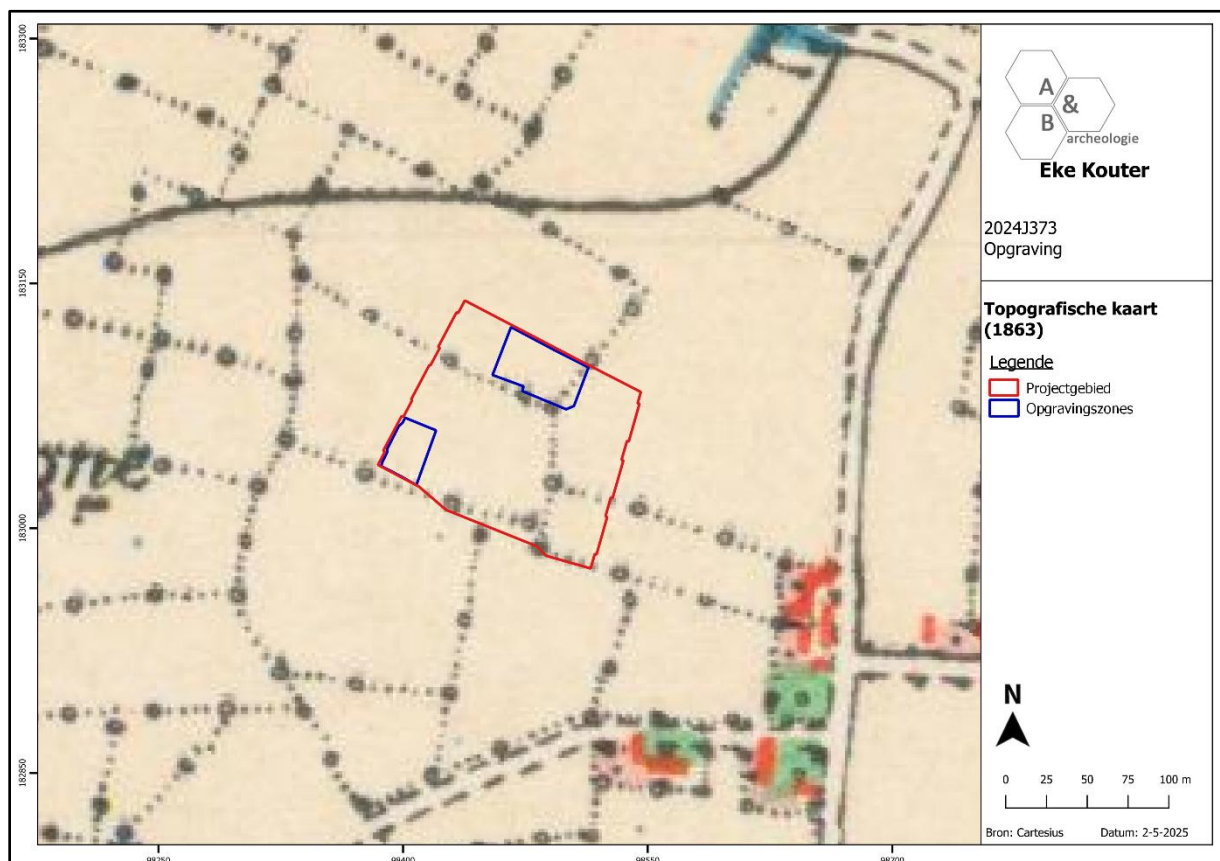
Figuur 26 Uitsnede uit de Atlas der Buurtwegen met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

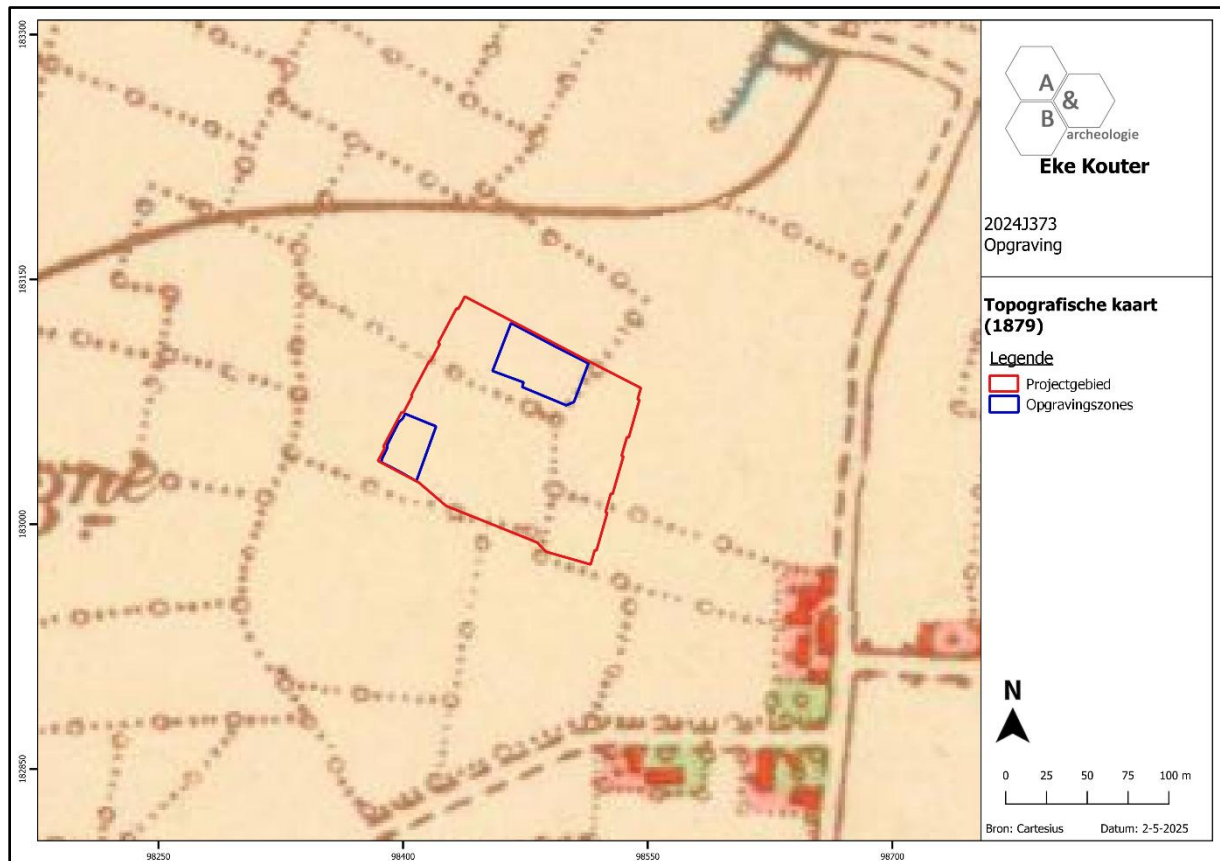
Figuur 27 Uitsnede uit de kaart van Popp met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

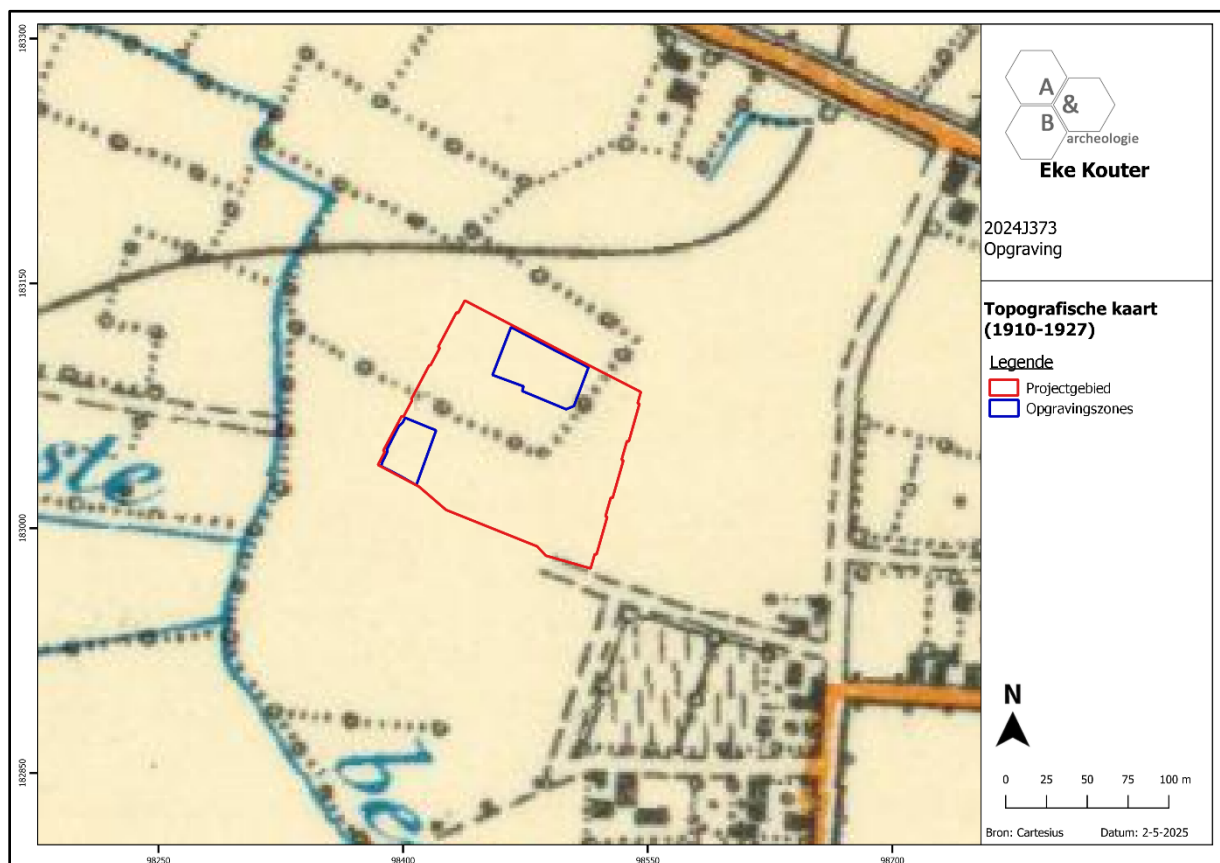
Figuur 28 Uitsnede uit de kaart van Vandermaelen met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

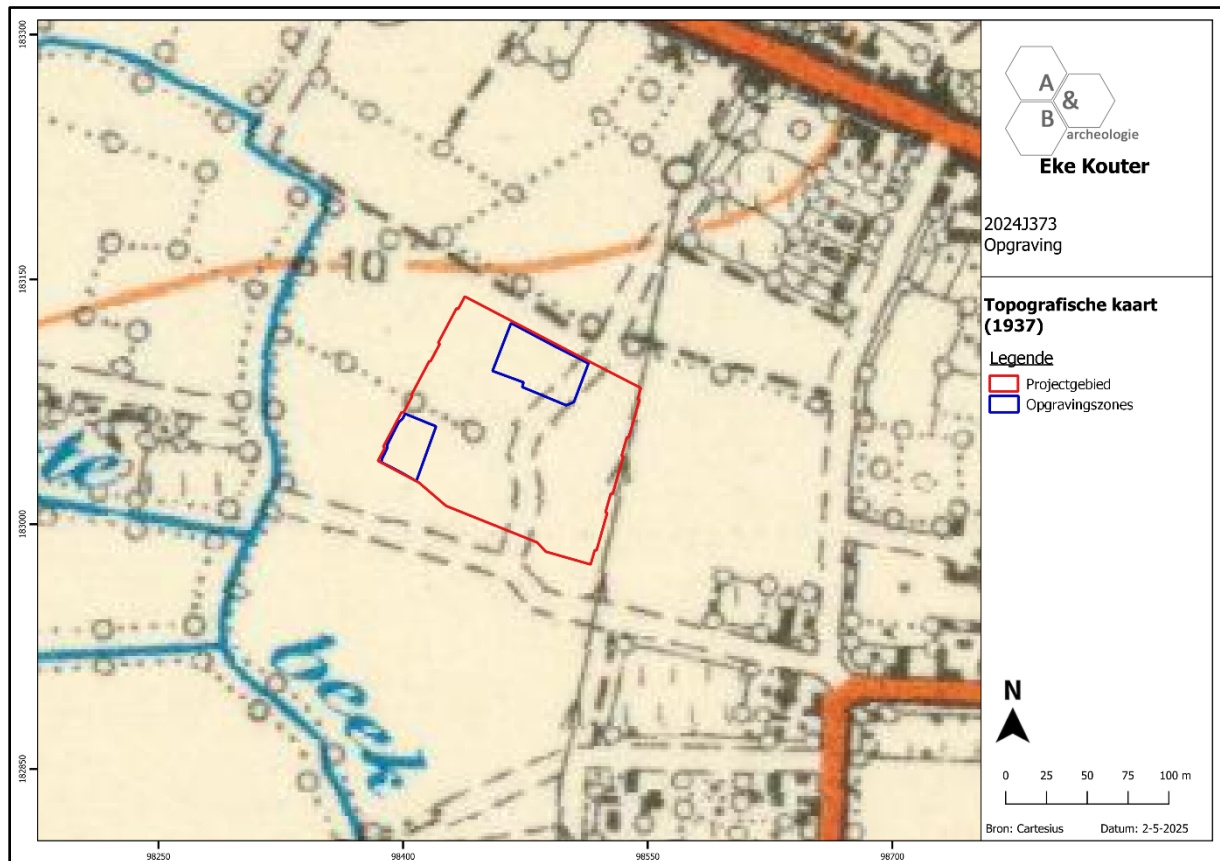
Figuur 29 Uitsnede uit de topografische kaart van 1863 met aanduiding van het plangebied (bron: Cartesius.be).

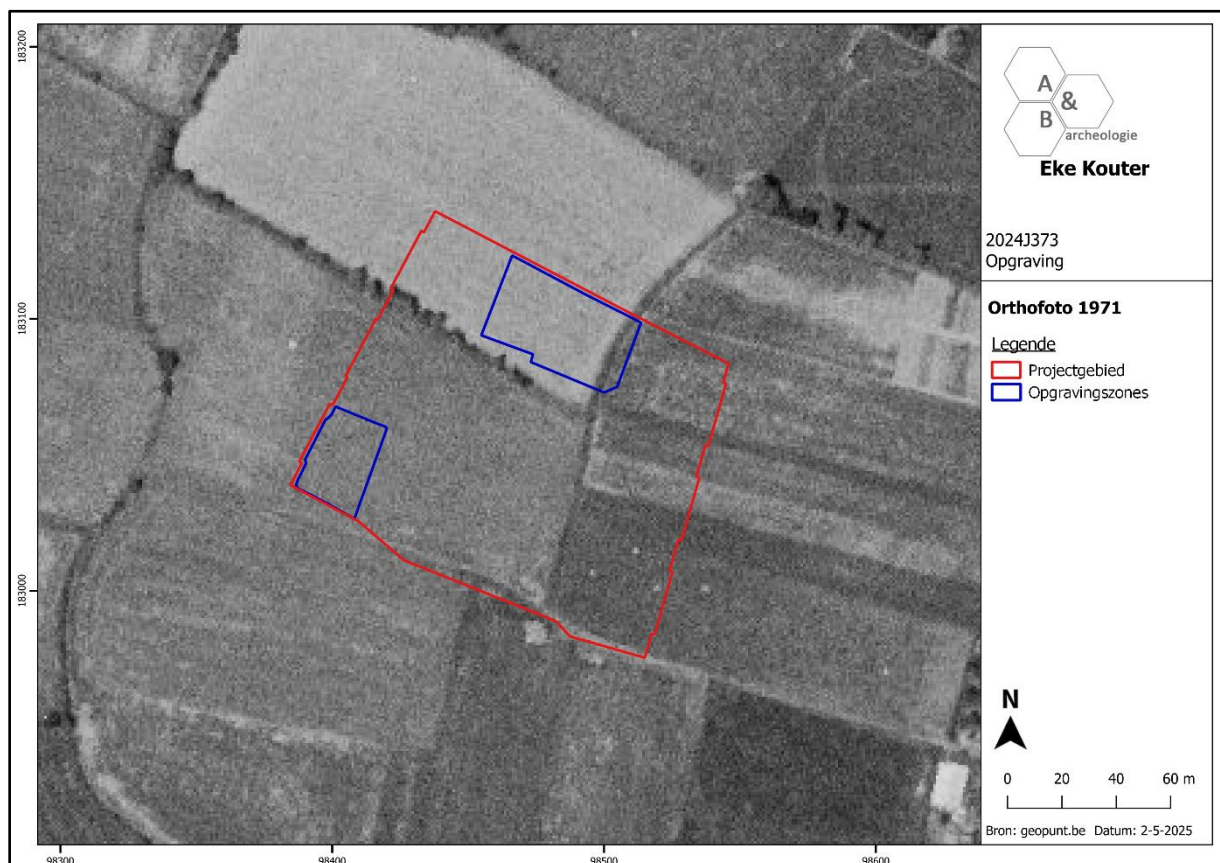
Figuur 30 Uitsnede uit de topografische kaart van 1879 met aanduiding van het plangebied (bron: Cartesius.be).

Figuur 31 Uitsnede uit de topografische kaart van 1910-1927 met aanduiding van het plangebied (bron: Cartesius.be).

Figuur 32 Uitsnede uit de topografische kaart van 1937 met aanduiding van het plangebied (bron: Cartesius.be).

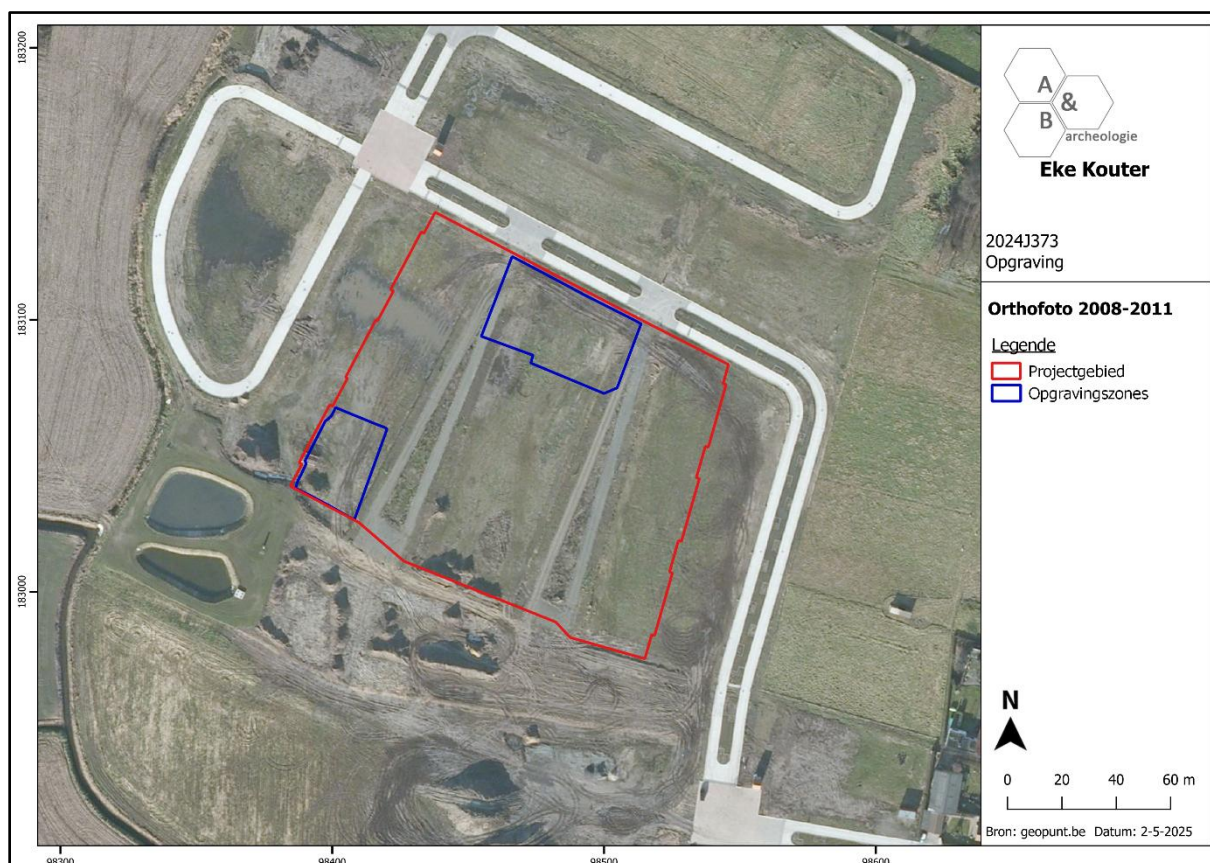
Figuur 33 Aanduiding van het plangebied op de orthofoto van 1971 (bron: geopunt.be).

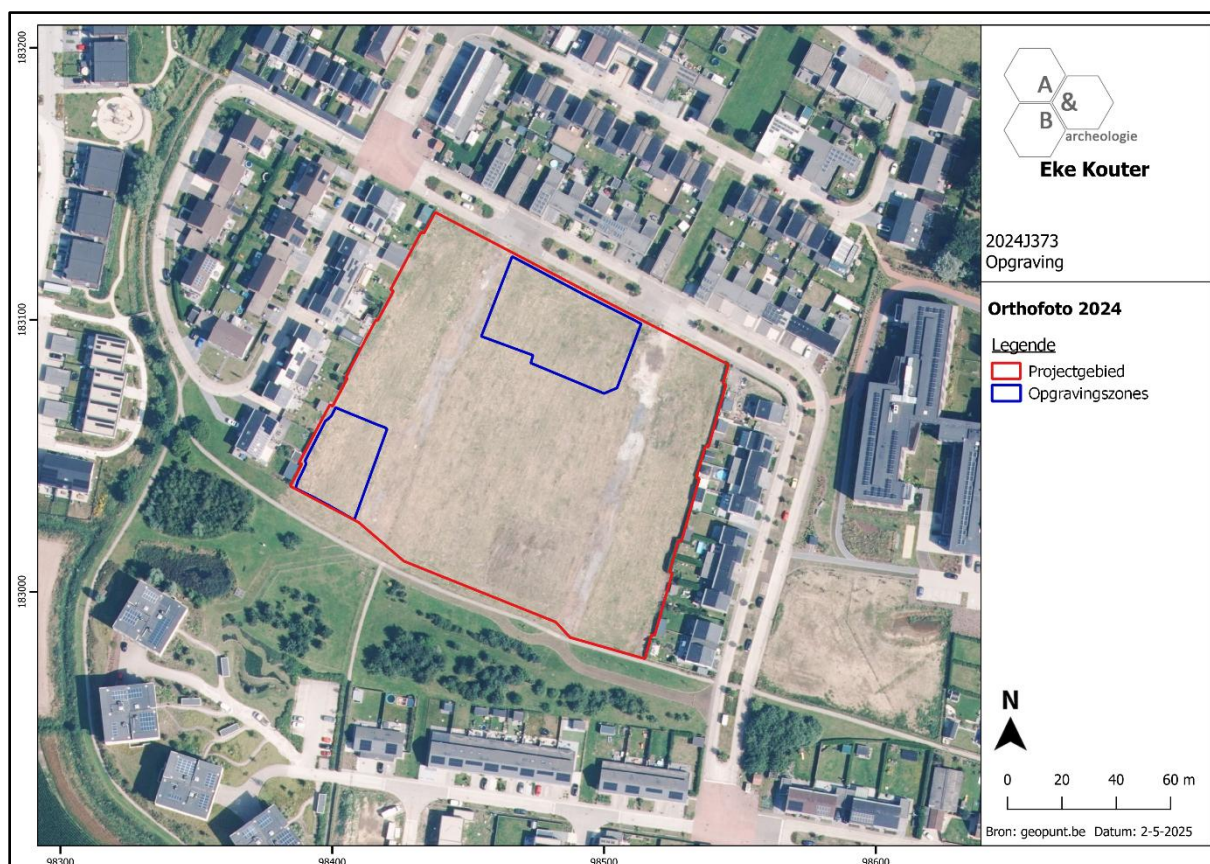
Figuur 34 Aanduiding van het plangebied op de orthofoto van 1979-1990 (bron: geopunt.be).

Figuur 35 Aanduiding van het plangebied op de orthofoto van 2000-2003 (bron: geopunt.be).

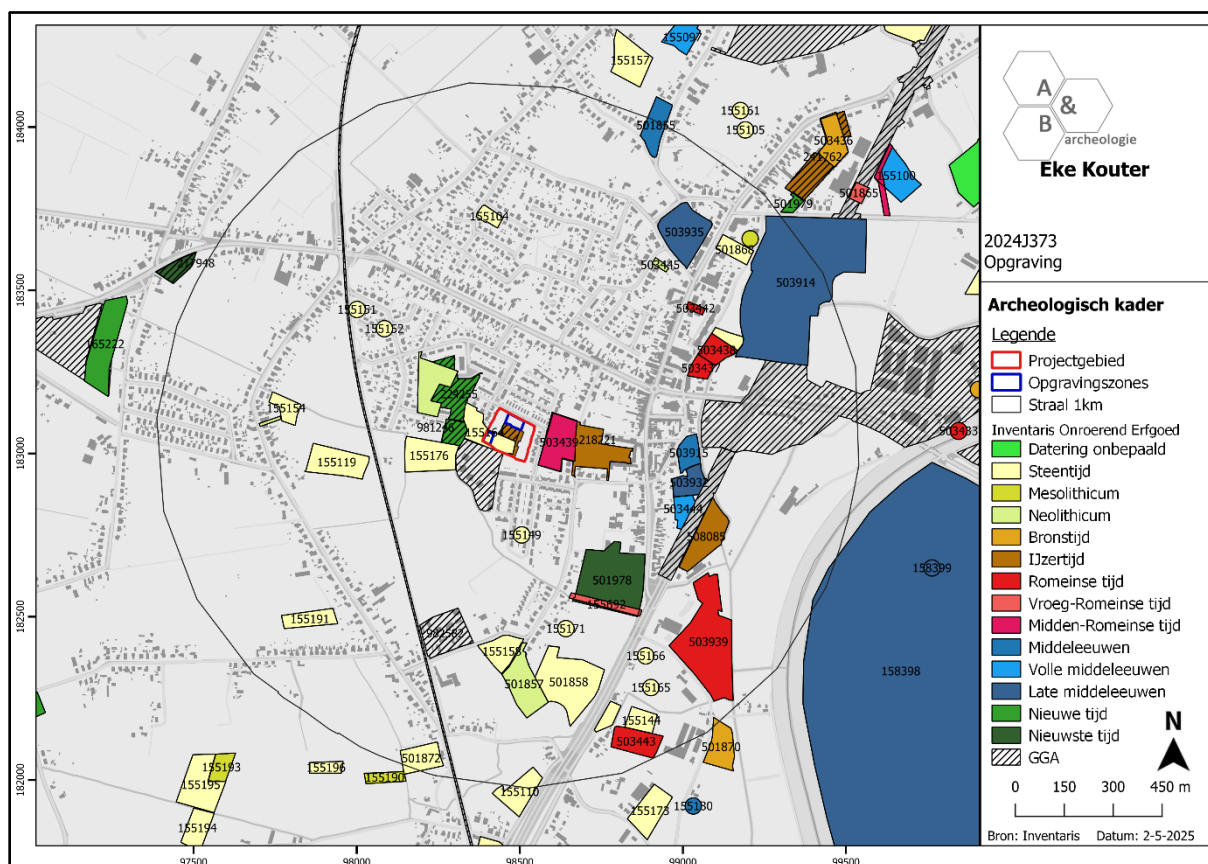
Figuur 36 Aanduiding van het plangebied op de orthofoto van 2008-2011 (bron: geopunt.be).

Figuur 37 Aanduiding van het plangebied op de orthofoto van 2024 (bron: geopunt.be).

3.1.3. Archeologisch kader⁸

Op de Inventaris Onroerend Erfgoed worden binnen een straal van 1km rond het plangebied diverse archeologische sites aangeduid. De gekende sites worden hieronder per tijdsvlak besproken.

Figuur 38 Uitsnede uit de Inventaris Onroerend Erfgoed ter hoogte van het plangebied, geprojecteerd op het GRB (bron: Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Inventaris*; geopunt.be).

Steentijd

De omgeving van het plangebied werd archeologisch reeds enigszins in kaart gebracht via veldprospecties in de jaren 1980. Hierbij werden op verschillende plaatsen lithische artefacten uit de steentijden aangetroffen. Zo werden ter hoogte van het huidige plangebied 5 onbewerkte silexfragmenten aangetroffen (ID 155164⁹). Verder werden op diverse locaties afslagen, (micro)klingen, werktuigen met gebruikssporen, schrabbers, kloppers, (gevleugelde) pijlpunten, fragmenten van gepolijste bijlen, kernen, onbewerkte silexfragmenten enz. ingezameld (ID 155104¹⁰,

⁸ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Inventaris*.

⁹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Zuiderbiesten (E91)*.

¹⁰ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Parkwijk (E25)*.

155110¹¹, 155119¹², 155144¹³, 155149¹⁴, 155151¹⁵, 155152¹⁶, 155154¹⁷, 155158¹⁸, 155165¹⁹, 155166²⁰, 155170²¹, 155171²², 155176²³, 155187²⁴, 155191²⁵, 501856²⁶, 501857²⁷, 501858²⁸, 501866²⁹, 501868³⁰, 501871³¹, 501872³², 503444³³, 503438³⁴, 503445³⁵, 503939³⁶, 508085³⁷).

Metaaltijden

Op het middenplein van de huidige site (Eke – Kouter) werd in 2018 een proefsleuvenonderzoek, gevolgd door een opgraving uitgevoerd (ID 220331³⁸ en 979983³⁹). Hierbij kwam een deel van een woonerf uit de vroege ijzertijd, opgebouwd uit twee spiekers en een deel van een mogelijk hoofdgebouw aan het licht. In het zuidelijke deel van het plangebied werden ook twee brandrestengraven uit de late ijzertijd tot vroeg-Romeinse tijd aangesneden.

Ten oosten van de huidige site, aan de overzijde van de Kouter vond in 2020 eveneens een archeologisch onderzoek plaats (Eke – De Lichterveldestraat; ID 218221⁴⁰ en 987730⁴¹). Ook dit

¹¹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Spoorwegstraat (E39)*.

¹² Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Biesten (E51)*.

¹³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Nieuwe Steenweg (E59)*.

¹⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Zandstraat (E64)*.

¹⁵ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Noorderbiesten (E67)*.

¹⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Noorderbiesten (E68)*.

¹⁷ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Ten Edestraat (E70)*.

¹⁸ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Zandstraat (E78)*.

¹⁹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Pontweg (E92)*.

²⁰ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Pontweg (E93)*.

²¹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Nieuwe Steenweg (E96)*.

²² Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Zandstraat (E97)*.

²³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Zuiderbiesten (E108)*.

²⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Dammekenswegel (E120)*.

²⁵ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Schraaijenstraat (E145)*.

²⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Biesten (E89 & E90)*.

²⁷ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Zandstraat (E98 & E99)*.

²⁸ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Nieuwe Steenweg (E101)*.

²⁹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Ten Edestraat 103 (E130)*.

³⁰ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Dammekenswegel (E136)*.

³¹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Dammekenswegel (E138)*.

³² Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Vestenwegel/Ten Edestraat (E141)*.

³³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Nieuwe Steenweg/Toren (E48)*.

³⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Dammekenswegel (E139)*.

³⁵ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Plaanstraat (E131)*.

³⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Klokkeput (E103,104,105,106)*.

³⁷ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Nieuwe Steenweg (E76)*.

³⁸ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Kouter*.

³⁹ Acke et al. 2019; Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Kouter*.

⁴⁰ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *De Lichterveldestraat*.

⁴¹ Van de Vijver 2023; Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *WZC De Lichtervelde*.

onderzoek leverde sporen uit de vroege ijzertijd, meer bepaald 7, of mogelijk 9 spiekers, die toebehoren aan een bewoningssite uit deze periode. Daarnaast werden funeraire sporen geattesteerd in de vorm van 3 beenderpakgraven. Een van de graven kon worden toegeschreven aan een tiener; de overige aan volwassen individuen, waaronder een vrouw van 30 tot 60 jaar. In het graf van deze vrouw werden tussen de crematieresten enkele versinterde glaskorrels aangetroffen. Deze zouden afkomstig kunnen zijn van een armband of van glazen kraaltjes. Ook werd een rechthoekig enclos geregistreerd waarvan de greppel twee tegenover elkaar liggende openingen vertoonde. Op basis van ¹⁴C-datering werd de structuur tussen de 8ste en 4de eeuw v.C. geplaatst. In de vulling werd echter ook een klein fragment Romeins aardewerk teruggevonden. Een gracht die van oost naar west doorheen de opgravingszone liep kon ook nog in de metaaltijden tot Romeinse tijd gedateerd worden.

Bij veldkarteringen in de jaren 1981-1982 werden ter hoogte van de Nieuwe Steenweg, gelegen op ca. 700m ten oostzuidoosten van het plangebied enkele scherven uit de ijzertijd, waaronder een randfragment van een geknikte schaal en een wandscherf met vingernagelindrukken ingezameld (ID 508085⁴²).

Op ca. 1km ten zuidoosten van het plangebied werden bij luchtfotografische prospectie in 1983 twee circulaire structuren opgemerkt (ID 501870⁴³). Mogelijk gaat het om grafheuvels uit de bronstijd. Bij veldprospectie werd op het terrein ook een prehistorische scherf aangetroffen.

Romeinse tijd

Binnen locatie 155164⁴⁴ die deels overlapt met het huidige plangebied werden bij veldkarteringen in 1982 drie fragmenten handgevormd aardewerk uit de Romeinse tijd ingezameld.

Op de site Eke – De Lichterveldestraat, ten oosten van het huidige plangebied werden naast sporen uit de metaaltijden ook Romeinse bewonings- en begravingssporen geattesteerd (ID 218221⁴⁵ en 987730⁴⁶). Zo werd een gracht aangesneden die haar oorsprong leek te kennen in de metaaltijden, maar nog in verband stond met enkele Romeinse waterhoudende structuren, namelijk een drenkkuil en twee waterputten die erin waren uitgegraven. Daarnaast werd nog een derde waterput geregistreerd. Een klein bijgebouw en een dubbel geschrante palenrij, die mogelijk gerelateerd kan worden aan een palissade of aan een tweetal bijgebouwen, konden ook aan de Romeinse site worden toegeschreven. De site had eveneens een funerair karakter. Er werden immers 7 brandrestengraven blootgelegd, waarvan twee toe schrijven waren aan volwassen individuen en een aan een individu met een minimale sterfteleeftijd van 10 jaar. In 1981 werd op de site reeds terra sigillata aangetroffen bij veldkarteringen (ID 503439⁴⁷).

⁴² Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Nieuwe Steenweg (E76)*.

⁴³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Pontweg (E137)*.

⁴⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Zuiderbiesten (E91)*.

⁴⁵ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *De Lichterveldestraat*.

⁴⁶ Van de Vijver 2023; Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *WZC De Lichtervelde*.

⁴⁷ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Lichterveldestraat (E65)*.

In 2001 bracht een opgraving aan de Biestebeek, gesitueerd op ca. 600m ten zuidoosten van het plangebied, sporen van een vierkant enclosure uit de metaaltijden of vroeg-Romeinse tijd aan het licht (ID 155692⁴⁸). In de grachtvulling van het enclosure werden fragmenten handgevormd aardewerk en verbrand botmateriaal aangetroffen. Ook werd een mogelijk brandrestengraf uit de 2de eeuw n.C. aangesneden. Enkele omheinings- en afwateringsgreppels dateerden eveneens uit de Romeinse tijd, alsook een palissade die eindigde in een vierpostengebouw. De palissade werd mogelijk opgenomen in een vierkante constructie (toren of spieker) en/of een rechthoekig gebouw.

De eerder aangehaalde veldkarteringscampagnes uit de jaren 1980 brachten in de omgeving verschillende aardewerkvondsten uit de Romeinse periode aan het licht (ID 503437⁴⁹, 503438⁵⁰, 503442⁵¹, 503443⁵², 503444⁵³, 508085⁵⁴).

Middeleeuwen

Op het middenplein van de site Eke – Kouter werd in 2018 een gracht en greppel uit de volle middeleeuwen aangesneden (ID 979983⁵⁵).

De oude Sint-Amanduskerk bevond zich op ca. 550m ten oosten van het plangebied (ID 503915⁵⁶). De kerk werd in 1123 opgedragen aan de Sint-Pietersabdij door de bisschop van Doornik. In de 17de-18de eeuw werd de kerk herbouwd en in het midden van de 19de eeuw werd ze vergroot. Vanaf 1912 werd iets verderop een nieuwe kerk gebouwd. Het oude gebouw werd, met uitzondering van de toren, die dienstdoet als monumentale ingang van het kerkhof, gesloopt in 1933.

Ten zuiden van de kerk wordt een laatmiddeleeuwse site met walgracht aangeduid (ID 503932⁵⁷). Ook aan de overzijde van de Nieuwe Steenweg was een site met walgracht aanwezig (ID 508085⁵⁸). Opgravingen in 1999 brachten delen van de grachten en het poortgebouw van deze site aan het licht. Ook werden enkele kuilen geregistreerd. De site bestond tot ca. 1860. Op ca. 800m ten noordoosten van het plangebied bevond zich eveneens een walgrachtsite (ID 503935⁵⁹). Reeds in 1242 zou op deze locatie een huis aanwezig geweest zijn. Vanaf 1753 kende de site een kasteelachtig karakter.

⁴⁸ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Biestebeek*.

⁴⁹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Dammekenswegel (E140)*.

⁵⁰ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Dammekenswegel (E139)*.

⁵¹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Steenweg (E135)*.

⁵² Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Sluns (E60)*.

⁵³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Nieuwe Steenweg/Toren (E48)*.

⁵⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Nieuwe Steenweg (E76)*.

⁵⁵ Acke et al. 2019; Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Kouter*.

⁵⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Verdwenen Sint-Amanduskerk*.

⁵⁷ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Steenweg/Schoorensstraat (E121)*.

⁵⁸ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Nieuwe Steenweg (E76)*.

⁵⁹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Plaanstraat/Nederbosstraat (E124)*.

Het kasteel van de heren van Lichtervelde bevond zich op ca. 1km ten noordoosten van het plangebied (ID 503914⁶⁰). De oudste informatie over het kasteel dateert uit 1641, maar het gaat wellicht terug tot in de 15de eeuw. Het hoofdgebouw werd afgebroken na de Eerste Wereldoorlog.

Veldkartering bracht in de omgeving ook reeds diverse aardewerkvondsten uit de volle en late middeleeuwen aan het licht (ID 155164⁶¹, 155165⁶², 501855⁶³, 503939⁶⁴, 508085⁶⁵).

Nieuwe en nieuwste tijd

Bij de opgraving op het middenplein van de huidige site Eke – Kouter werden in 2018 twee loopgraafsegmenten uit de Tweede Wereldoorlog aangesneden (ID 220331⁶⁶ en 979983⁶⁷). De structuren maakten wellicht deel uit van de veldversterkingen tussen de bunkers van het bruggenhoofd van Gent.

Ook bij de opgraving aan de De Lichterveldstraat kwam een loopgraaf uit de Tweede Wereldoorlog die deel uitmaakte van dit systeem aan het licht (ID 218221⁶⁸ en 987730⁶⁹).

Ten westen van het plangebied vond in 2021 een archeologisch onderzoek plaats (ID 981246⁷⁰). Bij veldkartering in het kader van dit onderzoek werden enkele postmiddeleeuwse aardewerkfragmenten aangetroffen. Er werd vermoed dat het om bemestingsafval zou gaan. Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden enkele kuilen uit de nieuwe en nieuwste tijd aangesneden.

Ten noorden van deze site werd in 2017 ook een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd (ID 224255⁷¹). Dit leverde louter enkele paalkuilen, een waterkuil, greppels en ploegsporen uit de nieuwe en nieuwste tijd op.

Tot slot bevindt zich op ca. 550m ten zuidoosten van het plangebied een site met walgracht die voor het eerst vermeld wordt in 1640 (ID 501978⁷²).

⁶⁰ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Oud kasteel (E126)*.

⁶¹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Zuiderbiesten (E91)*.

⁶² Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Pontweg (E92)*.

⁶³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Nederbosstraat (E84)*.

⁶⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Klokkeput (E103,104,105,106)*.

⁶⁵ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Nieuwe Steenweg (E76)*.

⁶⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Kouter*.

⁶⁷ Acke et al. 2019; Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Kouter*.

⁶⁸ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *De Lichterveldstraat*.

⁶⁹ Van de Vijver 2023; Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *WZC De Lichtervelde*.

⁷⁰ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Zuiderbiesten*.

⁷¹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Biesten I*.

⁷² Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Drepstraat 57 (N9)*.

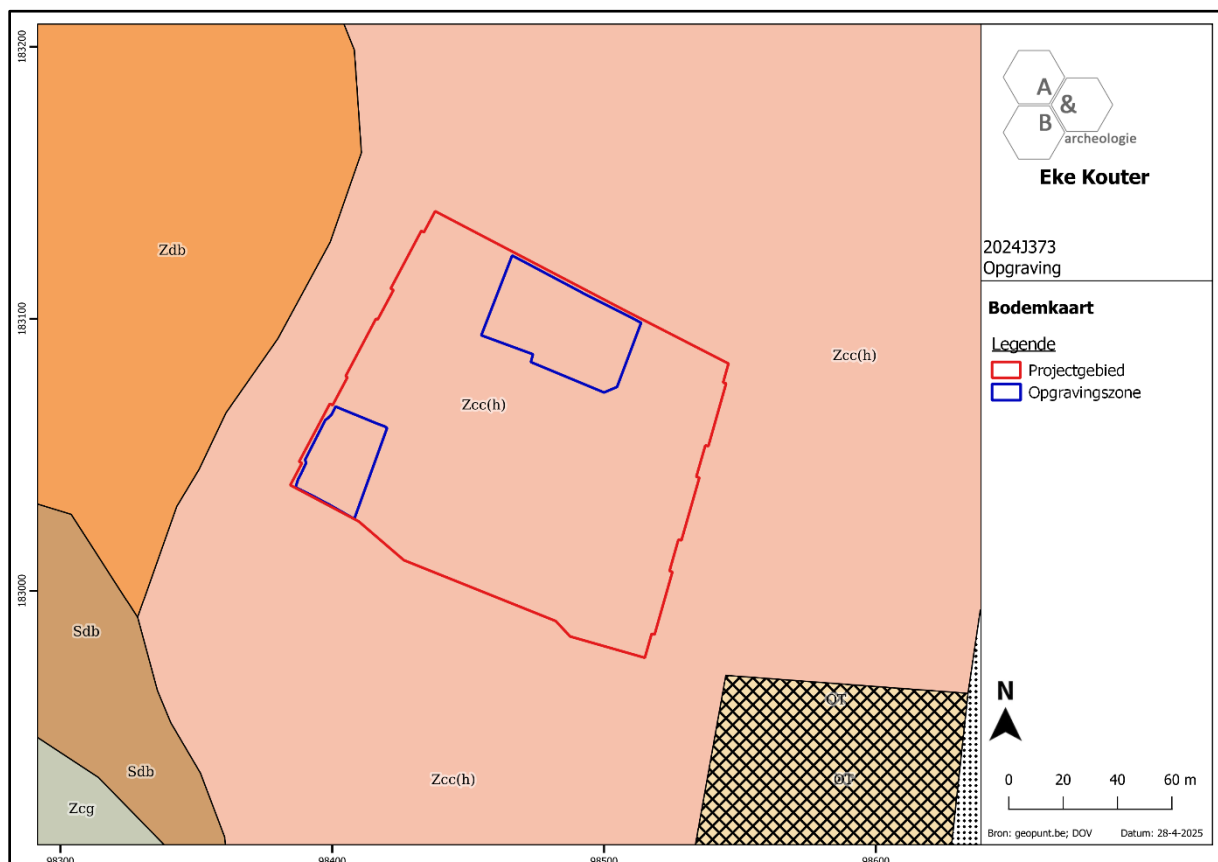
3.2. Stratigrafische opbouw

3.2.1. Bodemopbouw

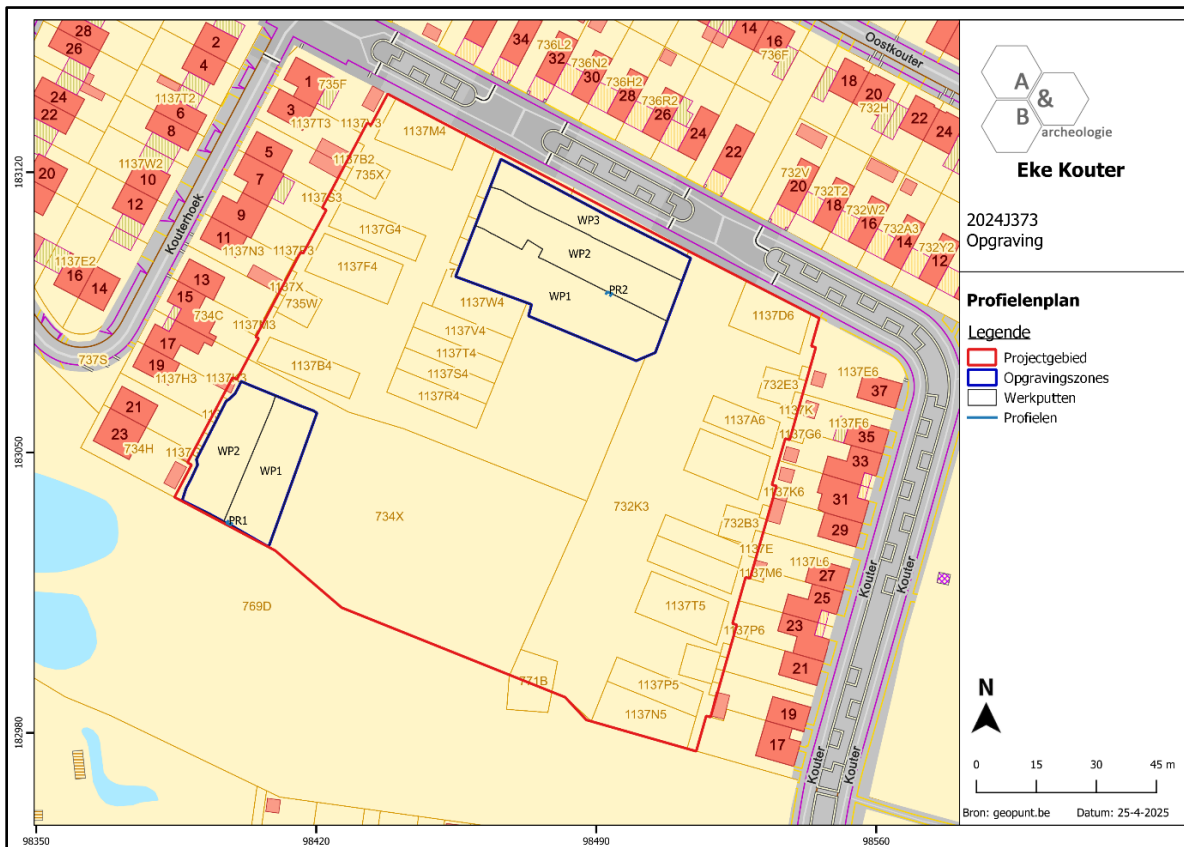
Op de bodemkaart worden binnen de opgravingszones matig droge zandbodems met verbrokkelde textuur B horizont aangegeven.

Tijdens de opgraving werd in elke deelzone een bodemprofiel geplaatst om de aardkundige opbouw van de zone te beschrijven. Profiel 1 bevond zich centraal in de zuidelijke wand van zone 1; profiel 2 situeerde zich centraal binnen zone 2. Profiel 1 vertoonde bovenaan een ca. 40cm dikke Ap1-horizont met een donkerbruine kleur en zandige textuur. Hieronder bevond zich een dunne Ap2-horizont die ca. 5 à 10cm dik was en restanten van de E en B-horizont bevatte. De C-horizont bevond zich op ca. 45cm onder het maaiveldniveau en kenmerkte zich als een bruingeel tot beige matig droog zand. In profiel 2 werd bovenaan een ca. 30cm dikke Ap-horizont, bestaande uit een donkerbruin zand met onderaan verspitte beige, zandige inclusies geattesteerd. Hieronder bevonden zich plaatselijke restanten van de Ah, E en B-horizonten. De C-horizont kwam voor vanaf een diepte van ca. 60cm en bestond uit een matig droog bruingeel tot beige zand.

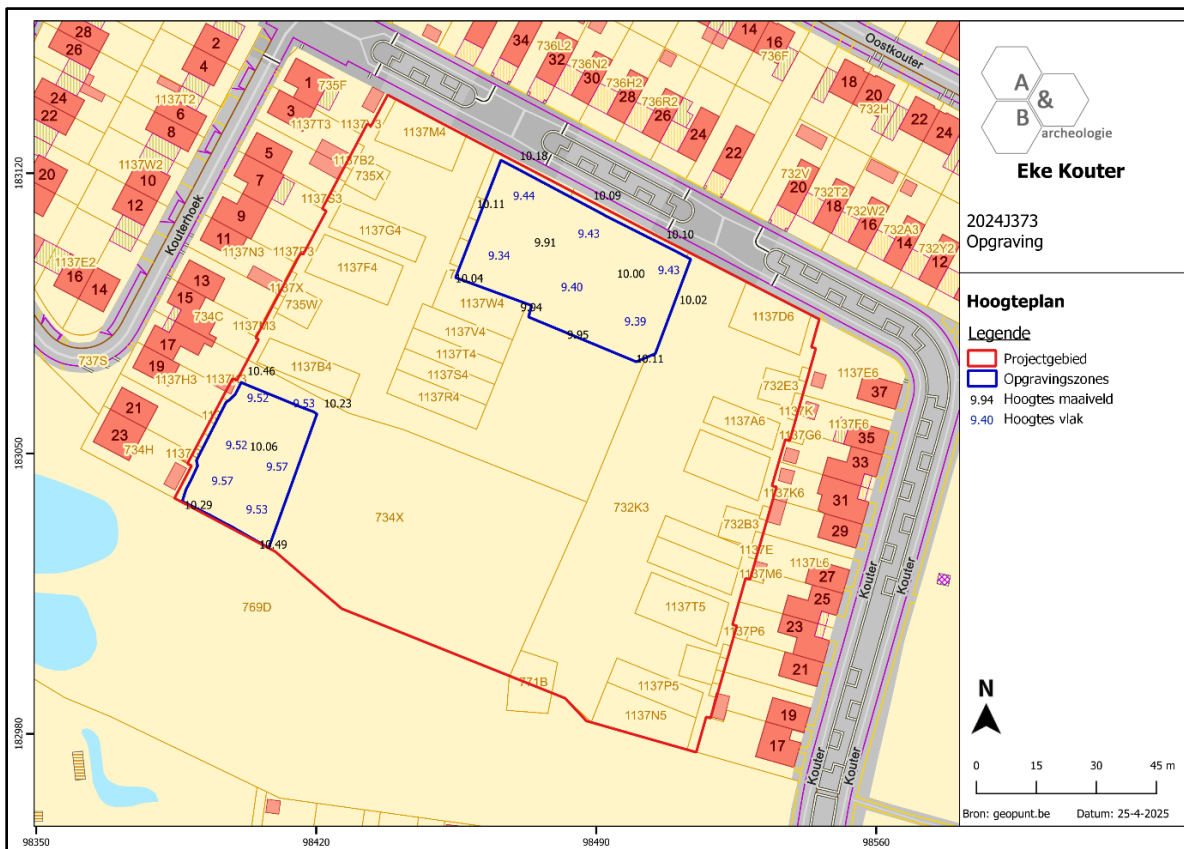
Het archeologisch vlak werd aangelegd op één niveau, meer bepaald in de top van de C-horizont, op ca. 40cm tot 90cm onder het huidige maaiveldniveau, op ca. +9,4m TAW in het noorden tot ca. +9,6m TAW in het zuidwesten.

Figuur 39 Uitsnede uit de bodemkaart met aanduiding van de opgravingszone (bron: geopunt.be).

Figuur 40 Aanduiding van de profielen op het kadaster (bron: geopunt.be).

Figuur 41 Aanduiding van de hoogtemetingen van het maaiveld en archeologisch vlak op het kadaster (bron: geopunt.be).

Figuur 42 Zicht op profiel 1 in het zuiden van deelzone 1.

Figuur 43 Zicht op profiel 2, centraal in deelzone 2.

3.2.2. Bodembewaring en bewaring archeologische sites/artefacten

De oude bodemhorizonten waren grotendeels opgenomen in de teelaardepakketten, waardoor geen in situ bewaarde steentijdsites meer verwacht werden. De bodem was wel relatief ongeschonden door recente verstoringen. Deze kwamen voornamelijk in het westelijke deel van de noordelijke werkput voor. De bovenkant van de archeologische sporen was mee gehomogeniseerd in de ploeglaag. Ondiepe sporen werden daardoor wellicht niet meer archeologisch herkend. De iets dieper ingegraven structuren konden wel duidelijk herkend worden op het niveau van de C-horizont. Ze kenden een variabele bewaringsdiepte. Er werden geen sporen aangetroffen die zich tot onder de permanente grondwatertafel bevonden. De bewaring van organisch materiaal is slecht te noemen vanwege de zure zandbodem en het ontbreken van permanent natte contexten.

3.2.3. Referentiebodems op gekende archeologische sites

Bij de opgraving op het middenplein van de site Eke Kouter⁷³ werd algemeen een Ap1-Ap2-C bodemopbouw geattesteerd. De Ap1 kenmerkte zich daarbij als een matig droge tot droge ploeglaag die gemiddeld ca. 40cm dik was. Hieronder bevond zich de Ap2-horizont die een lichtgrijsbruine kleur vertoonde en ca. 15 tot 20cm dik was. Onder de Ap2 kwam de C-horizont voor. Deze kenmerkte zich al een gelig tot lichtgrijs pakket met een zandige textuur. De top van de C-horizont bevond zich gemiddeld op ca. 45 à 75cm onder het huidige maaiveldniveau. In profiel 1, aan de westelijke profielwand kon bovenaan een ophogingspakket opgemerkt worden. Onder de Ap2-horizont was daarnaast een restant van een gedeeltelijk verbruinde textuur B-horizont aanwezig.

Figuur 44 Profiel 1 van de opgraving Eke - Kouter (2018) (bron: Acke et al. 2019, 63, fig. 69).

Figuur 45 Profiel 2 van de opgraving Eke - Kouter (2018) (bron: Acke et al. 2019, 63, fig. 70).

⁷³ Acke et al. 2019.

Bij de opgraving aan de De Lichterveldestraat⁷⁴ net ten oosten van het plangebied werd algemeen een ca. 30 à 40cm dikke bouwvoor vastgesteld. Er werden slechts plaatselijk dunne restanten van de originele B-horizont geattesteerd. Veelal kwam onder de bouwvoor meteen de C-horizont voor die bestond uit een lichtgeel zand.

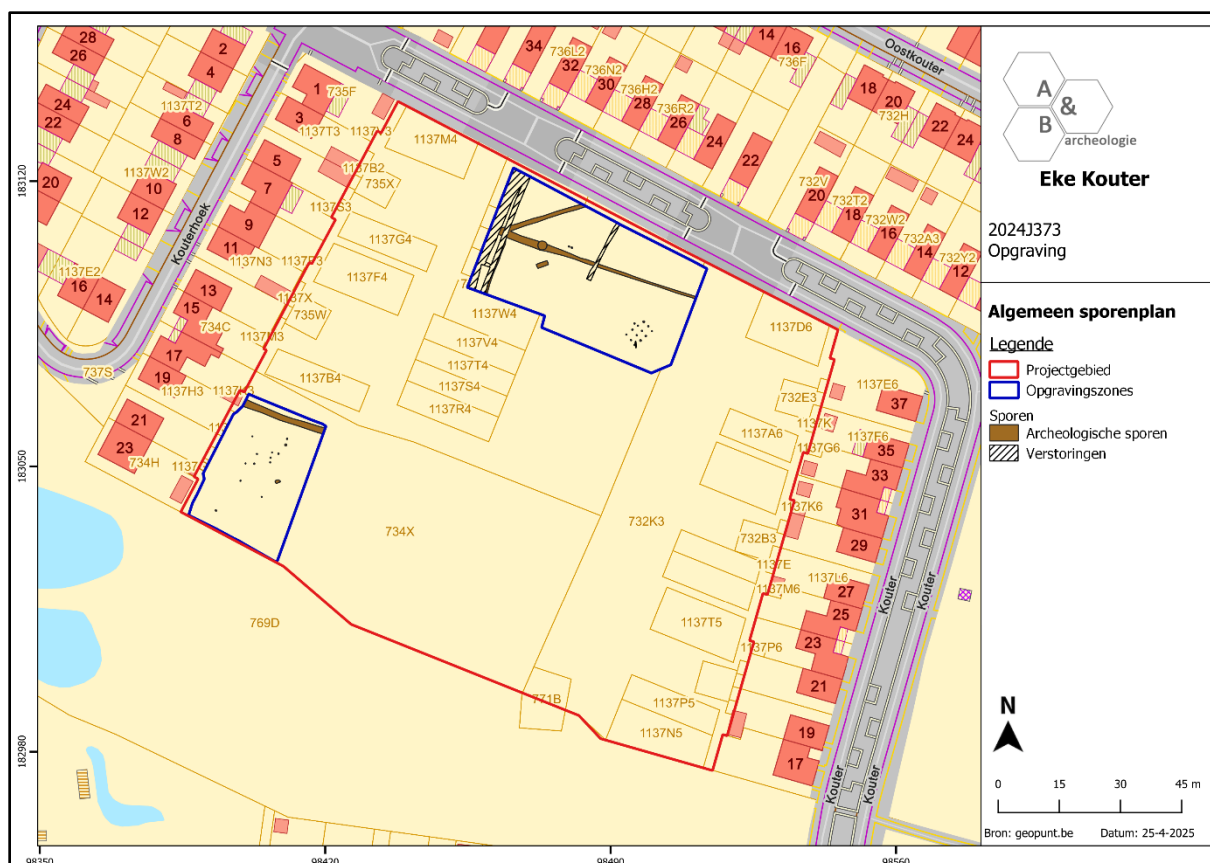
Figuur 46 Profiel 1 van de opgraving Eke – de Lichterveldestraat (2020) (bron: Van de Vijver 2023, 49, fig. 21).

⁷⁴ Van de Vijver 2023.

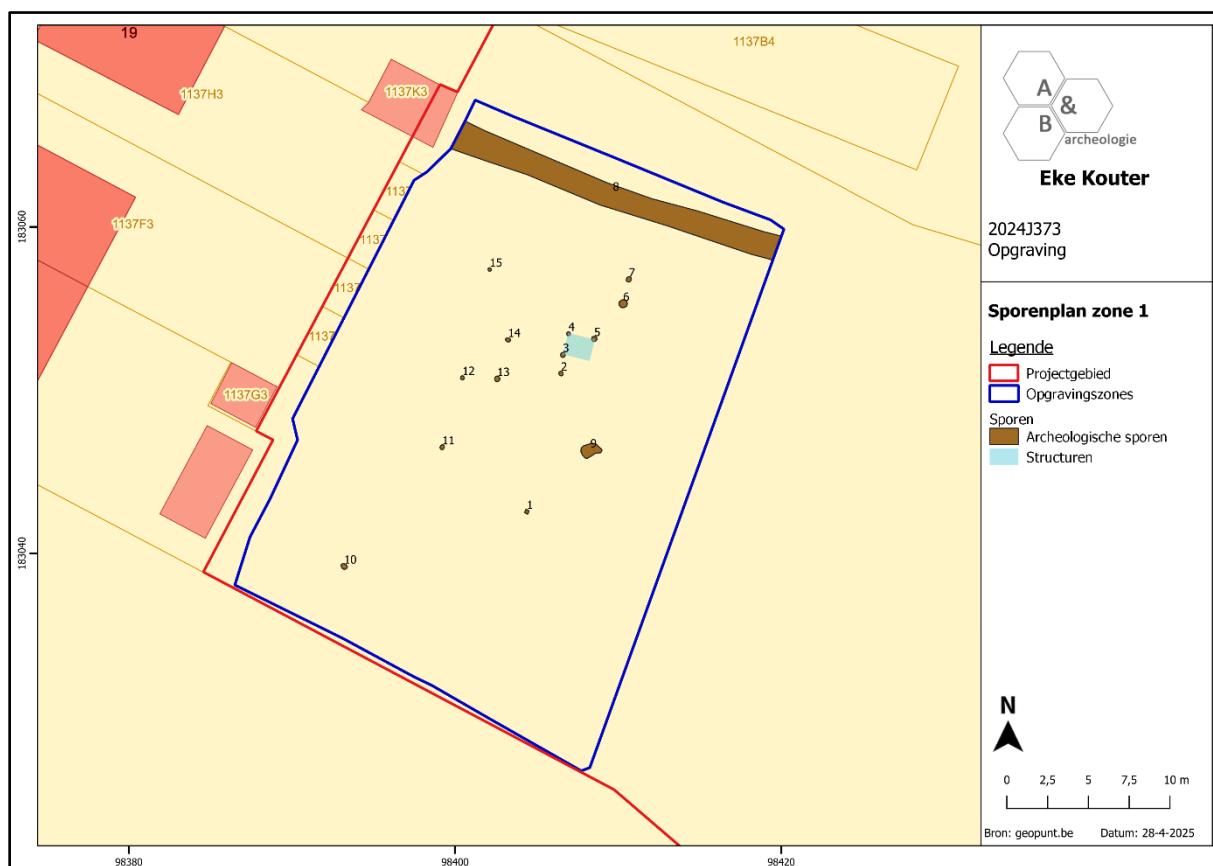
3.3. Beschrijving van de archeologische site

Tijdens het onderzoek werden 35 spoornummers uitgedeeld aan grondsporen. Recente verstoringen werden als dusdanig ingemeten en kregen geen afzonderlijk spoornummer. De archeologische sporen situeren zich verspreid over beide opgravingszones. Het merendeel van de sporen kan wellicht gelinkt worden aan een bewoningssite uit de vroege ijzertijd. Een houtskoolrijke kuil kon daarnaast in de midden Romeinse tijd geplaatst worden en een gracht lijkt een volmiddeleeuwse datering te kennen. Ook werd een bomkrater uit het einde van de Eerste Wereldoorlog of uit de Tweede Wereldoorlog aangesneden.

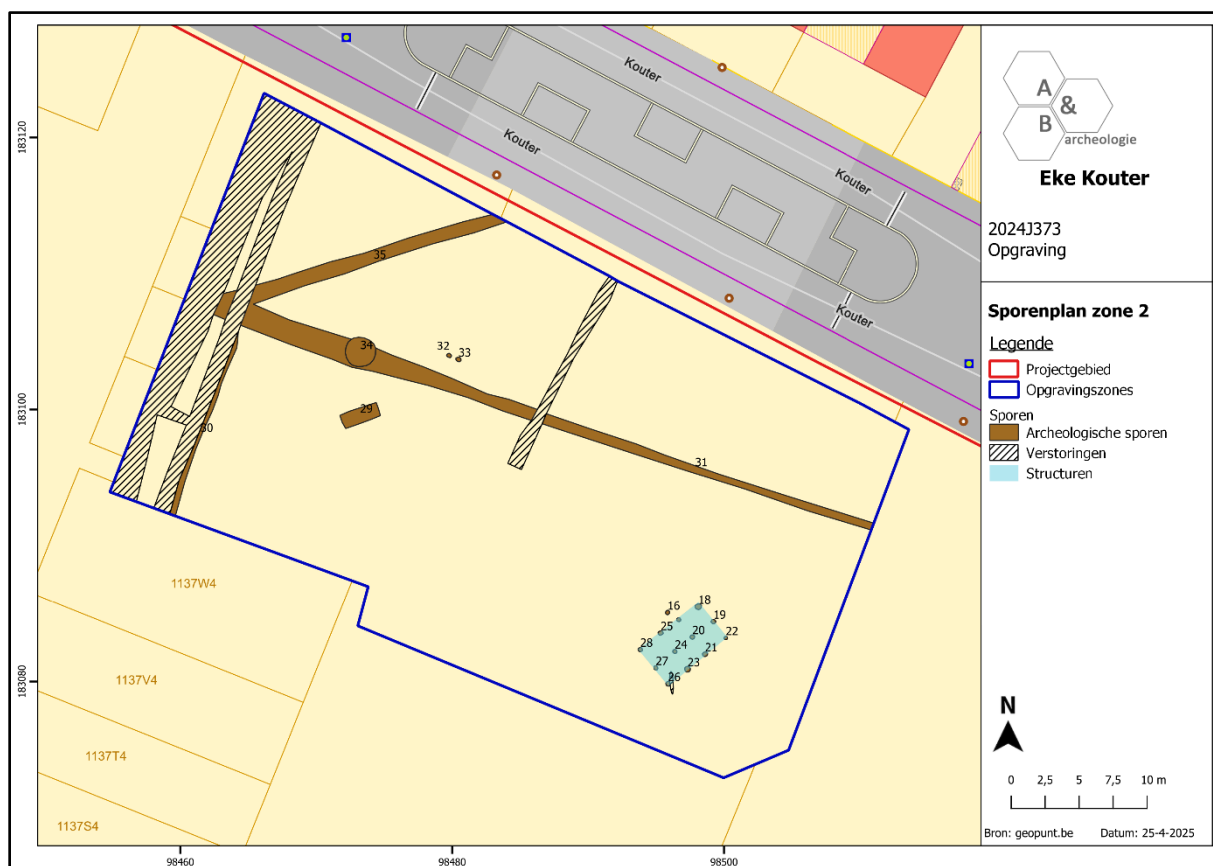
De voornaamste aangetroffen sporen en structuren worden hieronder per periode besproken. Een gedetailleerd overzicht van de sporen kan verder geraadpleegd worden in de sporenlijst in bijlage bij dit eindverslag.

Figuur 47 Projectie van de allesporenkaart op het GRB (bron: geopunt.be).

Figuur 48 Allesporenkaart van zone 1, geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).

Figuur 49 Allesporenkaart van zone 2, geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).

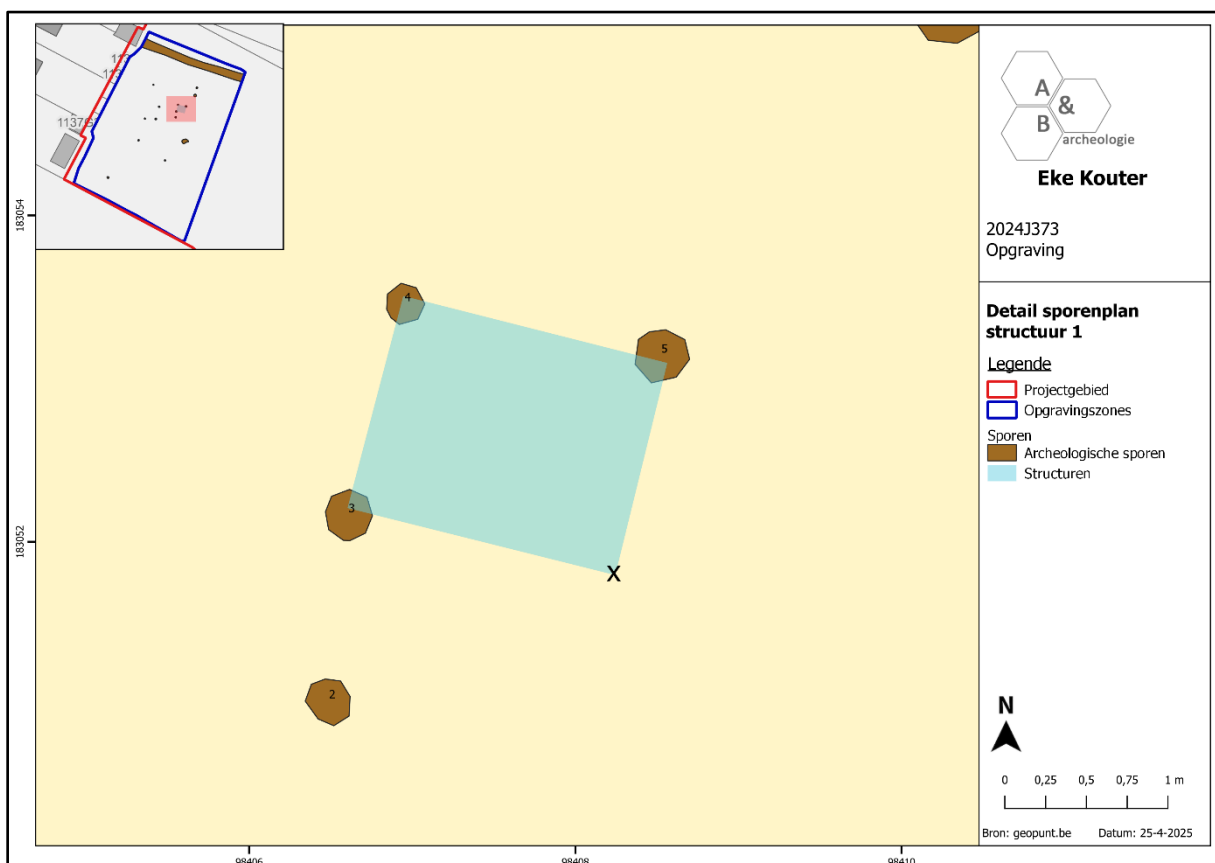
3.3.1. Bewoningssporen uit de vroege ijzertijd

Het merendeel van de aangetroffen sporen kan wellicht worden toegeschreven aan een bewoningssite uit de vroege ijzertijd die verder doorloopt buiten de grenzen van de opgravingszones en waarvan binnen het plangebied in 2018 ook reeds sporen werden aangetroffen. Ook de opgraving uit 2020 aan de De Lichterveldestraat, ten oosten van de huidige site, leverde sporen van de ijzertijdsite.

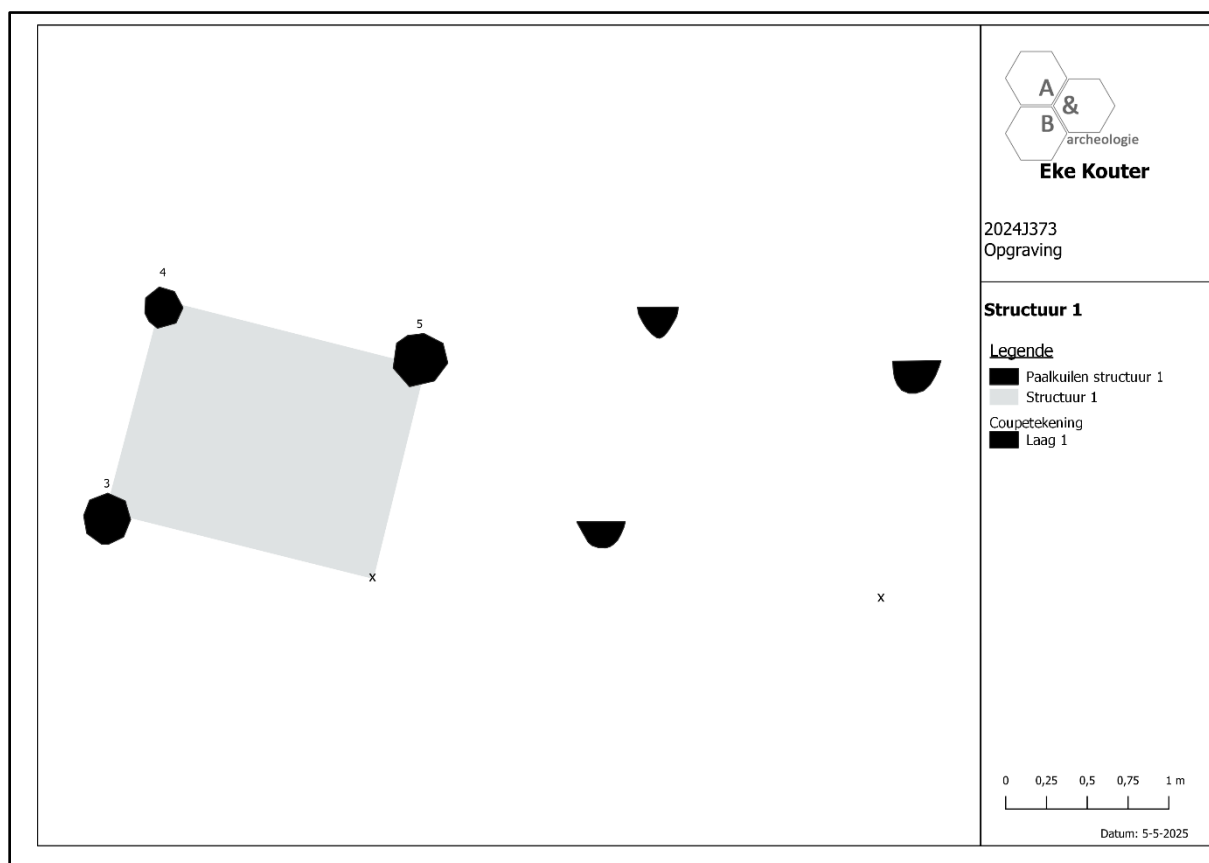
Zone 1

In zone 1 van de opgraving werden 13 paalkuilen en 1 kuil geregistreerd. De sporen hadden een gelijkaardige donkergrijze vulling die soms lichtgrijze vlekken vertoonde. Paalkuilen S3, S4 en S5 maakten mogelijk deel uit van een vierpostenspieker waarvan de zuidoostelijke paal niet bewaard was. De paalkuilen hadden in het vlak een ronde vorm met diameter van ca. 25cm à 35cm en waren in coupe ca. 16cm à 18cm diep. De spieker die erdoor gevormd werd was ca. 1,6m bij 1,4m groot en westnoordwest-oostzuidoost georiënteerd. Uit paalkuil S3 werd een houtskoolstaal genomen voor ¹⁴C-datering (inv. 4).

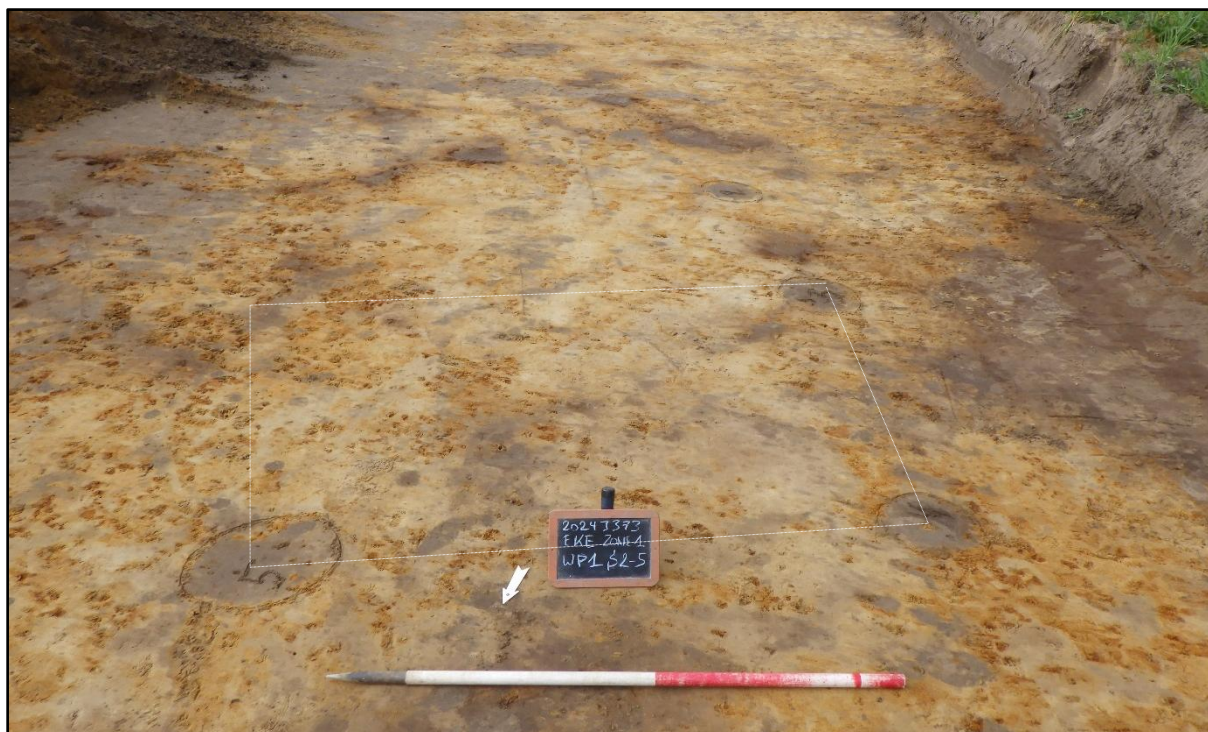
De overige paalkuilen binnen deze zone vertoonden geen duidelijk verband. Geen van de (paal)kuilen bevatte vondstmateriaal, maar op basis van de vulling en ruimtelijke situering kunnen ze vermoedelijk toch aan de ijzertijdsite gerelateerd worden.

Figuur 50 Detail van de allesporenkaart van zone 1 ter hoogte van structuur 1, geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).

Figuur 51 Structuur 1 in vlak en coupe.

Figuur 52 Overzichtsfoto van paalkuilen S2 t.e.m. S5 met aanduiding van de mogelijke spieker.

Figuur 53 Coupe op paalkuil S3 van structuur 1.

Figuur 54 Coupe op paalkuil S5 van structuur 1.

Op ca. 6m ten zuiden van de spieker werd een min of meer ovale kuil (S9) aangesneden. Het spoor was in het grondvlak ca. 1,1m bij 0,7m groot, maar vertoonde een oppervlakkige bewaring tot een diepte van ca. 4cm. De kuil had een donkergrijze zandige vulling met wat houtskool- en ijzerinclusies. Het spoor bevatte geen vondstmateriaal. De functie van het spoor is onbekend.

Figuur 55 Vlakfoto van kuil S9.

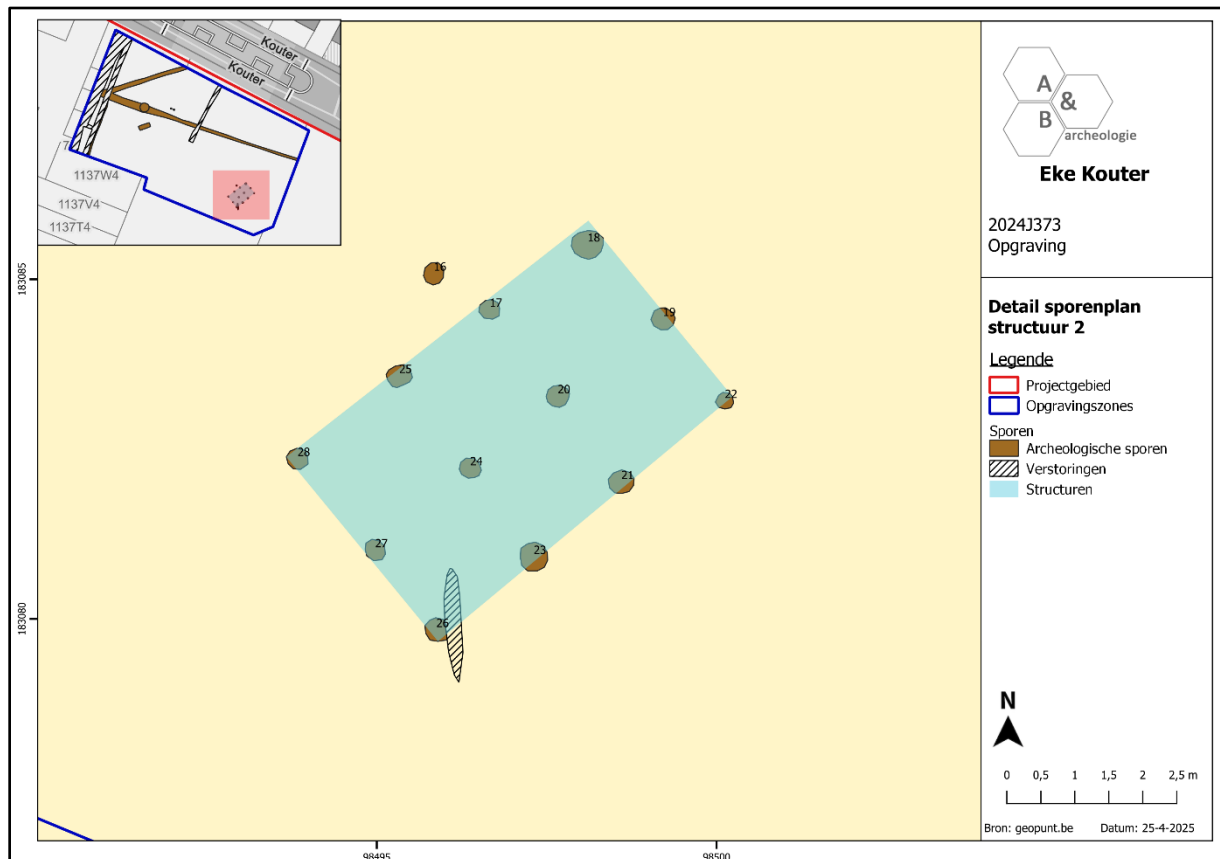

Figuur 56 Coupe op kuil S9.

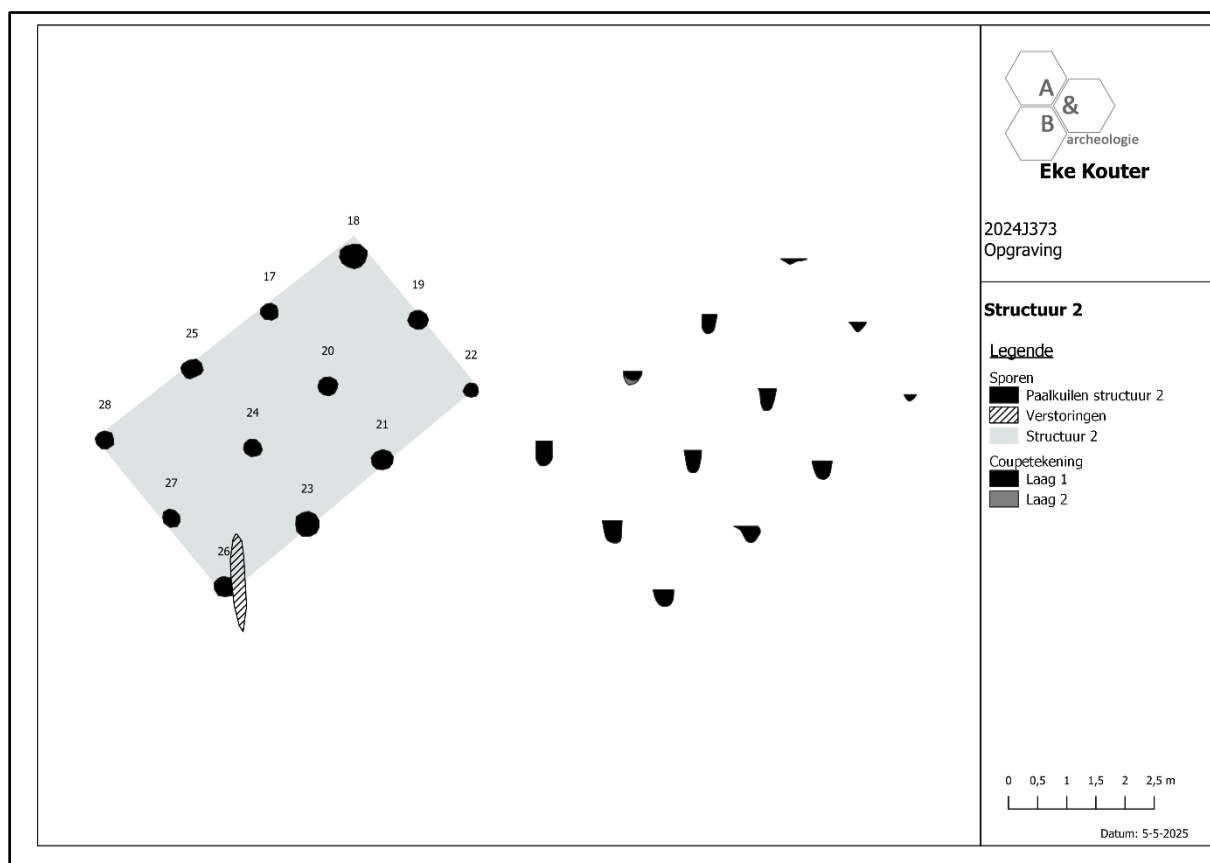
Zone 2

Ter hoogte van zone 2 werden 15 paalkuilen en 3 grachten, die wellicht behoren tot de bewoningssite uit de vroege ijzertijd aangesneden. Met uitzondering van 3 exemplaren behoorden alle aangetroffen paalkuilen tot eenzelfde structuur (structuur 2), gesitueerd in het zuidoostelijke deel van de opgravingszone. Het ging om een twaalfpalige structuur met drie rijen van telkens vier palen (S17 t.e.m. S28) die ca. 5,5m bij 3,3m groot was en een noordoost-zuidwest oriëntatie kende. Mogelijk betreft het een soort horreum of een grotere (graan-)opslagplaats. De paalkuilen van de structuur hadden in het vlak een ronde vorm met een diameter die schommelde tussen ca. 30cm en 45cm. Ze kenden algemeen een donkergrijze (gevlekte) vulling en waren komvormig tot U-vormig uitgegraven. Ze hadden een wisselende bewaringsdiepte, van ca. 5cm tot ca. 42cm onder het archeologisch vlak.

Paalkuil S25 bevatte 1 wandfragment handgevormd aardewerk (inv. 2). Enkele paalkuilen (S19, S20 en S25) werden bemonsterd op houtskool voor ^{14}C -datering (inv. 1, 5 en 6). Het houtskoolstaal uit S25 (inv. 1) leverde hierbij een datering van 2468 ± 30 BP, wat na kalibratie overeenkomt met een datering tussen 751 en 519 v.C. (68,2% waarschijnlijkheid) of tussen 760 en 420 v.C. (95,4% waarschijnlijkheid). Deze datering komt overeen met de datering van de structuren die werden aangetroffen op het middenplein van de site, waarbij het hoofdgebouw met behulp van ^{14}C -datering tussen 650 en 540 v.C. (68,2% waarschijnlijkheid) of tussen 780 en 510 v.C. (95,4% waarschijnlijkheid) gedateerd werd en één van de spiekers tussen 650 en 550 v.C. (68,2% waarschijnlijkheid) of tussen 790 en 530 v.C. (95,4% waarschijnlijkheid).

Figuur 57 Detail van de allesporenkaart van zone 2 ter hoogte van structuur 2, geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).

Figuur 58 Structuur 2 in vlak en coupe.

Figuur 59 Overzichtsfoto van structuur 2.

Figuur 60 Coupe op paalkuil S20 van structuur 2.

Figuur 61 Coupe op paalkuil S23 van structuur 2.

Figuur 62 Coupe op paalkuil S25 van structuur 2.

Figuur 63 Coupe op paalkuil S28 van structuur 2.

Binnen zone 2 werden verder drie grachtsegmenten aangesneden. S30 was noordnoordoost-zuidzuidwest gericht, maar werd in het vlak grotendeels oversneden door een recente verstoring. In coupe was de gracht echter nog deels bewaard onder de verstoring. De gracht moet oorspronkelijk in het archeologisch vlak ca. 1,4m breed geweest zijn en vertoonde in coupe een komvormige uitgraving met een diepte van ca. 57cm onder het archeologisch vlak. De gracht had een donkergrijs-lichtgrijs gevlekte vulling met wat houtskoolinclusies. In de vulling van S30 werden vier wandfragmenten handgevormd aardewerk aangetroffen (inv. 4).

Mogelijk liep gracht S30 in het noorden uit in gracht S31, die haaks op S30 stond. De eventuele oversnijding kon echter niet geattesteerd worden door de aanwezigheid van de recente verstoring. S31 kon nagenoeg over de volledige breedte van de opgravingszone gevolgd worden maar werd in het westen oversneden door een recente verstoring. Ook bomput S34 oversneed de gracht. De gracht was ca. 0,5m à 1,7m breed en ca. 43cm diep. In coupe werden twee lagen onderscheiden, waarvan de bovenste een eerder homogene samenstelling en donkergrijze kleur vertoonde en de onderste donkergrijs-lichtgrijs gevlekt was. S31 ligt in het verlengde van een gracht die bij eerder onderzoek aan de overzijde van de Kouter⁷⁵ werd aangesneden ten oosten van het huidige plangebied. Deze gracht werd toen in de ijzertijd/Romeinse periode geplaatst, hetgeen overeenkomt met de datering van S31. In de vulling van S31 werden immers 1 rand- en 17 wandfragmenten handgevormd aardewerk teruggevonden (inv. 5). Bij de opgraving op het middenplein van de huidige site uit 2018⁷⁶ werd eveneens een gracht met een westnoordwest-oostzuidoost oriëntatie uit deze periode aangesneden. De grachten maken mogelijk dan ook deel uit van een ruimer systeem van landindeling op de koutergronden.

S35 sloot in het westen van de opgravingszone aan op S31 en kende een noordoost-zuidwest verloop. De gracht was ca. 1,0m à 1,2m breed en kende een eerder V-vormige uitgraving tot maximaal ca. 77cm. De onderste laag betrof echter een snel ingespoeld pakket met een dikte van ca. 20cm. De bovenliggende vullingspakketten bestonden uit een donkergrijs zand. Uit de vulling van deze gracht werden 1 rand- en 4 wandfragmenten handgevormd aardewerk gerecupereerd (inv. 6). Eén van de wandfragmenten was versierd met kleine cirkelvormige indrukken (takindrukken).

⁷⁵ Van de Vijver 2023.

⁷⁶ Acke et al. 2019.

Figuur 64 Vlakfoto van gracht S30 die wordt oversneden door een recent spoor.

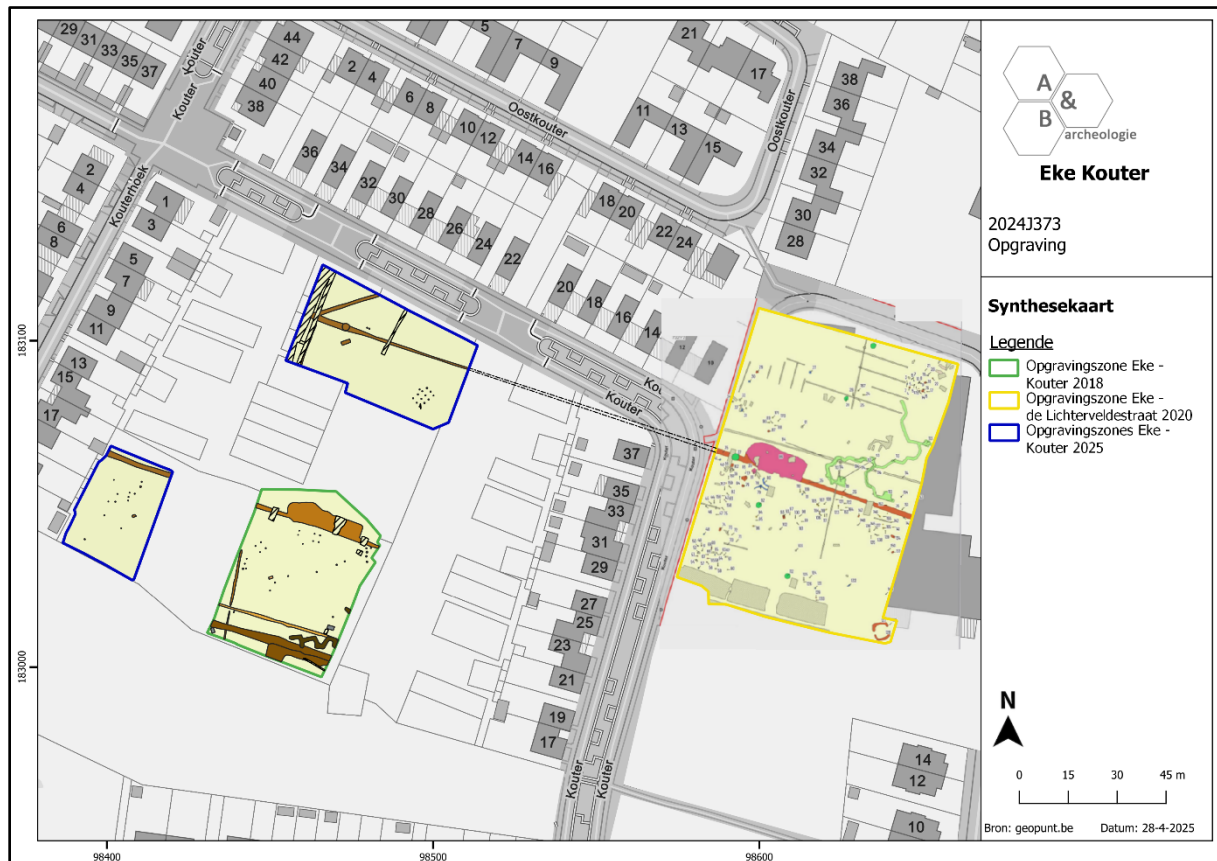
Figuur 65 Coupe op gracht S30 die wordt oversneden door een recent spoor.

Figuur 66 Overzichtsfoto van grachten S31 en S35 die worden oversneden door een recent spoor. S31 wordt eveneens oversneden door bomput S34.

Figuur 67 Coupe op gracht S31.

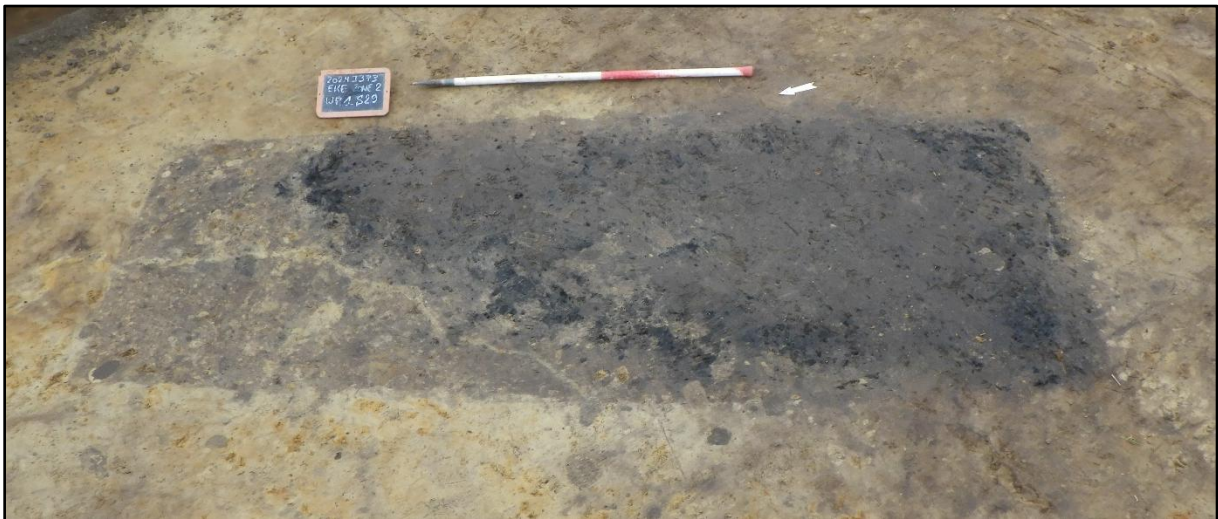
Figuur 68 Synthesekaart van enkele opgravingen rond de Kouter met aanduiding van het hypothetische verloop van gracht S31 naar het oosten.

Figuur 69 Coupe op gracht S35.

3.3.2. Houtskoolrijke kuil uit de midden Romeinse tijd

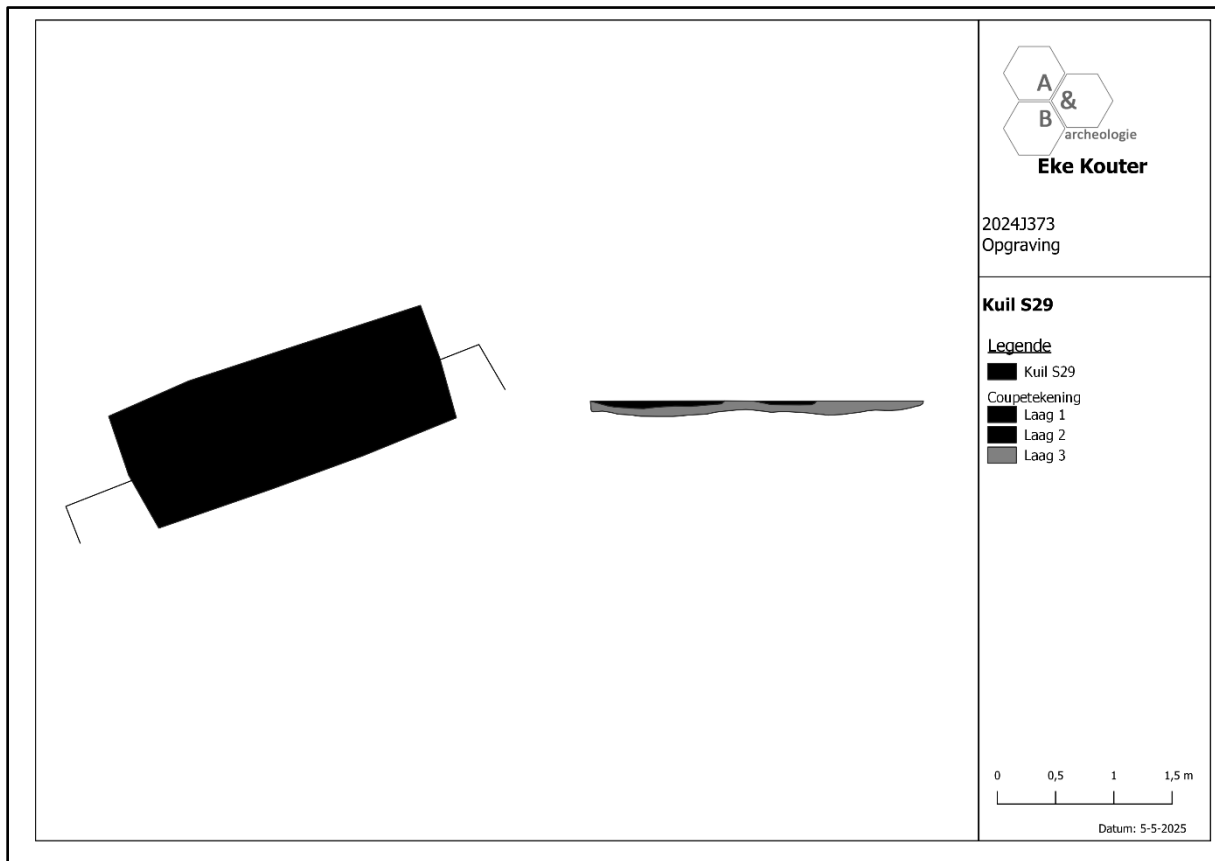
In het westelijke deel van zone 2 van de opgraving werd een grote, rechthoekige, houtskoolrijke kuil (S29) aangesneden. Het spoor was ca. 2,9m bij 1,1m groot en had een noordoost-zuidwest oriëntatie. In coupe kende de kuil een diepte van maximaal 16cm. Er konden drie lagen onderscheiden worden waarbij lagen 1 en 2 houtskoolrijke pakketten vormden in het bovenste deel van de vulling. Laag 3 kwam overeen met de onderste vullingslaag die bestond uit een donkergrijs-lichtgrijs gevlekt zand met een beperkte hoeveelheid houtskoolinclusies. De functie van de kuil is niet geheel duidelijk. Mogelijk gaat het om een meiler. Hoewel geen verbrand botmateriaal werd teruggevonden, zou het ook om een brandrestengraf kunnen gaan. In de vulling werden twee wandfragmenten handgevormd aardewerk aangetroffen (inv. 3). Ook werd een houtskoolmonster genomen voor ^{14}C -datering (inv. 2). Het staal werd hierbij gedateerd op 1875 ± 30 BP, wat na kalibratie overeenkomt met een datering tussen 129 en 208 n.C. (68,2% waarschijnlijkheid) of tussen 84 en 236 n.C. (95,4% waarschijnlijkheid). De kuil dateert aldus uit de midden Romeinse tijd. De houtskoolrijke laag werd daarnaast ingezameld als grondstaal (inv. 7 en 8). Het residu ervan bevatte naast houtskoolfragmenten geen andere indicatoren van menselijk handelen zoals aardewerk, verbrand botmateriaal, (verbrande) zaden en vruchten.

Figuur 70 Vlakfoto van kuil S29.

Figuur 71 Coupe op kuil S29.

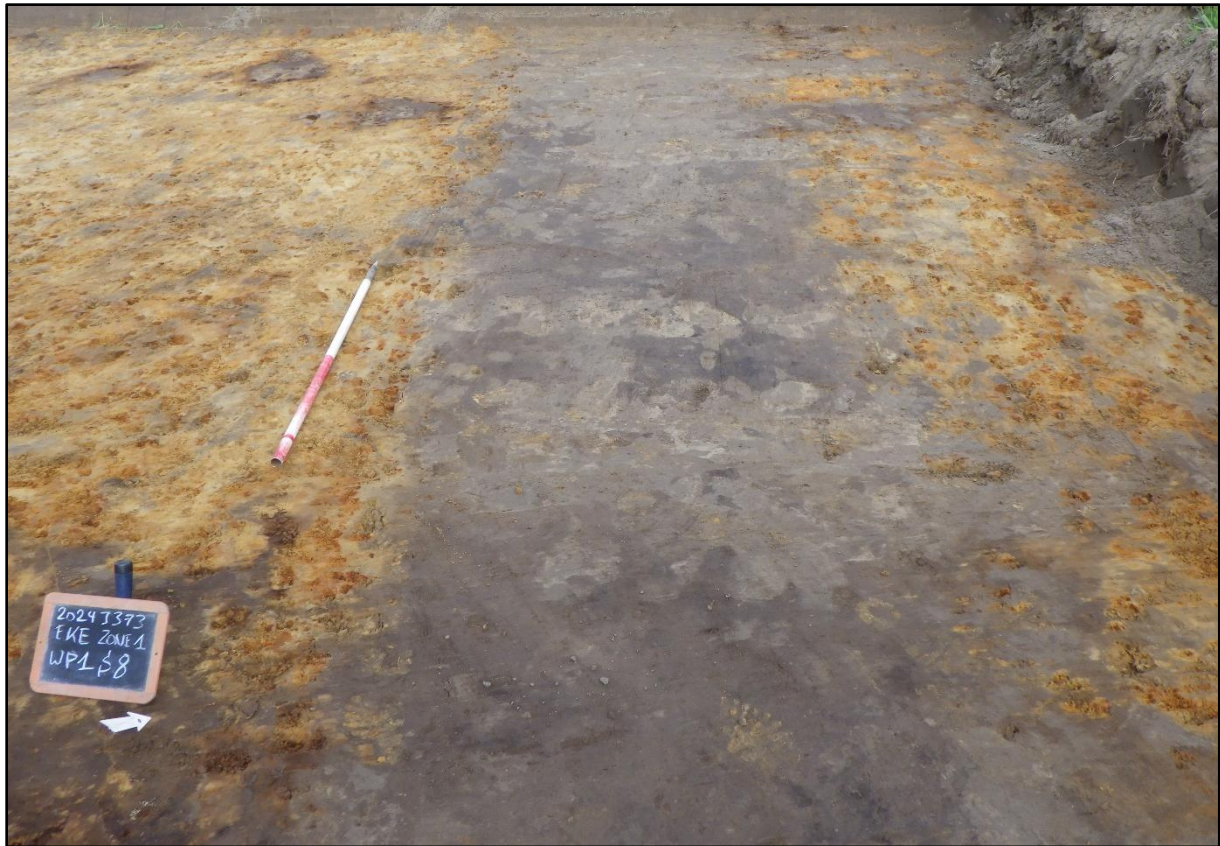
Figuur 72 Kuil S29 in vlak en coupe.

3.3.3. Volmiddeleeuwse gracht

In zone 1 werd een gracht (S8) aangesneden die wellicht in de volle middeleeuwen geplaatst kan worden. De gracht is ca. 1,3m à 1,8m breed en westnoordwest-oostzuidoost georiënteerd. Het spoor vertoonde een V-vormige uitgraving en was ca. 64cm diep. De opvulling kenmerkte zich als een relatief homogeen donkergrijs pakket waaronder een uitlogingslaag voorkwam. In de vulling van S8 werd een randfragment van een kogelpot uit de volle middeleeuwen (11de-13de eeuw) aangetroffen (inv. 1).

De gracht komt qua verloop overeen met een gracht die in 2018 werd aangesneden ten oosten van het terrein. De gracht werd in 2018 op basis van een randfragment van een kogelpot van het type De Groote L30, te dateren tussen 1125 en 1225 n.C., in de volle middeleeuwen geplaatst. Van de vulling van het spoor werden bij het onderzoek in 2018 pollenmonsters, grondstalen en houtskoolmonsters genomen. De grondstalen leverden voornamelijk houtskool en sporen van een bodemschimmel op, alsook een enkele niet verder te analyseren verkoolde graankorrel. Het pollenstaal bevatte aanwijzingen voor verschillende bomen en struiken waaronder eik, hazelaar, berk en els. Daarnaast zijn pollenkorrels van graan en andere cultuurgewassen aangetoond. Ook zijn diverse oeversoorten, schermbloemigen, niervaren, pollen van struikhei en sporen van kruidige vegetatie aanwezig in de

monsters. De pollen tonen een eerder gevarieerd landschap aan met enkele types loofbomen en lage gewassen⁷⁷.

Figuur 73 Vlakfoto van gracht S8.

Figuur 74 Coupe op gracht S8.

⁷⁷ Acke et al. 2019, 79-80.

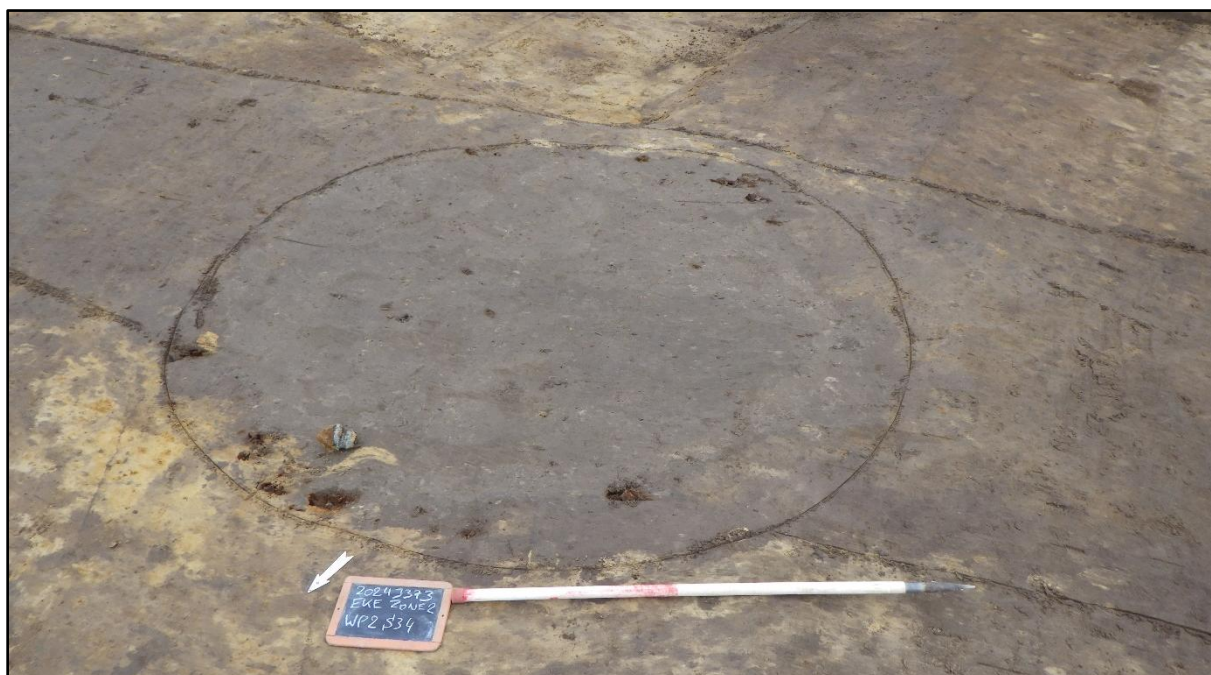
Figuur 75 Synthesekaart van zone 1 van het huidige onderzoek en de opgraving Eke Kouter uit 2018 met aanduiding van het hypothetische verloop van gracht S8.

3.3.4. Bomput uit de Eerste of Tweede Wereldoorlog

In zone 2 werd gracht S31 oversneden door een recenter spoor (S34). Het gaat om een ronde kuil met een diameter van ca. 2,2m die het resultaat is van een bominslag. In de vulling werden dan ook nog enkele metaalfragmenten teruggevonden, waaronder een fragment van een Duitse ontsteker. De bomkrater dateert van het einde van de Eerste Wereldoorlog of uit de Tweede Wereldoorlog. Bij eerdere opgravingen rondom het plangebied werden eveneens enkele bomkraters uit de Eerste Wereldoorlog (de Lichterveldestraat 2020)⁷⁸ en loopgraafsegmenten uit de Tweede Wereldoorlog (Kouter 2018 en de Lichterveldestraat 2020)⁷⁹ aangetroffen.

⁷⁸ Van de Vijver, 2023.

⁷⁹ Acke et al. 2019; Van de Vijver 2023.

Figuur 76 Vlakfoto van bomput S34 die gracht S31 oversnijdt.

Figuur 77 Detailfoto van de Duitse ontsteker en enkele andere metaalfragmenten, gerelateerd aan de inslag van de bom.

3.4. Culturele en natuurwetenschappelijke vondsten

In totaal werden bij het onderzoek 6 inventarisnummers uitgedeeld aan vondstmateriaal (inv. 1 t.e.m. 6). Al het vondstmateriaal valt onder de categorie 'aardewerk'. Het gaat om 31 fragmenten met een gezamenlijk gewicht van 236g. Binnen het ensemble zijn twee soorten, overeenkomstig met twee verschillende archeologische periodes, aanwezig, namelijk handgevormd aardewerk, dat uit de vroege ijzertijd dateert, en grijs gedraaid aardewerk uit de volle middeleeuwen.

Het aardewerk wordt in onderhavige hoofdstukken (3.4.1. t.e.m. 3.4.2.) besproken. Een gedetailleerd overzicht van het vondstmateriaal is daarnaast terug te vinden in de vondstenlijst in bijlage.

Aardewerksoort	Aantal	% aantal	Gewicht (g)	% gewicht
Handgevormd aardewerk	30	96,8%	228	96,6%
Grijs gedraaid aardewerk	1	3,2%	8	3,4%
TOTAAL	31	100%	236	100%

Tabel 5 Overzichtstabel van het aangetroffen aardewerk.

3.4.1. Handgevormd aardewerk

De opgraving leverde in totaal 30 fragmenten (ca. 228g) handgevormd aardewerk. Het gaat daarbij vooral om kleine, weinig diagnostische wandfragmenten (n=28). De scherven vertonen allemaal potgruisverschraling en hebben voornamelijk een gladde en gegladde wandafwerking. Een van de aangetroffen wandfragmenten (inv. 6) vertoont echter een patroon van kleine cirkelvormige indrukken op de wand, die mogelijk zijn aangebracht met een fijn takje of botfragment van een klein dier (wandversieringstype van den Broeke E1). Verder komen in het ensemble twee kleine randfragmenten voor (inv. 5 en 6). Deze zijn echter te klein om aan een welbepaalde vorm of type te kunnen worden toegeschreven.

Figuur 78 Wandfragmenten handgevormd aardewerk uit gracht S30 (inv. 4).

Figuur 79 Wandfragment handgevormd aardewerk met cirkelvormige indrukken uit gracht S35 (inv. 6).

3.4.2. Grijs gedraaid aardewerk

In de vulling van gracht S8 werd een enkel fragment grijs gedraaid aardewerk (inv. 1) aangetroffen. Het gaat om een klein randfragment van een kogelpot, te dateren tussen de 11de en 13de eeuw n.C.

Figuur 80 Randfragment van een kogelpot in grijs aardewerk uit gracht S8 (inv. 1).

3.4.3. Natuurwetenschappelijk onderzoek

Het natuurwetenschappelijk onderzoek bestond uit enkele ¹⁴C-dateringen om de aangetroffen structuren beter te kunnen plaatsen in de tijd.

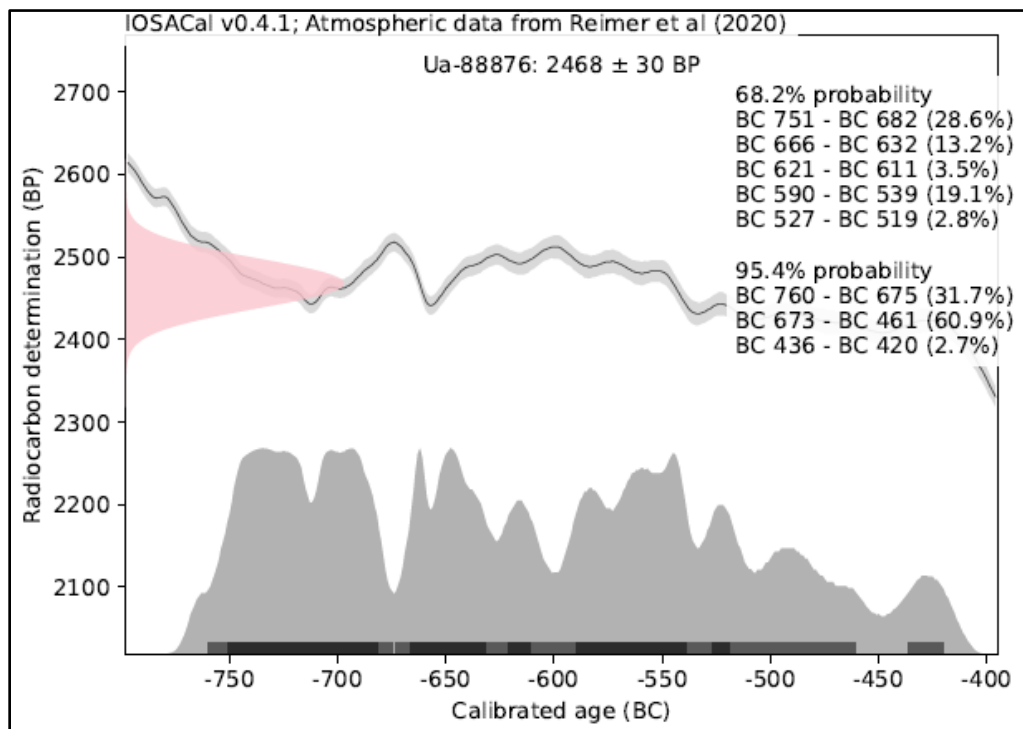
De rapporten van het natuurwetenschappelijk onderzoek worden integraal opgenomen als bijlage bij dit eindverslag. Hieronder wordt een korte samenvatting van de resultaten gegeven.

¹⁴C-datering⁸⁰

Twee structuren werden gedateerd door middel van een ¹⁴C-datering op houtskool. Het gaat om de twaalfpalige gebouwplattegrond (structuur 2) en om een houtskoolrijke kuil (S29).

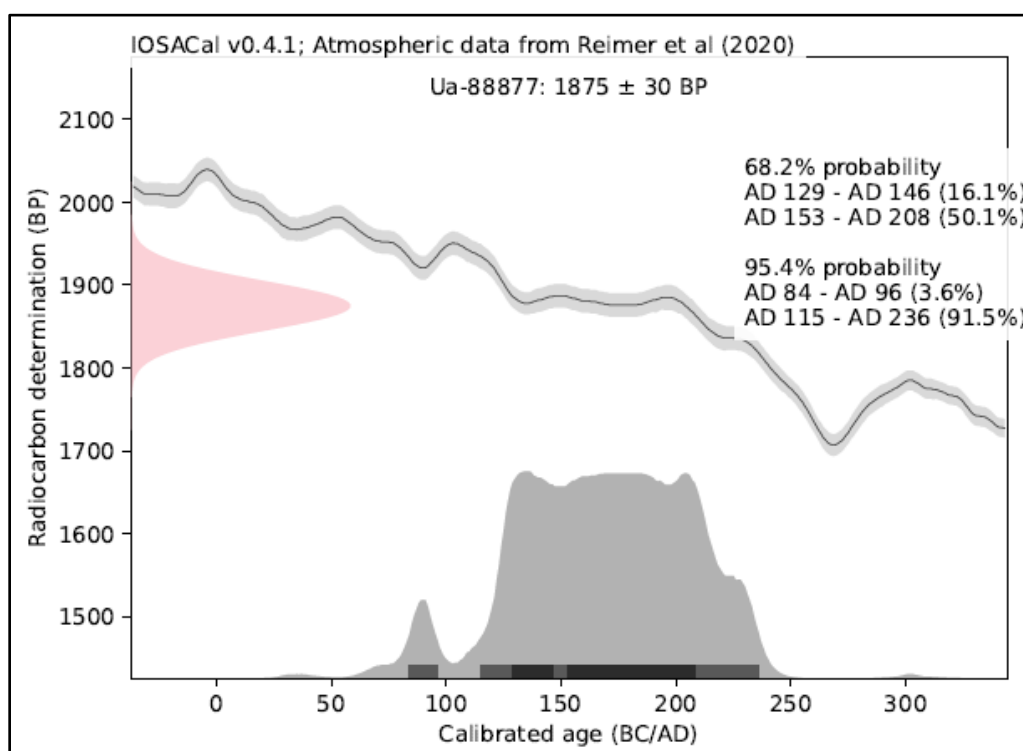
Een houtskoolbrokje (inv. 1) uit paalkuil S25 van de twaalfpalige gebouwplattegrond (structuur 2) werd via ¹⁴C-datering gedateerd op 2468 ± 30 BP. Na kalibratie wordt voor deze datering een waarschijnlijkheidsinterval van 751-519 v.C. (68,2% waarschijnlijkheid) of 760-420 v.C. (95,4% waarschijnlijkheid) verkregen. Deze datering in de vroege ijzertijd sluit aan bij de datering van enkele structuren die eerder werden aangetroffen op het middenplein van de site Eke – Kouter en bij de opgraving aan de De Lichterveldestraat.

⁸⁰ Primetzhof, Mucke 2025.

Figuur 81 Kalibratiecurve van de ^{14}C -datering op een houtskoolbrokje uit paalkuil S25 (inv. 1) (bron: Primetzhofer, Mucke 2025, 2).

Daarnaast werd een houtskoolbrokje (inv. 2) uit de houtskoolrijke kuil (S29) via ^{14}C -datering geplaatst in 1875 ± 30 BP. Na kalibratie komt deze datering overeen met 129-208 n.C. (68,2% waarschijnlijkheid), 115-236 n.C. (91,5% waarschijnlijkheid) of 84-236 n.C. (95,4% waarschijnlijkheid).

Figuur 82 Kalibratiecurve van de ^{14}C -datering op een houtskoolbrokje uit kuil S29 (inv. 2) (bron: Primetzhofer, Mucke 2025, 3).

3.5. Datering en interpretatie van de archeologische site

3.5.1. Relatieve datering aan de hand van sporen en vondsten

Op basis van het vondstmateriaal werd vermoed dat de meeste aangetroffen sporen en structuren uit de metaaltijden, meer bepaald de ijzertijd, dateerden. Een gracht werd daarnaast in de volle middeleeuwen geplaatst en een bomput werd aan de Eerste of Tweede Wereldoorlog gerelateerd.

3.5.2. Absolute datering aan de hand van natuurwetenschappelijke dateringstechnieken

Twee structuren werden gedateerd via ¹⁴C-datering. Gebouwplattegrond structuur 2 werd op basis van een brokje houtskool gedateerd tussen 751 en 519 v.C. (68,2% waarschijnlijkheid) of tussen 760 en 420 v.C. (95,4% waarschijnlijkheid) verkregen. Een houtskoolfragment leverde voor S29 daarnaast een datering tussen 129 en 208 n.C. (68,2% waarschijnlijkheid), 115 en 236 n.C. (91,5% waarschijnlijkheid) of 84 en 236 n.C. (95,4% waarschijnlijkheid).

3.5.3. Absolute datering aan de hand van historische bronnen

Niet van toepassing. Voor de site bestaan geen historische bronnen die teruggaan tot voor de tweede helft van de 18de eeuw.

3.5.4. Tafonomische opbouw en formatie

De oudste bewoning op de site gaat terug tot in de vroege ijzertijd. In deze periode maakten beide deelzones van de opgraving deel uit van een grotere bewoningskern, waarvan eerder ook al sporen werden aangetroffen op het middenplein van de huidige site Eke – Kouter en op de site Eke – De Lichterveldestraat. Verschillende paalkuilencusters, waarbinnen een mogelijke vierpostenspieker en een twaalfpalige structuur onderscheiden konden worden, een kuil en een drietal greppels kunnen tot deze bewoningssite gerekend worden. Na de vroege ijzertijd lijkt het gebied een tijdlang onbewoond te zijn geweest, maar uit de midden Romeinse periode dateert een houtskoolrijke kuil, mogelijk een houtskoolmeiler of een brandrestengraf. Ook op de aangrenzende sites werden sporen van bewoning en begraving uit de Romeinse periode aangetroffen. Uit de middeleeuwen werden binnen de huidige opgravingszone geen bewoningssporen aangetroffen. Wel werd een volmiddeleeuwse gracht aangesneden. Wellicht gaat het om een gracht die deel uitmaakte van een agrarisch systeem van landindeling en afwatering. Na de Romeinse periode lijkt het terrein tot op heden in gebruik geweest te zijn als landbouwgrond. Wel werd het tijdens de Eerste of Tweede Wereldoorlog nog getroffen door een bominslag.

In de afgelopen eeuwen werd het plangebied gebruikt als landbouwgrond, waardoor de oude bodemhorizonten enigszins tot volledig vermengd raakten met de bouwvoor. Hierdoor werden sporen mogelijk enigszins afgetopt. Enkel dieper ingegraven structuren zijn archeologisch nog waarneembaar. Door de zure zandomgeving bleven enkel de meest resistente vondstcategorieën, zoals aardewerk,

bewaard. Door recente bodemingrepen werd een deel van de C-horizont geroerd binnen de opgravingszones. Deze verstoringen kwamen echter slechts plaatselijk voor en vertoonden een eerder beperkte oppervlakte.

3.6. Synthese

3.6.1. Interpretatie van de archeologische site

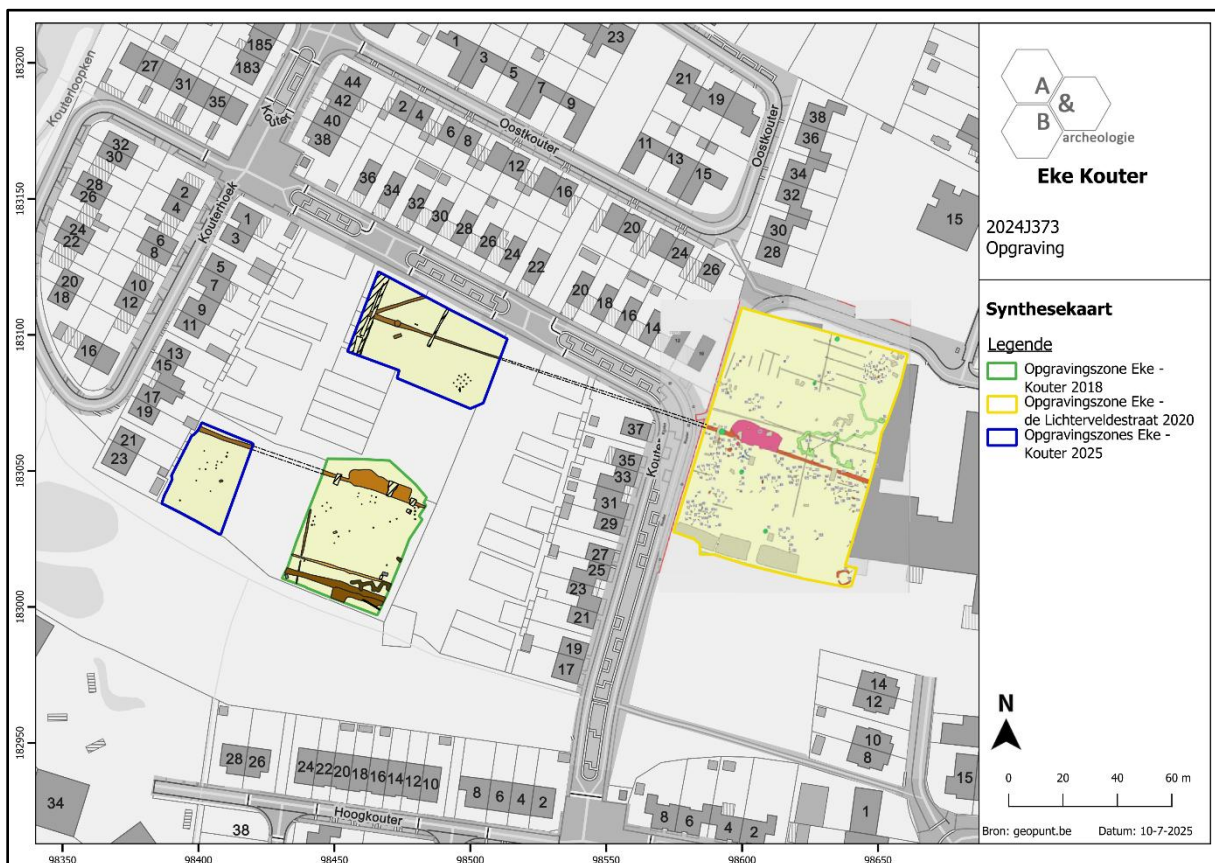
Het archeologisch onderzoek bracht sporen en vondsten aan het licht van een bewoningssite uit de vroege ijzertijd. Het gaat om diverse paalkuilen, waarvan enkele behoren tot een twaalfpalig bijgebouw, mogelijk een soort horreum of een grotere (graan-)opslagplaats, en mogelijk tot een vierpostenspieker. Daarnaast werden een kuil en een drietal greppels geattesteerd die wellicht eveneens tot de site gerekend kunnen worden. De sporen maken deel uit van een ruimere nederzetting uit de vroege ijzertijd waarvan ook bij opgravingen in 2018 aan het middenplein van de site Eke – Kouter en in 2020 aan de site Eke - De Lichterveldestraat reeds sporen werden aangetroffen. Naast sporen uit de ijzertijd werd een houtskoolrijk spoor uit de midden Romeinse periode aangesneden. Het betreft een rechthoekige kuil met verbrand materiaal, mogelijk een houtskoolmeiler of een brandrestengraf. Verder werd nog een volmiddeleeuwse gracht, die wellicht voor de indeling en afwatering van het terrein, dat in de middeleeuwen vermoedelijk dienstdeed als landbouwgrond, diende. Tot slot werd nog een bomput uit de Eerste of Tweede Wereldoorlog gedocumenteerd.

3.6.2. Belang en betekenis van de archeologische site

De opgravingszones maken deel uit van een ruimere bewoningssite uit de vroege ijzertijd en Romeinse periode. Zo werden bij de opgravingen aan het middenplein van de site Eke – Kouter in 2018⁸¹ sporen aangetroffen van bewoning in de vroege ijzertijd. Het ging om twee spiekers en een deel van een mogelijk hoofdgebouw. Het hoofdgebouw werd via ¹⁴C-datering geplaatst tussen 650 en 540 v.C. (68,2% waarschijnlijkheid) of tussen 780 en 510 v.C. (95,4% waarschijnlijkheid) en een van de spiekers tussen 650 en 550 v.C. (68,2% waarschijnlijkheid) of tussen 790 en 530 v.C. (95,4% waarschijnlijkheid). Dit komt overeen met de datering van de huidige twaalfpalige plattegrond tussen 751 en 519 v.C. (68,2% waarschijnlijkheid) of tussen 760 en 420 v.C. (95,4% waarschijnlijkheid). Verder werden op de site Eke – Kouter in 2018 nog twee brandrestengraven uit de late ijzertijd tot Romeinse periode gedocumenteerd, alsook een gracht uit de volle middeleeuwen. Deze laatste komt overeen met de huidige volmiddeleeuwse gracht. Op basis van het toenmalige paleo-ecologisch onderzoek kon een gevarieerd landschap met enkele soorten loofbomen, onder meer eik, hazelaar, berk en els, en lage gewassen met ook cultuurgewassen zoals graan gereconstrueerd worden. Tot slot werden ook een gracht uit de nieuwe tijd en twee loopgraafsegmenten uit de Tweede Wereldoorlog gedocumenteerd op het middenplein.

⁸¹ Acke et al. 2019; Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Kouter*; Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Kouter*.

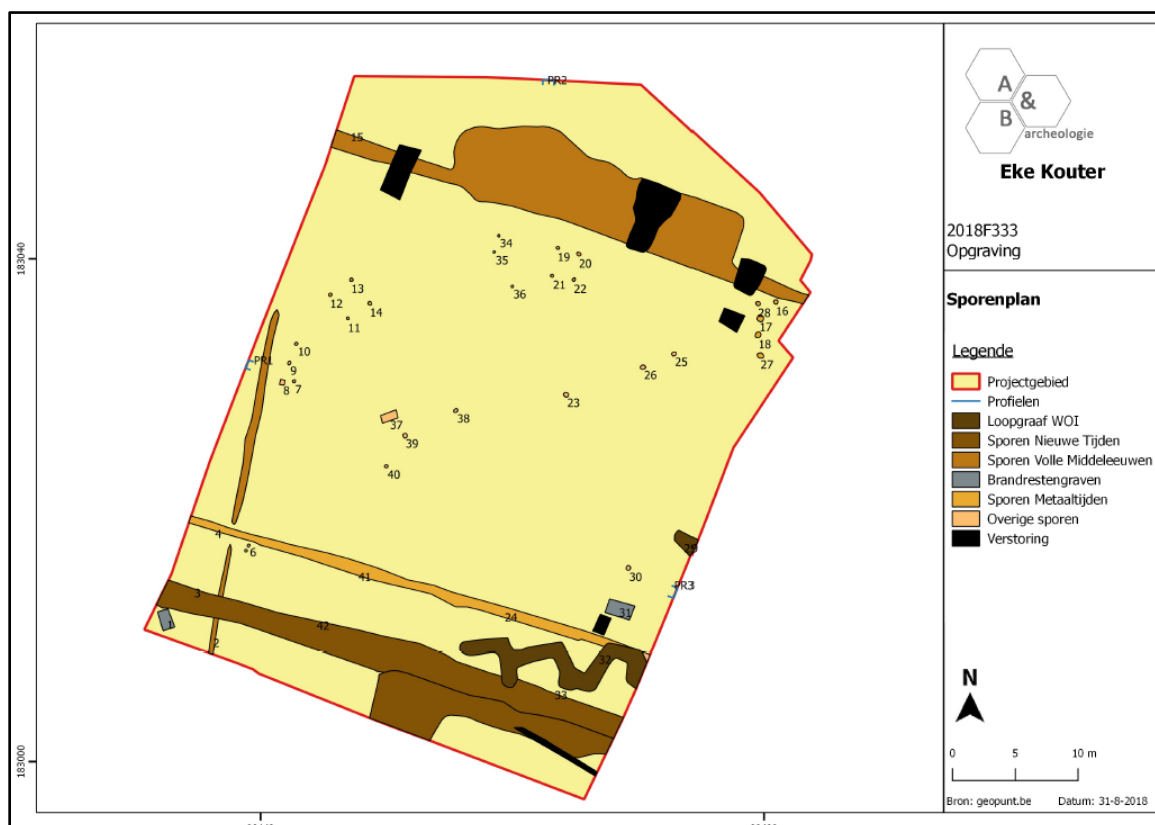
Een opgraving aan de De Lichterveldestraat⁸², meteen ten oosten van het plangebied, bracht eveneens sporen van een bewoningssite uit de vroege ijzertijd aan het licht. Zo werden zeven, mogelijk negen, spiekers en drie beenderpakgraven aangetroffen. Ook werd een rechthoekig enclos geregistreerd waarvan de greppel twee tegenover elkaar liggende openingen vertoonde. Op basis van ¹⁴C-datering werd de structuur tussen de 8ste en 4de eeuw v.C. geplaatst, wat eveneens overeenkomt met de datering van de huidige gebouwstructuur 2. Een gracht die van oost naar west doorheen de opgravingszone liep kon ook nog in de metaaltijden tot Romeinse tijd gedateerd worden. Deze gracht komt overeen met een van de greppels uit het huidige onderzoek. Hij verloopt bovendien parallel aan een gracht die bij de opgraving van het middenplein van de site Eke – Kouter gedocumenteerd werd. Vermoedelijk maken al deze grachten deel uit van een groter systeem van landindeling in de (vroege) ijzertijd. Naast sporen uit de ijzertijd leverde de site Eke – De Lichterveldestraat ook sporen van bewoning en begraving in de Romeinse tijd. Zo werden een drenkkuil, een drietal waterputten, een klein bijgebouw en een dubbel geschrante palenrij en zeven brandrestengraven aangetroffen. In 1981 werd op de site ook reeds terra sigillata aangetroffen bij veldkarteringen⁸³. Verder werd bij de opgraving ook een loopgraaf uit de Tweede Wereldoorlog ontdekt.

Figuur 83 Synthesekaart van de opgravingen rondom het plangebied.

⁸² Van de Vijver 2023; Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *De Lichterveldestraat*; Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *WZC De Lichtervelde*.

⁸³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Lichterveldestraat (E65)*.

Figuur 84 Algemeen sporenplan van de opgraving op het middenplein van de site Eke – Kouter in 2018 (bron: Acke et al. 2019).

Figuur 85 Allesporenkaart van de opgraving Eke – De Lichterveldestraat met aanduiding van de speekers (bron: Van de Vijver 2023, 50, fig. 23).

Figuur 86 Allesporenkaart van de opgraving Eke – De Lichterveldestraat uit 2020 (bron: Van de Vijver 2023, 90, fig. 91).

In 2001 bracht een opgraving aan de Biestebeek⁸⁴, gesitueerd op ca. 600m ten zuidoosten van het plangebied, ook reeds sporen van een vierkant enclosure, te dateren in de metaaltijden of de vroeg-Romeinse tijd aan het licht. In de grachtvulling van het enclosure werden fragmenten handgevormd aardewerk en verbrand botmateriaal aangetroffen. Ook werd een mogelijk brandrestengraf uit de 2de eeuw n.C. aangesneden. Enkele omheinings- en afwateringsgreppels dateerden eveneens uit de Romeinse tijd, alsook een palissade die eindigde in een vierpostengebouw. De palissade werd mogelijk opgenomen in een vierkante constructie (toren of spieker) en/of een rechthoekig gebouw.

Verder werden in de omgeving reeds vondsten uit de ijzertijd en Romeinse periode gemeld bij veldprospectie⁸⁵. Zo werd onder meer ter hoogte van het plangebied de vondst van drie fragmenten handgevormd aardewerk⁸⁶ gemeld.

Op ca. 1km ten zuidoosten van het plangebied werden bij luchtfotografische prospectie⁸⁷ in 1983 twee circulaire structuren, mogelijk grafheuvels uit de bronstijd opgemerkt. Bij veldprospectie werd op het terrein ook een prehistorische scherf aangetroffen.

⁸⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Biestebeek*.

⁸⁵ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Dammekenswegel (E139)*; Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Dammekenswegel (E140)*; Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Nieuwe Steenweg (E76)*; Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Nieuwe Steenweg (E76)*; Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Nieuwe Steenweg/Toren (E48)*; Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Sluns (E60)*; Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Steenweg (E135)*.

⁸⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Zuiderbiesten (E91)*.

⁸⁷ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Pontweg (E137)*.

3.7. Beantwoording onderzoeksvragen en -doelen

In het programma van maatregelen bij de nota⁸⁸ werden de volgende niet-limitatieve vraagstellingen opgenomen:

- Wat is de aard, omvang, datering en conservatie van de aangetroffen archeologische resten?

De opgraving bracht 35 archeologische sporen en enkele recente verstoringen aan het licht. De sporen bevonden zich verspreid over de beide opgravingszones en kenden een variabele grootte en bewaringstoestand. Het merendeel van de sporen dateert uit de vroege ijzertijd, terwijl een houtskoolrijke kuil in de midden Romeinse tijd geplaatst kon worden. Een gracht dateert daarnaast uit de volle middeleeuwen en een bomput kan aan de Eerste of Tweede Wereldoorlog gerelateerd worden.

- Welke spoorcategorieën zijn aanwezig? En tot welke functie behoren deze (bewoning, begraving, artisanaal, ...)? Welke structuren kunnen onderscheiden worden (gebouwen, grachten, waterputten, kuilen, ...)?

In totaal werden 28 paalkuilen, 2 kuilen en 4 grachten aangesneden. De paalkuilen en een van de kuilen zijn toe te schrijven aan een bewoningssite uit de vroege ijzertijd. Binnen de palenclusters kon een mogelijke vierpostenspieker en een groter bijgebouw met twaalf palen herkend worden. Ook drie van de grachten dateren wellicht uit de vroege ijzertijd. Ze fungeerden mogelijk als erfindelings- en/of afwateringssysteem. Een houtskoolrijk spoor kon in de midden Romeinse tijd geplaatst worden en wijst mogelijk op artisanale activiteiten (houtskoolbranderijen) of funeraire activiteiten (crematie). De precieze functie van de kuil is echter onduidelijk. Verder kan de volmiddeleeuwse gracht vermoedelijk als agrarische perceelsgracht gezien worden. Er werden immers geen bewoningssporen uit de middeleeuwen geattesteerd. De bomput getuigt dan weer van militair geweld in de omgeving van het terrein tijdens de Wereldoorlogen.

- Maken de sporen deel uit van één of meerdere periodes? Wat is de onderlinge samenhang/fasering? Hoe zijn de erven ingedeeld en afgebakend?

De meeste sporen maken deel uit van een bewoningssite uit de vroege ijzertijd, die verder doorloopt buiten de grenzen van de huidige opgravingszone. Op de sites Eke – Kouter (2018) en Eke – De Lichterveldestraat (2020) werden wellicht sporen van dezelfde site aangesneden. Mogelijk hadden de aangetroffen grachten een rol binnen de indeling en afbakening van het erf. Er konden echter geen duidelijke functionele zones afgebakend worden. De volmiddeleeuwse gracht kadert vermoedelijk in een systeem van agrarische landindeling in percelen.

- Zijn er aanwijzingen voor artisanale activiteiten?

Er werden geen duidelijke aanwijzingen aangetroffen voor artisanale activiteiten. Het is echter niet uit te sluiten dat kuil S29 kadert binnen de artisanale sfeer.

⁸⁸ Acke et al. 2024b, 6.

- Waaruit bestaat de materiële cultuur en kan dit iets leren over het gebruik van de site en de bewoner(s)? Tot welke groep, type, baksel, ... behoort het aardewerk?

Het vondstenensemble omvat louter aardewerk. Het gaat hoofdzakelijk om handgevormd aardewerk uit de vroege ijzertijd. Verder werd een randfragment van een kogelpot uit de volle middeleeuwen (11de-13de eeuw) aangetroffen. Het aardewerk is van lokale origine en vertegenwoordigt een normaal gebruiksensemble.

- Lenen vondsten zich tot een conservatie? Wat is hun meerwaarde?

Het vondstmateriaal vereist geen specifieke conservatiemaatregelen.

- Kunnen bepaalde sporen verder natuurwetenschappelijk onderzocht worden? Wat is hun meerwaarde? Welke vormen van natuurwetenschappelijk onderzoek zijn van toepassing (¹⁴C-datering, macrobotanisch onderzoek, pollenonderzoek, dendrochronologie, houtsoortbepaling, anthracologie, petrografie, archeozoölogie, ...)?

Het natuurwetenschappelijk onderzoek bestond uit twee ¹⁴C-dateringen om de aangetroffen structuren beter te kunnen plaatsen in de tijd.

Een houtskoolbrokje (inv. 1) uit paalkuil S25 van de twaalfpalige gebouwplattegrond (structuur 2) werd via ¹⁴C-datering gedateerd op 2468±30 BP. Na kalibratie wordt voor deze datering een waarschijnlijkheidsinterval van 751-519 v.C. (68,2% waarschijnlijkheid) of 760-420 v.C. (95,4% waarschijnlijkheid) verkregen. Deze datering in de vroege ijzertijd sluit aan bij de datering van enkele structuren die eerder werden aangetroffen op het middenplein van de site Eke – Kouter en bij de opgraving aan de De Lichterveldestraat.

Daarnaast werd een houtskoolbrokje (inv. 2) uit de houtskoolrijke kuil (S29) via ¹⁴C-datering geplaatst in 1875±30 BP. Na kalibratie komt deze datering overeen met 129-208 n.C. (68,2% waarschijnlijkheid), 115-236 n.C. (91,5% waarschijnlijkheid) of 84-236 n.C. (95,4% waarschijnlijkheid).

- Kan de site in een ruimer archeologisch kader geplaatst worden, hoe verhoudt de site zich tot de archeologische onderzoeken in de directe omgeving?

De sites uit de vroege ijzertijd en Romeinse periode lopen duidelijk verder door buiten de grenzen van de huidige opgravingszones. Zo werden bij opgravingen rond de Kouter in 2018 en 2020 reeds sporen uit de vroege ijzertijd en late ijzertijd tot Romeinse periode gedocumenteerd. Een van de aangetroffen greppels uit de vroege ijzertijd loopt bovendien verder door naar de opgravingszone aan de De Lichterveldestraat. Ook de volmiddeleeuwse gracht werd reeds gedocumenteerd bij de opgraving aan de Kouter in 2018. Verder werden in de omgeving ook reeds prospectievondsten uit de ijzertijd en Romeinse periode ingezameld en zijn enkele mogelijke grafheuvels gekend via luchtfotografische prospectie. De omgeving van het plangebied was wellicht intensief bewoond in de metaaltijden en Romeinse tijd.

- Wat is de relatie tussen de mens en zijn omgeving?

Wellicht werden de hogere gronden ten noordwesten van de Scheldevallei in het verleden door de mens uitgekozen voor bewoning en andere activiteiten.

- Zijn de grenzen van de archeologische site behaald binnen het plangebied of lopen de erven door buiten het terrein?

Neen. De sites uit de vroege ijzertijd en Romeinse periode lopen duidelijk verder voor buiten de grenzen van de huidige opgravingszones. Zo werden bij opgravingen rond de Kouter in 2018 en 2020 reeds sporen uit de vroege ijzertijd en late ijzertijd tot Romeinse periode gedocumenteerd. Een van de aangetroffen greppels uit de vroege ijzertijd loopt bovendien verder door naar de opgravingszone aan de De Lichterveldestraat. Ook de volmiddeleeuwse gracht werd reeds gedocumenteerd bij de opgraving aan de Kouter in 2018.

3.8. Samenvatting gespecialiseerd publiek

Het plangebied situeert zich ten zuiden en ten westen van de Kouter te Eke (deelgemeente van Nazareth-De Pinte; provincie Oost-Vlaanderen). Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor het verkrijgen van een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden werd een archeologienota⁸⁹ opgemaakt. Hierin werd aan het plangebied een hoge archeologische verwachting toegekend voor sites met grondsporen. Er werd dan ook een proefsleuvenonderzoek geadviseerd. Bij dit proefsleuvenonderzoek⁹⁰ werden bewoningssporen uit de (vroeg-)ijzertijd en de volle middeleeuwen aangetroffen in het noordelijke en zuidwestelijke deel van het plangebied. Deze zones werden dan ook geselecteerd voor een verdere opgraving. Ze hadden een oppervlakte van ca. 850m² en 1.675m².

Het archeologisch onderzoek bracht sporen en vondsten aan het licht van een bewoningssite uit de vroege ijzertijd. Het gaat om diverse paalkuilen, waarvan enkele behoren tot een twaalfpalig bijgebouw, mogelijk een soort horreum of een grotere (graan-)opslagplaats, en mogelijk tot een vierpostenspieker. Daarnaast werden een kuil en een drietal greppels geattesteerd die wellicht eveneens tot de site gerekend kunnen worden. De sporen maken deel uit van een ruimere nederzetting uit de vroege ijzertijd waarvan ook bij opgravingen in 2018 aan het middenplein van de site Eke – Kouter en in 2020 aan de site Eke - De Lichterveldestraat reeds sporen werden aangetroffen. Naast sporen uit de ijzertijd werd een houtskoolrijk spoor uit de midden Romeinse periode aangesneden. Het betreft een rechthoekige kuil met verbrand materiaal, mogelijk een houtskoolmeiler of een brandrestengraf. Verder werd nog een volmiddeleeuwse gracht, die wellicht voor de indeling en afwatering van het terrein, dat in de middeleeuwen vermoedelijk dienstdeed als landbouwgrond, diende. Tot slot werd nog een bomput uit de Eerste of Tweede Wereldoorlog gedocumenteerd.

De opgravingszones maken deel uit van een ruimere bewoningssite uit de vroege ijzertijd en Romeinse periode. Zo werden bij de opgravingen aan het middenplein van de site Eke – Kouter in 2018⁹¹ sporen aangetroffen van bewoning in de vroege ijzertijd. Het ging om twee spiekers en een deel van een mogelijk hoofdgebouw. Het hoofdgebouw werd via ¹⁴C-datering geplaatst tussen 650 en 540 v.C. (68,2% waarschijnlijkheid) of tussen 780 en 510 v.C. (95,4% waarschijnlijkheid) en een van de spiekers tussen 650 en 550 v.C. (68,2% waarschijnlijkheid) of tussen 790 en 530 v.C. (95,4% waarschijnlijkheid). Dit komt overeen met de datering van de huidige twaalfpalige plattegrond tussen 751 en 519 v.C. (68,2% waarschijnlijkheid) of tussen 760 en 420 v.C. (95,4% waarschijnlijkheid). Verder werden op de site Eke – Kouter in 2018 nog twee brandrestengraven uit de late ijzertijd tot Romeinse periode gedocumenteerd, alsook een gracht uit de volle middeleeuwen. Deze laatste komt overeen met de huidige volmiddeleeuwse gracht. Op basis van het toenmalige paleo-ecologisch onderzoek kon een gevarieerd landschap met enkele soorten loofbomen, onder meer eik, hazelaar, berk en els, en lage gewassen met ook cultuurgewassen zoals graan gereconstrueerd worden. Tot slot werden ook een gracht uit de nieuwe tijd en twee loopgraafsegmenten uit de Tweede Wereldoorlog gedocumenteerd op het middenplein.

⁸⁹ Acke, Bracke, 2023; Acke, Bracke, Wyns 2023.

⁹⁰ Acke et al. 2024a; 2024b.

⁹¹ Acke et al. 2019; Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Kouter*; Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Kouter*.

Een opgraving aan de De Lichterveldestraat⁹², meteen ten oosten van het plangebied, bracht eveneens sporen van een bewoningssite uit de vroege ijzertijd aan het licht. Zo werden zeven, mogelijk negen, spiekers en drie beenderpakgraven aangetroffen. Ook werd een rechthoekig enclos geregistreerd waarvan de greppel twee tegenover elkaar liggende openingen vertoonde. Op basis van ¹⁴C-datering werd de structuur tussen de 8ste en 4de eeuw v.C. geplaatst, wat eveneens overeenkomt met de datering van de huidige gebouwstructuur 2. Een gracht die van oost naar west doorheen de opgravingszone liep kon ook nog in de metaaltijden tot Romeinse tijd gedateerd worden. Deze gracht komt overeen met een van de greppels uit het huidige onderzoek. Hij verloopt bovendien parallel aan een gracht die bij de opgraving van het middenplein van de site Eke – Kouter gedocumenteerd werd. Vermoedelijk maken al deze grachten deel uit van een groter systeem van landindeling in de (vroege) ijzertijd. Naast sporen uit de ijzertijd leverde de site Eke – De Lichterveldestraat ook sporen van bewoning en begraving in de Romeinse tijd. Zo werden een drenkkuil, een drietal waterputten, een klein bijgebouw en een dubbel geschrante palenrij en zeven brandrestengraven aangetroffen. In 1981 werd op de site ook reeds terra sigillata aangetroffen bij veldkarteringen⁹³. Verder werd bij de opgraving ook een loopgraaf uit de Tweede Wereldoorlog ontdekt.

In 2001 bracht een opgraving aan de Biestebeek⁹⁴, gesitueerd op ca. 600m ten zuidoosten van het plangebied, ook reeds sporen van een vierkant enclosure, te dateren in de metaaltijden of de vroeg-Romeinse tijd aan het licht. In de grachtvulling van het enclosure werden fragmenten handgevormd aardewerk en verbrand botmateriaal aangetroffen. Ook werd een mogelijk brandrestengraf uit de 2de eeuw n.C. aangesneden. Enkele omheinings- en afwateringsgreppels dateerden eveneens uit de Romeinse tijd, alsook een palissade die eindigde in een vierpostengebouw. De palissade werd mogelijk opgenomen in een vierkante constructie (toren of spieker) en/of een rechthoekig gebouw.

Verder werden in de omgeving reeds vondsten uit de ijzertijd en Romeinse periode gemeld bij veldprospectie⁹⁵. Zo werd onder meer ter hoogte van het plangebied de vondst van drie fragmenten handgevormd aardewerk⁹⁶ gemeld.

Op ca. 1km ten zuidoosten van het plangebied werden bij luchtfotografische prospectie⁹⁷ in 1983 twee circulaire structuren, mogelijk grafheuvels uit de bronstijd opgemerkt. Bij veldprospectie werd op het terrein ook een prehistorische scherf aangetroffen.

⁹² Van de Vijver 2023; Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *De Lichterveldestraat*; Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *WZC De Lichtervelde*.

⁹³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Lichterveldestraat (E65)*.

⁹⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Biestebeek*.

⁹⁵ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Dammekenswegel (E139)*; Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Dammekenswegel (E140)*; Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Nieuwe Steenweg (E76)*; Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Nieuwe Steenweg (E76)*; Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Nieuwe Steenweg/Toren (E48)*; Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Sluns (E60)*; Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Steenweg (E135)*.

⁹⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Zuiderbiesten (E91)*.

⁹⁷ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Pontweg (E137)*.

3.9. Samenvatting niet-gespecialiseerd publiek

Voorafgaand aan de bouw van een nieuwe verkaveling aan de Kouter te Eke (deelgemeente van Nazareth-De Pinte, provincie Oost-Vlaanderen) werd in april 2025 een archeologische opgraving uitgevoerd.

Het archeologisch onderzoek bracht sporen en vondsten aan het licht van een bewoningssite uit de vroege ijzertijd. Het gaat om diverse paalkuilen, waarvan enkele behoren tot een twaalfpalig bijgebouw, mogelijk een soort horreum of een grotere (graan-)opslagplaats, en mogelijk tot een vierpostenspieker. Daarnaast werden een kuil en een drietal greppels geattesteerd die wellicht eveneens tot de site gerekend kunnen worden. De sporen maken deel uit van een ruimere nederzetting uit de vroege ijzertijd waarvan ook bij opgravingen in 2018 aan het middenplein van de site Eke – Kouter en in 2020 aan de site Eke - De Lichterveldestraat reeds sporen werden aangetroffen. Naast sporen uit de ijzertijd werd een houtskoolrijk spoor uit de midden Romeinse periode aangesneden. Het betreft een rechthoekige kuil met verbrand materiaal, mogelijk een houtskoolmeiler of een brandrestengraf. Verder werd nog een volmiddeleeuwse gracht, die wellicht voor de indeling en afwatering van het terrein, dat in de middeleeuwen vermoedelijk dienstdeed als landbouwgrond, diende. Tot slot werd nog een bomput uit de Eerste of Tweede Wereldoorlog gedocumenteerd.

De opgravingszones maken deel uit van een ruimere bewoningssite uit de vroege ijzertijd en Romeinse periode. Zo werden bij de opgravingen aan het middenplein van de site Eke – Kouter in 2018⁹⁸ sporen aangetroffen van bewoning in de vroege ijzertijd. Het ging om twee spiekers en een deel van een mogelijk hoofdgebouw. Het hoofdgebouw werd via ¹⁴C-datering geplaatst tussen de 8ste en de 6de eeuw v.C. Dit komt overeen met de datering van de huidige twaalfpalige plattegrond. Verder werden op de site Eke – Kouter in 2018 nog twee brandrestengraven uit de late ijzertijd tot Romeinse periode gedocumenteerd, alsook een gracht uit de volle middeleeuwen. Deze laatste komt overeen met de huidige volmiddeleeuwse gracht. Op basis van het toenmalige paleo-ecologisch onderzoek kon een gevarieerd landschap met enkele soorten loofbomen, onder meer eik, hazelaar, berk en els, en lage gewassen met ook cultuurgewassen zoals graan gereconstrueerd worden. Tot slot werden ook een gracht uit de nieuwe tijd en twee loopgraafsegmenten uit de Tweede Wereldoorlog gedocumenteerd op het middenplein.

Een opgraving aan de De Lichterveldestraat⁹⁹, meteen ten oosten van het plangebied, bracht eveneens sporen van een bewoningssite uit de vroege ijzertijd aan het licht. Zo werden zeven, mogelijk negen, spiekers en drie beenderpakgraven aangetroffen. Ook werd een rechthoekig enclos geregistreerd waarvan de greppel twee tegenover elkaar liggende openingen vertoonde. Op basis van ¹⁴C-datering werd de structuur tussen de 8ste en 4de eeuw v.C. geplaatst, wat eveneens overeenkomt met de datering van de huidige gebouwstructuur 2. Een gracht die van oost naar west doorheen de opgravingszone liep kon ook nog in de metaaltijden tot Romeinse tijd gedateerd worden. Deze gracht komt overeen met een van de greppels uit het huidige onderzoek. Hij verloopt bovendien parallel aan een gracht die bij de opgraving van het middenplein van de site Eke – Kouter gedocumenteerd werd.

⁹⁸ Acke et al. 2019; Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Kouter*; Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Kouter*.

⁹⁹ Van de Vijver 2023; Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *De Lichterveldestraat*; Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *WZC De Lichtervelde*.

Vermoedelijk maken al deze grachten deel uit van een groter systeem van landindeling in de (vroeg-) ijzertijd. Naast sporen uit de ijzertijd leverde de site Eke – De Lichterveldestraat ook sporen van bewoning en begraving in de Romeinse tijd. Zo werden een drenkkuil, een drietal waterputten, een klein bijgebouw en een dubbel geschrante palenrij en zeven brandrestengraven aangetroffen. In 1981 werd op de site ook reeds terra sigillata aangetroffen bij veldkarteringen¹⁰⁰. Verder werd bij de opgraving ook een loopgraaf uit de Tweede Wereldoorlog ontdekt.

In 2001 bracht een opgraving aan de Biestebeek¹⁰¹, gesitueerd op ca. 600m ten zuidoosten van het plangebied, ook reeds sporen van een vierkant enclosure, te dateren in de metaaltijden of de vroeg-Romeinse tijd aan het licht. In de grachtvulling van het enclosure werden fragmenten handgevormd aardewerk en verbrand botmateriaal aangetroffen. Ook werd een mogelijk brandrestengraf uit de 2de eeuw n.C. aangesneden. Enkele omheinings- en afwateringsgreppels dateerden eveneens uit de Romeinse tijd, alsook een palissade die eindigde in een vierpostengebouw. De palissade werd mogelijk opgenomen in een vierkante constructie (toren of spieker) en/of een rechthoekig gebouw.

Verder werden in de omgeving reeds vondsten uit de ijzertijd en Romeinse periode gemeld bij veldprospectie¹⁰². Zo werd onder meer ter hoogte van het plangebied de vondst van drie fragmenten handgevormd aardewerk¹⁰³ gemeld.

Op ca. 1km ten zuidoosten van het plangebied werden bij luchtfotografische prospectie¹⁰⁴ in 1983 twee circulaire structuren, mogelijk grafheuvels uit de bronstijd opgemerkt. Bij veldprospectie werd op het terrein ook een prehistorische scherf aangetroffen.

¹⁰⁰ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Lichterveldestraat (E65)*.

¹⁰¹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Biestebeek*.

¹⁰² Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Dammekenswegel (E139)*; Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Dammekenswegel (E140)*; Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Nieuwe Steenweg (E76)*; Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Nieuwe Steenweg (E76)*; Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Nieuwe Steenweg/Toren (E48)*; Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Sluns (E60)*; Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Steenweg (E135)*.

¹⁰³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Zuiderbiesten (E91)*.

¹⁰⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Pontweg (E137)*.

4. Bibliografie

Acke B, Bracke M., 2023. *Archeologienota Eke Kouter, Programma van Maatregelen*, Moerbeke-Waas: Acke & Bracke bv.

Acke B, Bracke M., Fonteyn P., Wyns G., 2024a. *Nota Eke Kouter, Verslag van Resultaten*, Moerbeke-Waas: Acke & Bracke bv.

Acke B, Bracke M., Fonteyn P., Wyns G., 2024b. *Nota Eke Kouter, Programma van Maatregelen*, Moerbeke-Waas: Acke & Bracke bv.

Acke B, Bracke M., Wyns G., 2023. *Archeologienota Eke Kouter, Verslag van Resultaten*, Moerbeke-Waas: Acke & Bracke bv.

Acke B., Bracke M., Van Quaethem K., Fonteyn P., Hagen J., Wyns G., 2019. *Eindverslag Eke Kouter. Verslag van Resultaten*, Moerbeke-Waas: Acke & Bracke bvba.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Biestebeek*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/155692>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Biesten (E51)*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/155119>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Biesten (E89 & E90)*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/501856>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Biesten I*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/224255>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Dammekenswegel (E120)*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/155187>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Dammekenswegel (E136)*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/501868>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Dammekenswegel (E138)*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/501871>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Dammekenswegel (E139)*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/503438>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Dammekenswegel (E140)*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/503437>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *De Lichterveldestraat*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/218221>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Drepstraat 57 (N9)*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/501978>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Inventaris*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Klokkeput (E103,104,105,106)*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/503939>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Kouter*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/979983>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Lichterveldestraat (E65)*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/503439>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Nederbosstraat (E84)*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/501855>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Nieuwe Steenweg (E101)*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/501858>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Nieuwe Steenweg (E59)*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/155144>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Nieuwe Steenweg (E76)*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/508085>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Nieuwe Steenweg (E96)*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/155170>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Nieuwe Steenweg/Toren (E48)*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/503444>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Noorderbiesten (E67)*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/155151>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Noorderbiesten (E68)*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/155152>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Oud kasteel (E126)*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/503914>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Parkwijk (E25)*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/155104>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Plaanstraat (E131)*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/503445>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Plaanstraat/Nederbosstraat (E124)*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/503935>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Pontweg (E137)*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/501870>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Pontweg (E92)*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/155165>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Pontweg (E93)*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/155166>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Schraaijenstraat (E145)*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/155191>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Sluns (E60)*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/503443>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Spoorwegstraat (E39)*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/155110>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Steenweg (E135)*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/503442>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Steenweg/Schoorensstraat (E121)*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/503932>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Ten Edestraat (E70)*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/155154>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Ten Edestraat 103 (E130)*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/501866>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Verdwenen Sint-Amanduskerk*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/503915>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Vestenwegel/Ten Edestraat (E141)*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/501872>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *WZC De Lichtervelde*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/987730>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Zandstraat (E64)*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/155149>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Zandstraat (E78)*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/155158>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Zandstraat (E97)*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/155171>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Zandstraat (E98 & E99)*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/501857>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Zuiderbiesten (E108)*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/155176>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Zuiderbiesten (E91)*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/155164>.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, *Zuiderbiesten*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/981246>.

Agentschap Onroerend Erfgoed, *Eke*, geraadpleegd op 30 april 2025 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas/14239>.

Cartesius 2025, *Cartesius Portal*, geraadpleegd op 2 mei 2025 op <http://www.cartesius.be/CartesiusPortal/>.

Nazareth-De Pinte, *Geschiedenis van deelgemeente Eke*, s.d., geraadpleegd op 2 mei 2025 op <https://www.nazarethdepinte.be/vrije-tijd/over-nazareth-de-pinte/geschiedenis-van-de-deelgemeenten/geschiedenis-van-deelgemeente-eke>.

Primetzhofer D., Mucke M., 2025. *Result of ¹⁴C dating of charcoals from Eke Kouter, Oost-Vlaanderen, Belgium*. (p 6805), Uppsala: Uppsala Universitet.

Van de Vijver M., 2023. *Eke in de ijzertijd en Romeinse tijd Eindverslag van een opgraving aan De Lichterveldestraat te Eke (Nazareth) Opgraving – 2020E341*, Eke: RAAP België BV.

www.geopunt.be

4.1. Figurenlijst

Figuur 1 Aanduiding van het plangebied en de advieszone op het kadaster (bron: geopunt.be).	6
Figuur 2 Projectie van het plangebied en de advieszone op de luchtfoto van 2023 (bron: geopunt.be).	7
Figuur 3 Allesporenkaart van het proefsleuvenonderzoek en het onderzoek uit 2018 met aanduiding van de advieszones, geprojecteerd op het GRB (bron: Acke et al. 2024b, 4, fig. 1).	10
Figuur 4 Detail van het algemeen sporenplan ter hoogte van de zuidwestelijke advieszone (bron: bron: Acke et al. 2024b, 5, fig. 2).	10
Figuur 5 Detail van het algemeen sporenplan ter hoogte van de noordelijke advieszone (bron: bron: Acke et al. 2024b, 5, fig. 3).	11
Figuur 6 Uitsnede uit het ontwerpplan (bron: Acke, Bracke, Wyns 2023, 10, fig. 5).	13
Figuur 7 Werkputtenplan, geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).	16
Figuur 8 Zicht op het zuidelijkwestelijke deel van het plangebied.	16
Figuur 9 Zicht op het noordelijke deel van het plangebied.	17
Figuur 10 Aanleg en opschaven van het archeologisch vlak.	17
Figuur 11 Couperen van de sporen.	18
Figuur 12 Optekenen van de coupes.	18
Figuur 13 Allesporenkaart, geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).	21
Figuur 14 Uitsnede van de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).	24
Figuur 15 Detailuitsnede van de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).	25
Figuur 16 Aanduiding van het plangebied op het kadaster (bron: geopunt.be).	25
Figuur 17 Uitsnede uit de bodemgebruikskaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).	26
Figuur 18 Uitsnede van het digitaal hoogtemodel met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).	27
Figuur 19 Detailuitsnede van het digitaal hoogtemodel met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).	27
Figuur 20 Uitsnede van de potentiële bodemerosiekaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).	28
Figuur 21 Uitsnede uit de tertiair geologische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).	29
Figuur 22 Uitsnede uit de quartair geologische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).	29
Figuur 23 Uitleg bij de quartair geologische kaart (type 3) (bron: geopunt.be).	30
Figuur 24 Uitsnede uit de Villaretkaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).	32
Figuur 25 Uitsnede uit de Ferrariskaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).	32
Figuur 26 Uitsnede uit de Atlas der Buurtwegen met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).	33
Figuur 27 Uitsnede uit de kaart van Popp met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be). ...	33
Figuur 28 Uitsnede uit de kaart van Vandermaelen met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).	34

Figuur 29 Uitsnede uit de topografische kaart van 1863 met aanduiding van het plangebied (bron: Cartesius.be).	34
Figuur 30 Uitsnede uit de topografische kaart van 1879 met aanduiding van het plangebied (bron: Cartesius.be).	35
Figuur 31 Uitsnede uit de topografische kaart van 1910-1927 met aanduiding van het plangebied (bron: Cartesius.be).	35
Figuur 32 Uitsnede uit de topografische kaart van 1937 met aanduiding van het plangebied (bron: Cartesius.be).	36
Figuur 33 Aanduiding van het plangebied op de orthofoto van 1971 (bron: geopunt.be).	36
Figuur 34 Aanduiding van het plangebied op de orthofoto van 1979-1990 (bron: geopunt.be).	37
Figuur 35 Aanduiding van het plangebied op de orthofoto van 2000-2003 (bron: geopunt.be).	37
Figuur 36 Aanduiding van het plangebied op de orthofoto van 2008-2011 (bron: geopunt.be).	38
Figuur 37 Aanduiding van het plangebied op de orthofoto van 2024 (bron: geopunt.be).	38
Figuur 38 Uitsnede uit de Inventaris Onroerend Erfgoed ter hoogte van het plangebied, geprojecteerd op het GRB (bron: Agentschap Onroerend Erfgoed 2025, <i>Inventaris</i> ; geopunt.be).	39
Figuur 39 Uitsnede uit de bodemkaart met aanduiding van de opgravingszone (bron: geopunt.be). ..	44
Figuur 40 Aanduiding van de profielen op het kadaster (bron: geopunt.be).	45
Figuur 41 Aanduiding van de hoogtemetingen van het maaiveld en archeologisch vlak op het kadaster (bron: geopunt.be).	45
Figuur 42 Zicht op profiel 1 in het zuiden van deelzone 1.	46
Figuur 43 Zicht op profiel 2, centraal in deelzone 2.	46
Figuur 44 Profiel 1 van de opgraving Eke - (2018)	47
Figuur 45 Profiel 2 van de opgraving Eke – Kouter	47
Figuur 46 Profiel 1 van de opgraving Eke – de Lichterveldestraat (2020) (bron: Van de Vijver 2023, 49, fig. 21).	48
Figuur 47 Projectie van de allesporenkaart op het GRB (bron: geopunt.be).	49
Figuur 48 Allesporenkaart van zone 1, geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).	50
Figuur 49 Allesporenkaart van zone 2, geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).	50
Figuur 50 Detail van de allesporenkaart van zone 1 ter hoogte van structuur 1, geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).	51
Figuur 51 Structuur 1 in vlak en coupe.	52
Figuur 52 Overzichtsfoto van paalkuilen S2 t.e.m. S5 met aanduiding van de mogelijke spieker.	52
Figuur 53 Coupe op paalkuil S3 van structuur 1.	53
Figuur 54 Coupe op paalkuil S5 van structuur 1.	53
Figuur 55 Vlakfoto van kuil S9.	54
Figuur 56 Coupe op kuil S9.	54
Figuur 57 Detail van de allesporenkaart van zone 2 ter hoogte van structuur 2, geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).	55
Figuur 58 Structuur 2 in vlak en coupe.	56
Figuur 59 Overzichtsfoto van structuur 2.	56
Figuur 60 Coupe op paalkuil S20 van structuur 2.	57
Figuur 61 Coupe op paalkuil S23 van structuur 2.	57
Figuur 62 Coupe op paalkuil S25 van structuur 2.	58
Figuur 63 Coupe op paalkuil S28 van structuur 2.	58

Figuur 64 Vlakfoto van gracht S30 die wordt oversneden door een recent spoor.....	60
Figuur 65 Coupe op gracht S30 die wordt oversneden door een recent spoor.	60
Figuur 66 Overzichtsfoto van grachten S31 en S35 die worden oversneden door een recent spoor. .	61
Figuur 67 Coupe op gracht S31.	61
Figuur 68 Synthesekaart van enkele opgravingen rond de Kouter met aanduiding van het hypothetische verloop van gracht S31 naar het oosten.	62
Figuur 69 Coupe op gracht S35.	62
Figuur 70 Vlakfoto van kuil S29.....	63
Figuur 71 Coupe op kuil S29.	63
Figuur 72 Kuil S29 in vlak en coupe.	64
Figuur 73 Vlakfoto van gracht S8.....	65
Figuur 74 Coupe op gracht S8.	65
Figuur 75 Synthesekaart van zone 1 van het huidige onderzoek en de opgraving Eke Kouter uit 2018 met aanduiding van het hypothetische verloop van gracht S8.....	66
Figuur 76 Vlakfoto van bomput S34 die gracht S31 oversnijdt.	67
Figuur 77 Detailfoto van de Duitse ontsteker en enkele andere metaalfragmenten, gerelateerd aan de inslag van de bom.....	67
Figuur 78 Wandfragmenten handgevormd aardewerk uit gracht S30 (inv. 4).	69
Figuur 79 Wandfragment handgevormd aardewerk met cirkelvormige indrukken uit gracht S35 (inv. 6).	69
Figuur 80 Randfragment van een kogelpot in grijs aardewerk uit gracht S8 (inv. 1).	70
Figuur 81 Kalibratiecurve van de ¹⁴ C-datering op een houtskoolbrokje uit paalkuil S25 (inv. 1) (bron: Primetzhof, Mucke 2025, 2).	71
Figuur 82 Kalibratiecurve van de ¹⁴ C-datering op een houtskoolbrokje uit kuil S29 (inv. 2) (bron: Primetzhof, Mucke 2025, 3).	71
Figuur 83 Synthesekaart van de opgravingen rondom het plangebied.	74
Figuur 84 Algemeen sporenplan van de opgraving op het middenplein van de site Eke – Kouter in 2018 (bron: Acke et al. 2019).....	75
Figuur 86 Allesporenkaart van de opgraving Eke – De Lichterveldestraat met aanduiding van de spiekers (bron: Van de Vijver 2023, 50, fig. 23).	75
Figuur 85 Allesporenkaart van de opgraving Eke – De Lichterveldestraat uit 2020 (bron: Van de Vijver 2023, 90, fig. 91).....	76

4.2. Tabellenlijst

Tabel 1 Overzicht van de vondstcategorieën in aantallen en gewicht.	19
Tabel 2 Overzicht van de ingezamelde stalen.	19
Tabel 3 Overzicht van het uitgevoerde natuurwetenschappelijk onderzoek.	20
Tabel 4 Overzicht van de spoorcategorieën.....	20
Tabel 5 Overzichtstabel van het aangetroffen aardewerk.	68

5. Bewaring en deponering

Na de afronding van een archeologische opgraving is het belangrijk dat het archeologisch ensemble, dit is het geheel van de materiële resten en het opgravingsarchief, als één geheel bewaard blijft volgens het actiefbehoudsbeginsel, zoals ook in het Verdrag van Valetta (artikel 4, paragrafen 2 en 3) wordt bepaald. Zakelijkrechthouders van een archeologisch ensemble moeten het ensemble als één geheel bewaren en in goede staat behouden. Conform het actiefbehoudsbeginsel moeten de zakelijkrechthouders mogelijk nadelige gevolgen ten aanzien van het ensemble voorkomen door de gepaste voorzorgsmaatregelen te nemen. Voorts moeten de zakelijkrechthouders het ensemble voor onderzoek en ontsluiting beschikbaar houden. Een zakelijkrechthouder kan zich aan de opgesomde plichten onttrekken door schenking of bruikleen aan een erkend onroerenderfgoeddepot.

Het vondstmateriaal werd door Acke & Bracke bv in functie van de opmaak van het eindverslag gewassen, gedroogd, verpakt en gestabiliseerd voor deponering. Na de afronding van het eindverslag wordt het ensemble overgedragen aan de initiatiefnemer.

6. Bijlagen

6.1. Lijst van plannen en kaarten

6.2. Tekeningenlijst

6.3. Fotolijst

6.4. Sporenlijst

6.5. Vondstenlijst

6.6. Stalenlijst

6.7. Skeletformulieren

Niet van toepassing.

6.8. Conservatierapport

Niet van toepassing.

6.9. Resultaten aardkundige en natuurwetenschappelijke analyses

6.10. Referentieprofiel

6.11. Dagrapporten

6.12. Veldtekeningen

Plannenlijst

2024J373

Opgraving Eke kouter

Plannr.	Onderwerp/ type	Schaal	Analoog/ digitaal	Datum	Werkput	Sector	Vak	Vlak
001	Opgravingszones GRB	1:1000	digitaal	25/04/2025	/	1-2	/	/
002	Opgravingszones orthofoto 2024	1:1000	digitaal	25/04/2025	/	1-2	/	/
003	Werkputtenplan	1:1000	digitaal	25/04/2025	1-2, 1-3	1-2	/	/
004	Algemeen sporenplan	1:1000	digitaal	25/04/2025	1-2, 1-3	1-2	/	1
005	Topografische kaart	1:25000	digitaal	30/04/2025	/	1-2	/	/
006	Topografische kaart detail	1:2500	digitaal	30/04/2025	/	1-2	/	/
007	Kadaster	1:1000	digitaal	30/04/2025	/	1-2	/	/
008	Bodemgebruikskaart	1:2500	digitaal	30/04/2025	/	1-2	/	/
009	DTM	1:35000	digitaal	30/04/2025	/	1-2	/	/
010	DTM detail	1:1000	digitaal	30/04/2025	/	1-2	/	/
011	Potentiële bodemerosiekaart	1:2500	digitaal	30/04/2025	/	1-2	/	/
012	Tertiair geologische kaart	1:25000	digitaal	30/04/2025	/	1-2	/	/
013	Quartaire geologische kaart	1:25000	digitaal	30/04/2025	/	1-2	/	/
014	Villaretkaart	1:5000	digitaal	2/05/2025	/	1-2	/	/
015	Ferrariskaart	1:5000	digitaal	2/05/2025	/	1-2	/	/
016	Atlas der Buurtwegen	1:2500	digitaal	2/05/2025	/	1-2	/	/
017	Kaart van Popp	1:2500	digitaal	2/05/2025	/	1-2	/	/
018	Kaart Vandermaelen	1:2500	digitaal	2/05/2025	/	1-2	/	/
019	Topografische kaart 1863	1:2500	digitaal	2/05/2025	/	1-2	/	/
020	Topografische kaart 1879	1:2500	digitaal	2/05/2025	/	1-2	/	/
021	Topografische kaart 1910-1927	1:2500	digitaal	2/05/2025	/	1-2	/	/
022	Topografische kaart 1937	1:2500	digitaal	2/05/2025	/	1-2	/	/
023	Orthofoto 1971	1:1500	digitaal	2/05/2025	/	1-2	/	/
024	Orthofoto 1979-1990	1:1500	digitaal	2/05/2025	/	1-2	/	/
025	Orthofoto 2000-2003	1:1500	digitaal	2/05/2025	/	1-2	/	/
026	Orthofoto 2008-2011	1:1500	digitaal	2/05/2025	/	1-2	/	/
027	Orthofoto 2024	1:1500	digitaal	2/05/2025	/	1-2	/	/
028	Archeologisch kader	1:12500	digitaal	2/05/2025	/	1-2	/	/
029	Bodemkaart	1:1500	digitaal	25/04/2025	/	1-2	/	/
030	Profielenplan	1:1000	digitaal	25/04/2025	1-2, 1-3	1-2	/	/
031	Hoogteplan	1:1000	digitaal	25/04/2025	1-2, 1-3	1-2	/	0-1
032	Sporenplan zone 1	1:250	digitaal	28/04/2025	1-2	1	/	1
033	Sporenplan zone 2	1:300	digitaal	25/04/2025	1-3	2	/	1
034	Detail sporenplan structuur 1	1:25	digitaal	25/04/2025	1-2	1	/	1
035	Detail sporenplan structuur 2	1:60	digitaal	25/04/2025	1-2	2	/	1
036	Synthesekaart	1:1250	digitaal	28/04/2025	1-2, 1-3	1-2	/	1
037	Synthesekaart	1:500	digitaal	28/04/2025	1-2	1	/	1
038	Synthesekaart	1:1500	digitaal	10/07/2025	1-2, 1-3	1-2	/	1

Tekeningenlijst

2024J373

Opgraving Eke kouter

Tekeningnr	Type (coupe, profiel, vondst of aanzicht)	Schaal	Analoog/ digitaal	Datum	Werkput	Sector	Vak	Vlak	Onderwerp	Spoornr	Coupe (x, y)	Vondstnr	Profielnr	Profiel (x, y)
CP1	coupe	1:20	analoog	22/04/2025	1-2	1	/	1	coupetekeningen (blz. 1/2)	1-15	zie sporenlijst	/	/	/
CP2	coupe	1:20	analoog	23/04/2025	1-3	2	/	1	coupetekeningen (blz. 2/2)	16-35	zie sporenlijst	/	/	/
CP3	coupe	1:25	digitaal	5/05/2025	1	1	/	1	coupetekening structuur 1	3-5	zie sporenlijst	/	/	/
CP4	coupe	1:70	digitaal	5/05/2025	1	2	/	1	coupetekening structuur 2	17-28	zie sporenlijst	/	/	/
CP5	coupe	1:35	digitaal	5/05/2025	1	2	/	1	coupetekening S29	29	zie sporenlijst	/	/	/

Fotolijst

2024J373

Opgraving Eke kouter

Fotonr	Type foto (overzicht, vlak, spoor, coupe, profiel, vondst, detail,...)	Datum	Werkput	Sector	Vak	Vlak	Spoornr	Coupe (x, y)	Vondstnr	Profielnr	Profiel (x, y)
2024J373 - Zone 1 - WP 1 - overzicht - 001	overzicht	22/04/2025	1	1	/	1	/	/	/	/	/
2024J373 - Zone 1 - WP 1 - PR1 - 001	profiel	22/04/2025	1	1	/	1	/	/	/	PR1	X 98398,65; Y 183031,83 X 98397,59; Y 183032,38
2024J373 - Zone 1 - WP 1 - PR1 - 002	profiel	22/04/2025	1	1	/	1	/	/	/	PR1	X 98398,65; Y 183031,83 X 98397,59; Y 183032,38
2024J373 - Zone 1 - WP 1 - S1 - 001	spoor	22/04/2025	1	1	/	1	1	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 1 - WP 1 - S1 - 002	spoor	22/04/2025	1	1	/	1	1	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 1 - WP 1 - S1 CP - 001	coupe	22/04/2025	1	1	/	1	1	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 1 - WP 1 - S1 CP - 002	coupe	22/04/2025	1	1	/	1	1	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 1 - WP 1 - S1 CP - 003	coupe	22/04/2025	1	1	/	1	1	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 1 - WP 1 - S1 CP - 004	coupe	22/04/2025	1	1	/	1	1	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 1 - WP 1 - S1 CP - 005	coupe	22/04/2025	1	1	/	1	1	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 1 - WP 1 - S2 - 001	spoor	22/04/2025	1	1	/	1	2	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 1 - WP 1 - S2 - 002	spoor	22/04/2025	1	1	/	1	2	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 1 - WP 1 - S2 CP - 001	coupe	22/04/2025	1	1	/	1	2	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 1 - WP 1 - S2 CP - 002	coupe	22/04/2025	1	1	/	1	2	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 1 - WP 1 - S2 CP - 003	coupe	22/04/2025	1	1	/	1	2	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 1 - WP 1 - S2-S5 - 001	spoor	22/04/2025	1	1	/	1	2-5	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 1 - WP 1 - S2-S5 - 002	spoor	22/04/2025	1	1	/	1	2-5	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 1 - WP 1 - S2-S5 - 003	spoor	22/04/2025	1	1	/	1	2-5	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 1 - WP 1 - S3 - 001	spoor	22/04/2025	1	1	/	1	3	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 1 - WP 1 - S3 - 002	spoor	22/04/2025	1	1	/	1	3	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 1 - WP 1 - S3 CP - 002	coupe	22/04/2025	1	1	/	1	3	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 1 - WP 1 - S3 CP - 003	coupe	22/04/2025	1	1	/	1	3	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 1 - WP 1 - S4 - 001	spoor	22/04/2025	1	1	/	1	4	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 1 - WP 1 - S4 - 002	spoor	22/04/2025	1	1	/	1	4	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 1 - WP 1 - S4 CP - 001	coupe	22/04/2025	1	1	/	1	4	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 1 - WP 1 - S4 CP - 002	coupe	22/04/2025	1	1	/	1	4	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 1 - WP 1 - S4 CP - 003	coupe	22/04/2025	1	1	/	1	4	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 1 - WP 1 - S5 - 001	spoor	22/04/2025	1	1	/	1	5	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 1 - WP 1 - S5 - 002	spoor	22/04/2025	1	1	/	1	5	zie sporenlijst	/	/	/

[illegible]

[illegible]

[illegible]

2024J373 - Zone 2 - WP 1 - S28 CP - 001	coupe	23/04/2025	1	2	/	1	28	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 1 - S28 CP - 002	coupe	23/04/2025	1	2	/	1	28	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 1 - S29 - 001	spoor	23/04/2025	1	2	/	1	29	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 1 - S29 - 002	spoor	23/04/2025	1	2	/	1	29	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 1 - S29 - 003	spoor	23/04/2025	1	2	/	1	29	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 1 - S29 - 004	spoor	23/04/2025	1	2	/	1	29	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 1 - S29 - 005	spoor	23/04/2025	1	2	/	1	29	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 1 - S29 - 006	spoor	23/04/2025	1	2	/	1	29	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 1 - S29 - 007	spoor	23/04/2025	1	2	/	1	29	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 1 - S29 CP - 001	coupe	23/04/2025	1	2	/	1	29	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 1 - S29 CP - 002	coupe	23/04/2025	1	2	/	1	29	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 1 - S29 CP - 003	coupe	23/04/2025	1	2	/	1	29	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 1 - S29 CP - 004	coupe	23/04/2025	1	2	/	1	29	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 1 - S29 CP - 005	coupe	23/04/2025	1	2	/	1	29	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 1 - S29 CP - 006	coupe	23/04/2025	1	2	/	1	29	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 1 - S29 CP - 007	coupe	23/04/2025	1	2	/	1	29	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 1 - S30 - 001	spoor	23/04/2025	1	2	/	1	30	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 1 - S30 - 002	spoor	23/04/2025	1	2	/	1	30	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 1 - S30 - 003	spoor	23/04/2025	1	2	/	1	30	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 1 - S30 - 004	spoor	23/04/2025	1	2	/	1	30	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 1 - S30 CP - 001	coupe	23/04/2025	1	2	/	1	30	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 1 - S30 CP - 002	coupe	23/04/2025	1	2	/	1	30	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 1 - S30 CP - 003	coupe	23/04/2025	1	2	/	1	30	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 1 - S30 CP - 004	coupe	23/04/2025	1	2	/	1	30	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 1 - S30 CP - 005	coupe	23/04/2025	1	2	/	1	30	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 2 - overzicht - 001	overzicht	23/04/2025	2	2	/	1	/	/	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 2 - overzicht - 002	overzicht	23/04/2025	2	2	/	1	/	/	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 2 - PR2 - 001	profiel	23/04/2025	2	2	/	1	/	/	/	PR2	X 98492,83; Y 183090,09 X 98493,90; Y 183089,63
2024J373 - Zone 2 - WP 2 - PR2 - 002	profiel	23/04/2025	2	2	/	1	/	/	/	PR2	X 98492,83; Y 183090,09 X 98493,90; Y 183089,63
2024J373 - Zone 2 - WP 2 - PR2 - 003	profiel	23/04/2025	2	2	/	1	/	/	/	PR2	X 98492,83; Y 183090,09 X 98493,90; Y 183089,63
2024J373 - Zone 2 - WP 2 - S30, S31, S34, S35 - 001	spoor	23/04/2025	2	2	/	1	30, 31, 34, 35	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 2 - S30, S31, S34, S35 - 002	spoor	23/04/2025	2	2	/	1	30, 31, 34, 35	zie sporenlijst	/	/	/

2024J373 - Zone 2 - WP 2 - S30, S31, S34, S35 - 003	spoor	23/04/2025	2	2	/	1	30, 31, 34, 35	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 2 - S30, S31, S34, S35 - 004	spoor	23/04/2025	2	2	/	1	30, 31, 34, 35	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 2 - S30, S31, S34, S35 - 005	spoor	23/04/2025	2	2	/	1	30, 31, 34, 35	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 2 - S31 - 001	spoor	23/04/2025	2	2	/	1	31	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 2 - S31 - 002	spoor	23/04/2025	2	2	/	1	31	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 2 - S31 - 003	spoor	23/04/2025	2	2	/	1	31	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 2 - S31 CP - 001	coupe	23/04/2025	2	2	/	1	31	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 2 - S31 CP - 002	coupe	23/04/2025	2	2	/	1	31	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 2 - S31 CP - 003	coupe	23/04/2025	2	2	/	1	31	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 2 - S32 CP - 001	coupe	23/04/2025	2	2	/	1	32	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 2 - S32 CP - 002	coupe	23/04/2025	2	2	/	1	32	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 2 - S32 CP - 003	coupe	23/04/2025	2	2	/	1	32	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 2 - S32-S33 - 001	spoor	23/04/2025	2	2	/	1	32-33	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 2 - S32-S33 - 002	spoor	23/04/2025	2	2	/	1	32-33	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 2 - S33 CP - 001	coupe	23/04/2025	2	2	/	1	33	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 2 - S33 CP - 002	coupe	23/04/2025	2	2	/	1	33	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 2 - S33 CP - 003	coupe	23/04/2025	2	2	/	1	33	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 2 - S34 - 001	spoor	23/04/2025	2	2	/	1	34	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 2 - S34 - 002	spoor	23/04/2025	2	2	/	1	34	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 2 - S34 - 003	spoor	23/04/2025	2	2	/	1	34	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 2 - S34 - 004	spoor	23/04/2025	2	2	/	1	34	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 2 - S34 - 005	spoor	23/04/2025	2	2	/	1	34	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 2 - S34 - 006	spoor	23/04/2025	2	2	/	1	34	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 2 - S35 - 001	spoor	23/04/2025	2	2	/	1	35	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 2 - S35 - 002	spoor	23/04/2025	2	2	/	1	35	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 2 - S35 - 003	spoor	23/04/2025	2	2	/	1	35	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 2 - S35 CP - 001	coupe	23/04/2025	2	2	/	1	35	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 2 - S35 CP - 002	coupe	23/04/2025	2	2	/	1	35	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 2 - S35 CP - 003	coupe	23/04/2025	2	2	/	1	35	zie sporenlijst	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 3 - overzicht - 001	overzicht	24/04/2025	3	2	/	1	/	/	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 3 - overzicht - 002	overzicht	24/04/2025	3	2	/	1	/	/	/	/	/
2024J373 - Zone 2 - WP 3 - overzicht - 003	overzicht	24/04/2025	3	2	/	1	/	/	/	/	/
2024J373 - inv. 1 - 001	vondst	30/04/2025	/	/	/	/	/	/	1	/	/
2024J373 - inv. 2 - 001	vondst	30/04/2025	/	/	/	/	/	/	2	/	/
2024J373 - inv. 4 - 001	vondst	30/04/2025	/	/	/	/	/	/	4	/	/
2024J373 - inv. 4 - 002	vondst	30/04/2025	/	/	/	/	/	/	4	/	/
2024J373 - inv. 6 - 001	vondst	30/04/2025	/	/	/	/	/	/	6	/	/
2024J373 - inv. 6 - 002	vondst	30/04/2025	/	/	/	/	/	/	6	/	/

2024J373

Spoor	Werkput/VS eduf.	Sectorm.	Ligging en afmetingen										Opmerkingen	Bouwelement										Relatie	Vondztre	Staalnr	Fotore	Tekening (laan, plan, plattegrond, coupe of profiel)		
			Vaknr.	Valnr.	Interpretatie	Associatie	Datum	Afhijning	Datering	Coupe (x,y)	Diepte	Nummer		Aard (HOM/HET)	Kleur	Textuur	Inclusies	Moturbatie	Constructie	Fasening	Material	Afwerking	Techniek							
1	1	1	/	1	paathul	/	22/04/2025	matig	IJZ	X 98404.56; Y 183042.84 X 98404.26; Y 183042.28	18cm	/	1	vrij HOM	HGR-doGR	Z	HK, Fe+	+	/	/	/	/	/	/	/	/	/	CP1		
2	1	1	/	1	paathul	/	22/04/2025	matig	IJZ	X 98406.42; Y 183051.37 X 98406.66; Y 183050.66	24cm	/	1	HET	dOGR-geevélt	Z	HK, Fe+	+	/	/	/	/	/	/	/	/	3	52	CP1	
3	1	1	/	1	paathul	B1	22/04/2025	matig	IJZ	X 98406.73; Y 183051.54 X 98406.52; Y 183051.75	16cm	/	1	HET	doGR	Z	HK, Fe+	+	/	/	/	/	/	/	/	/	4	52-53	CP1, CP3	
4	1	1	/	1	paathul	B1	22/04/2025	matig	IJZ	X 98407.18; Y 183051.81 X 98406.79; Y 183051.15	18cm	/	1	vrij HOM	doGR-IGR	Z	HK, Fe+	+	/	/	/	/	/	/	/	/	/	52	CP1, CP3	
5	1	1	/	1	paathul	B1	22/04/2025	matig	IJZ	X 98408.67; Y 183051.44 X 98408.44; Y 183051.77	20cm	/	1	HET	doGR-geevélt	Z	HK, Fe+	+	/	/	/	/	/	/	/	/	/	52.54	CP1, CP3	
6	1	1	/	1	paathul	/	22/04/2025	matig	IJZ	X 98410.47; Y 183051.64 X 98410.11; Y 183052.86	20cm	/	1	HDM	doGR	Z	HK+, Fe+	+	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	CP1	
7	1	1	/	1	paathul	/	22/04/2025	matig	IJZ	X 98410.97; Y 183051.02 X 98410.40; Y 183056.45	20cm	/	1	vrij HOM	HGR	Z	HK, Fe+	+	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	CP1	
8	1-2	1	/	1	gracht	/	22/04/2025	matig	VOLUME	X 98418.04; Y 183060.45 X 98417.38; Y 183061.05	64cm	/	1	HDM	doGR	Z	HK+, Fe+	+	/	/	/	/	/	/	/	1	/	73-74	CP1	
										X 98417.38; Y 183061.05		/	2	HDM	HGR-WZ	Z	HK, Fe+	+	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	CP1	
9	1	1	/	1	kul	/	22/04/2025	matig	IJZ	X 98409.07; Y 183046.64 X 98407.53; Y 183045.98	4cm	/	1	HET	doGR	Z	HK+, Fe+	+	/	/	/	/	/	/	/	/	/	55-56	CP1	
10	2	1	/	1	paathul	/	22/04/2025	matig	IJZ	X 98392.79; Y 183039.40 X 98393.72; Y 183038.97	27cm	/	1	vrij HOM	doGR-IGR	Z	HK, Fe+	+	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	CP1	
11	2	1	/	1	paathul	/	22/04/2025	matig	IJZ	X 98399.14; Y 183046.21 X 98399.63; Y 183046.85	30cm	/	1	vrij HOM	doGR-IGR	Z	HK, Fe+	+	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	CP1	
12	2	1	/	1	paathul	/	22/04/2025	matig	IJZ	X 98400.62; Y 183051.07 X 98400.35; Y 183050.30	13cm	/	1	HET	doGR-IGR	Z	HK, Fe+	+	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	CP1	
13	2	1	/	1	paathul	/	22/04/2025	matig	IJZ	X 98401.25; Y 183050.74 X 98401.08; Y 183050.48	16cm	/	1	vrij HOM	doGR-IGR	Z	HK, Fe+	+	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	CP1	
14	2	1	/	1	paathul	/	22/04/2025	matig	IJZ	X 98403.39; Y 183051.28 X 98403.70; Y 183052.79	17cm	/	1	vrij HOM	doGR-IGR	Z	HK, Fe+	+	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	CP1	
15	2	1	/	1	paathul	/	22/04/2025	matig	IJZ	X 98401.94; Y 183057.57 X 98402.47; Y 183057.00	18cm	/	1	vrij HOM	doGR-IGR	Z	HK, Fe+	+	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	CP1	
16	1	2	/	1	paathul	/	23/04/2025	matig	IJZ	X 98496.11; Y 183081.35 X 98495.52; Y 183081.79	12cm	/	1	HET	HGR-doGR	Z	HK, Fe+	+	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	CP2	
17	1	2	/	1	paathul	B2	23/04/2025	matig	IJZ	X 98497.02; Y 183084.28 X 98496.41; Y 183084.82	32cm	/	1	HDM	doGR-IGR	Z	HK, Fe+	+	/	/	/	/	/	/	/	/	59	CP2, CP4		
18	1	2	/	1	paathul	B2	23/04/2025	vaag	IJZ	X 98496.42; Y 183084.20 X 98497.85; Y 183085.81	5cm	/	1	HET	HGR-doGR	Z	HK, Fe+	+	/	/	/	/	/	/	/	/	59	CP2, CP4		
19	1	2	/	1	paathul	B2	23/04/2025	matig	IJZ	X 98499.51; Y 183084.09 X 98499.00; Y 183082.77	16cm	/	1	HET	ZW-doGR	Z	HK+, Fe+	+	/	/	/	/	/	/	6	59	CP2, CP4			
20	1	2	/	1	paathul	B2	23/04/2025	matig	IJZ	X 98497.98; Y 183081.00 X 98497.48; Y 183081.56	38cm	/	1	HDM	doGR	Z	HK, Fe+	+	/	/	/	/	/	/	/	5	59-60	CP2, CP4		
21	1	2	/	1	paathul	B2	23/04/2025	matig	IJZ	X 98498.84; Y 183081.75 X 98498.44; Y 183082.28	30cm	/	1	vrij HOM	doGR-IGR	Z	HK, Fe+	+	/	/	/	/	/	/	/	/	59	CP2, CP4		
22	1	2	/	1	paathul	B2	23/04/2025	vaag	IJZ	X 98495.37; Y 183082.89 X 98499.59; Y 183084.40	20cm	/	1	HDM	doGR	Z	HK, Fe+	+	/	/	/	/	/	/	/	/	59	CP2, CP4		
23	1	2	/	1	paathul	B2	23/04/2025	matig	IJZ	X 98497.61; Y 183081.54 X 98497.04; Y 183081.32	16cm	/	1	HDM	doGR	Z	HK+, Fe+	+	/	/	/	/	/	/	/	/	59, 61	CP2, CP4		
24	1	2	/	1	paathul	B2	23/04/2025	matig	IJZ	X 98496.66; Y 183081.26 X 98496.09; Y 183081.56	38cm	/	1	vrij HOM	doGR-IGR	Z	HK, Fe+	+	/	/	/	/	/	/	/	/	59	CP2, CP4		
										X 98496.09; Y 183081.56		/	1	HDM	doGR	Z	HK+, Fe+	+	/	/	/	/	/	/	/	/	/	CP2, CP4		
25	1	2	/	1	paathul	B2	23/04/2025	matig	IJZ	X 98495.62; Y 183083.33 X 98495.12; Y 183083.88	14cm	/	2	HET	HGR-doGR	Z	HK, Fe+	+	/	/	/	/	/	/	/	2	1	59, 62	CP2, CP4	
26	1	2	/	1	paathul	B2	23/04/2025	vaag	IJZ	X 98496.00; Y 183079.39 X 98495.71; Y 183080.11	29cm	/	1	HET	doGR-ge	Z	HK, Fe+	+	/	/	/	/	/	/	/	/	59	CP2, CP4		
27	1	2	/	1	paathul	B2	23/04/2025	matig	IJZ	X 98495.24; Y 183081.46 X 98494.86; Y 183081.34	38cm	/	1	HET	doGR-2W	Z	HK+, Fe+	+	/	/	/	/	/	/	/	/	59	CP2, CP4		
28	1	2	/	1	paathul	B2	23/04/2025	vaag	IJZ	X 98494.13; Y 183081.06 X 98493.65; Y 183082.71	42cm	/	1	HET	doGR-IGR	Z	HK, Fe+	+	/	/	/	/	/	/	/	/	59, 63	CP2, CP4		
										X 98493.65; Y 183082.71		/	1	HET	doGR-2W	Z	HK+, Fe+	+	/	/	/	/	/	/	/	/	/	CP2, CP5		
29	1	2	/	1	kul	/	23/04/2025	matig	IJZ	X 98471.42; Y 183098.68 X 98474.95; Y 183100.10	16cm	/	2	HET	doGR-IGR	Z	HK, Fe+	+	/	/	/	/	/	/	/	3	2, 7-8	70-71	CP2, CP5	
										X 98474.95; Y 183100.10		/	3	HET	doGR-IGR	Z	HK, Fe+	+	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	CP2, CP5	
30	1-2	2	/	1	gracht	/	23/04/2025	matig	IJZ	X 98462.89; Y 183100.08 X 98461.16; Y 183100.91	57cm	/	1	HET	doGR-geevélt	Z	HK, Fe+	+	/	/	/	/	/	/	/	/	4	/	64-65	CP2
31	2	2	/	1	gracht	/	23/04/2025	matig	IJZ	X 98493.63; Y 183097.87 X 98494.04; Y 183096.35	43cm	/	1	vrij HOM	doGR	Z	HK, Fe+	+	/	/	/	/	/	/	/	/	5	/	66-67	CP2
32	2	2	/	1	paathul	/	23/04/2025	matig	IJZ	X 98498.81; Y 183100.53 X 98479.46; Y 183105.11	8cm	/	1	HET	doGR-IGR	Z	HK, Fe+	+	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	CP2	
33	2	2	/	1	paathul	/	23/04/2025	matig	IJZ	X 98480.81; Y 183103.52 X 98479.46; Y 183104.11	10cm	/	1	HET	doGR-IGR	Z	HK, Fe+	+	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	CP2	
34	2	2	/	1	bompot	/	23/04/2025	matig	WO	/	/	/	1	HET	doGR	Z	Met++	+	/	/	/	/	/	/	/	oversnijt 531	/	66, 76-77	CP2	
										/	/	/	1	HET	doGR-IGR	Z	HK, Fe+	+	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	CP2	
35	2-3	2	/	1	gracht	/	23/04/2025	matig	IJZ	X 98467.72; Y 183110.19 X 98466.30; Y 183108.04	77cm	/	2	vrij HOM	doGR	Z	HK, Fe+	+	/	/	/	/	/	/	/	/	6	/	66, 69	CP2
										X 98466.30; Y 183108.04		/	3	HET	IGR-geevélt	Z	HK, Fe+	+	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	CP2	

Vondstenlijst

2024J373 Opgraving Eke kouter

Vondstnr	Spoornr	Laagnr	Kwadrant/ Coupedeel	Werkput/ Sleuf	Sector	Vak	Profiel	Viak	Inzamelwijze	Datum	Maaswijdte	xyz	Vondstcategorie	Soort	Omschrijving	Datering	Rand	Wand	Bodem	Hoeveelheid (telling/schatting)	Gewicht (g)	Homogeniteit	Fotonr	Tekening (kaart, plan, plattegrond, coupe of profiel)	Vondst- tekening
1	8	1	/	1	1	/	/	1	AV	22/04/2025	/	/	aardewerk	grijs aardewerk	kogelpot	volle middeleeuwen 11de-13de eeuw	1	0	0	1	8	ja	80	/	/
2	25	1	/	1	2	/	/	1	UH	23/04/2025	/	/	aardewerk	handgevormd aardewerk	/	VRIJZ	0	1	0	1	1	ja	/	/	/
3	29	1	/	1	2	/	/	1	AV	23/04/2025	/	/	aardewerk	handgevormd aardewerk	/	VRIJZ	0	2	0	2	14	ja	/	/	/
4	30	1	/	1	2	/	/	1	AV	23/04/2025	/	/	aardewerk	handgevormd aardewerk	/	VRIJZ	0	4	0	4	49	ja	78	/	/
5	31	1	/	2	2	/	/	1	AV en UH	23/04/2025	/	/	aardewerk	handgevormd aardewerk	/	VRIJZ	1	17	0	18	135	ja	/	/	/
6	35	1	/	2	2	/	/	1	AV	23/04/2025	/	/	aardewerk	handgevormd aardewerk	1 wandscherf: versiering met kleine cirkelvormige indrukken (type E1 van den Broeke) (takindrukken)	VRIJZ	1	4	0	5	29	ja	79	/	/

Stalenlijst

2024J373 Opgraving Eke Kouter																					
Staalnr	Spoor	Laag	Structuur	Kwadrant	Coupe (x,y)	Werkput	Sector	Vak	Vlak	Profiel	Inzamelwijze	Datum	Inhoud	Volume	Maaswijdte	xyz	Doel	Voorbereidende handelingen	Uitgevoerde analyses	Fotonr	Tekening (kaart, plan, plattegrond, coupe of profiel)
1	25	1	paalkuil	/	zie sporenlijst	1	2	/	1	/	UH	23/04/2025	Hkstaal	gripzakje	/	/	C14	selectie, reiniging	C14	/	/
2	29	1	kuil	/	zie sporenlijst	1	2	/	1	/	CP en UH	23/04/2025	Hkstaal	gripzakje	/	/	C14	selectie, reiniging	C14	/	/
3	2	1	paalkuil	/	zie sporenlijst	1	1	/	1	/	UH	22/04/2025	Hkstaal	gripzakje	/	/	C14	/	/	/	/
4	3	1	paalkuil	/	zie sporenlijst	1	1	/	1	/	UH	22/04/2025	Hkstaal	gripzakje	/	/	C14	/	/	/	/
5	20	1	paalkuil	/	zie sporenlijst	1	2	/	1	/	UH	23/04/2025	Hkstaal	gripzakje	/	/	C14	/	/	/	/
6	19	1	paalkuil	/	zie sporenlijst	1	2	/	1	/	UH	23/04/2025	Hkstaal	gripzakje	/	/	C14	/	/	/	/
7	29	1	kuil	/	zie sporenlijst	1	2	/	1	/	UH	23/04/2025	grondstaal	20l	/	/	zeven, controle archeologisch materiaal	/	/	/	/
8	29	1	kuil	/	zie sporenlijst	1	2	/	1	/	UH	23/04/2025	grondstaal	20l	/	/	zeven, controle archeologisch materiaal	/	/	/	/

UPPSALA
UNIVERSITET

Ångström Laboratory
Tandem Laboratory

Radiocarbon group

Visiting address:
Ångström Laboratory
Regementsvägen 10
SE-752 37 Uppsala

Postal address:
Box 529
SE-751 21 Uppsala
Sweden

Telephone:
+46 18 – 471 3124

Website:
www.uu.se/centrum/tandemlab

E-mail:
radiocarbon@physics.uu.se

Uppsala 2025-07-08

Maarten Bracke
Acke & Bracke BV
Dorpvaart 76
BE-9180 MOERBEKE-WAAS
Belgium

Result of ^{14}C dating of charcoals from Eke Kouter, Oost-Vlaanderen, Belgium. (p 6805)

Pre-treatment of charcoal:

1. Visible root-fibres are removed.
2. 1 % HCl is added (10 h, just below the boiling point) (carbonates are removed).
3. 1 % NaOH is added, (10 h, just below the boiling point). This step is repeated until the soluble part no longer is dark coloured.

The soluble part is precipitated by addition of concentrated HCl. The precipitate, which mainly consists of humus material, is washed, dried and referred to as fraction SOL. The insoluble fraction, referred to as INS, is mainly consisting of the original organic material, and should therefore provide the most reliable age. Influence of contaminants could be obtained from the SOL fraction.

Prior to the determination of the ^{14}C -content in the accelerator, the washed and dried material, acidulated to pH 3, is combusted to CO_2 which is graphitised using a Fe-catalyst reaction. In the present investigation fraction INS has been dated.

RESULT

Lab number	Sample	$\delta^{13}\text{C}\text{‰ V-PDB}$	^{14}C age BP
Ua-88876	Eke Kouter 2024J373 spoor 25 laag 1 staal 1 sample 1	-25.2	2 468 $\pm$ 30
Ua-88877	Eke Kouter 2024J373 spoor 29 laag 1 staal 2 sample 2	-24.5	1 875 $\pm$ 30

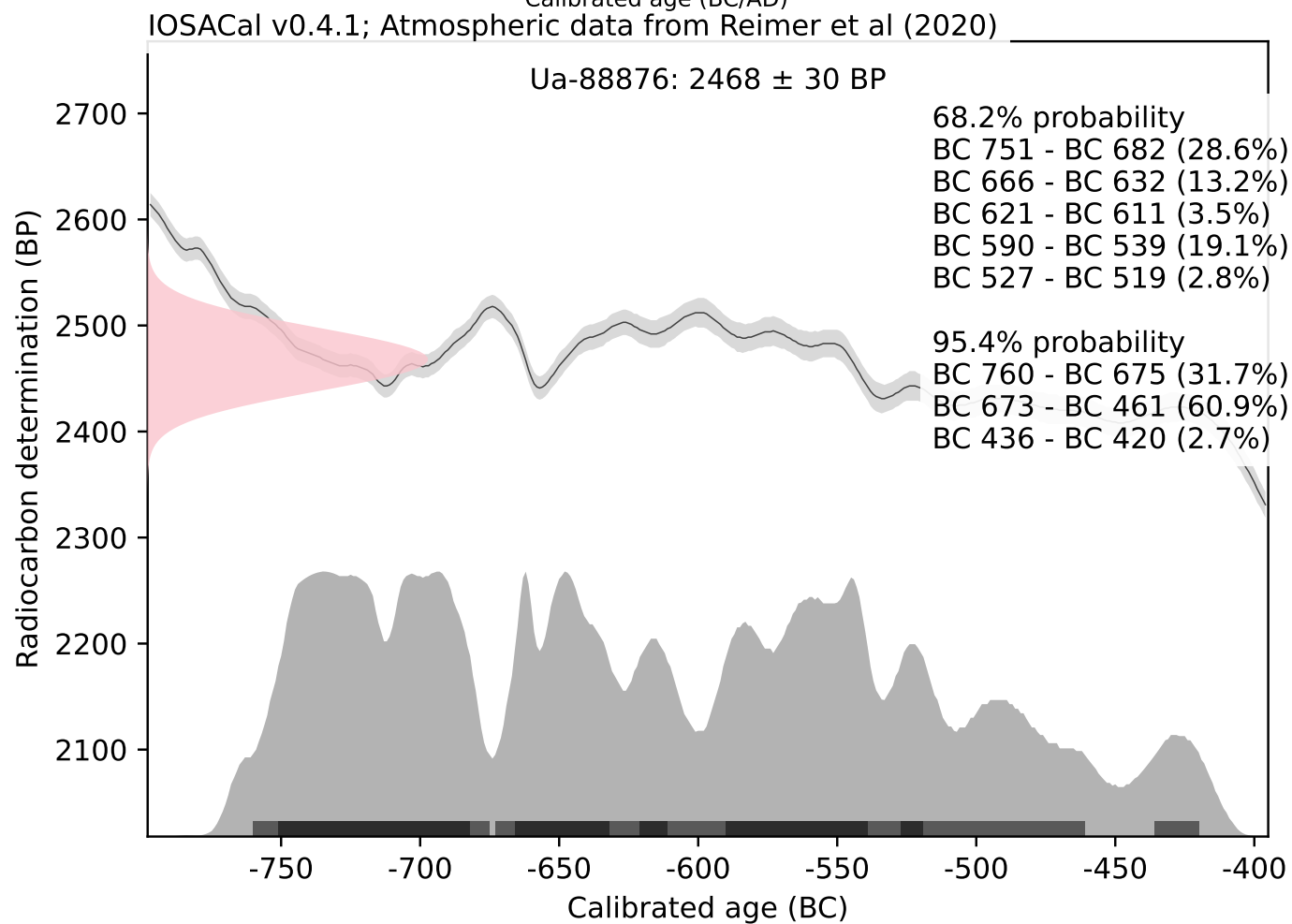
Kind regards

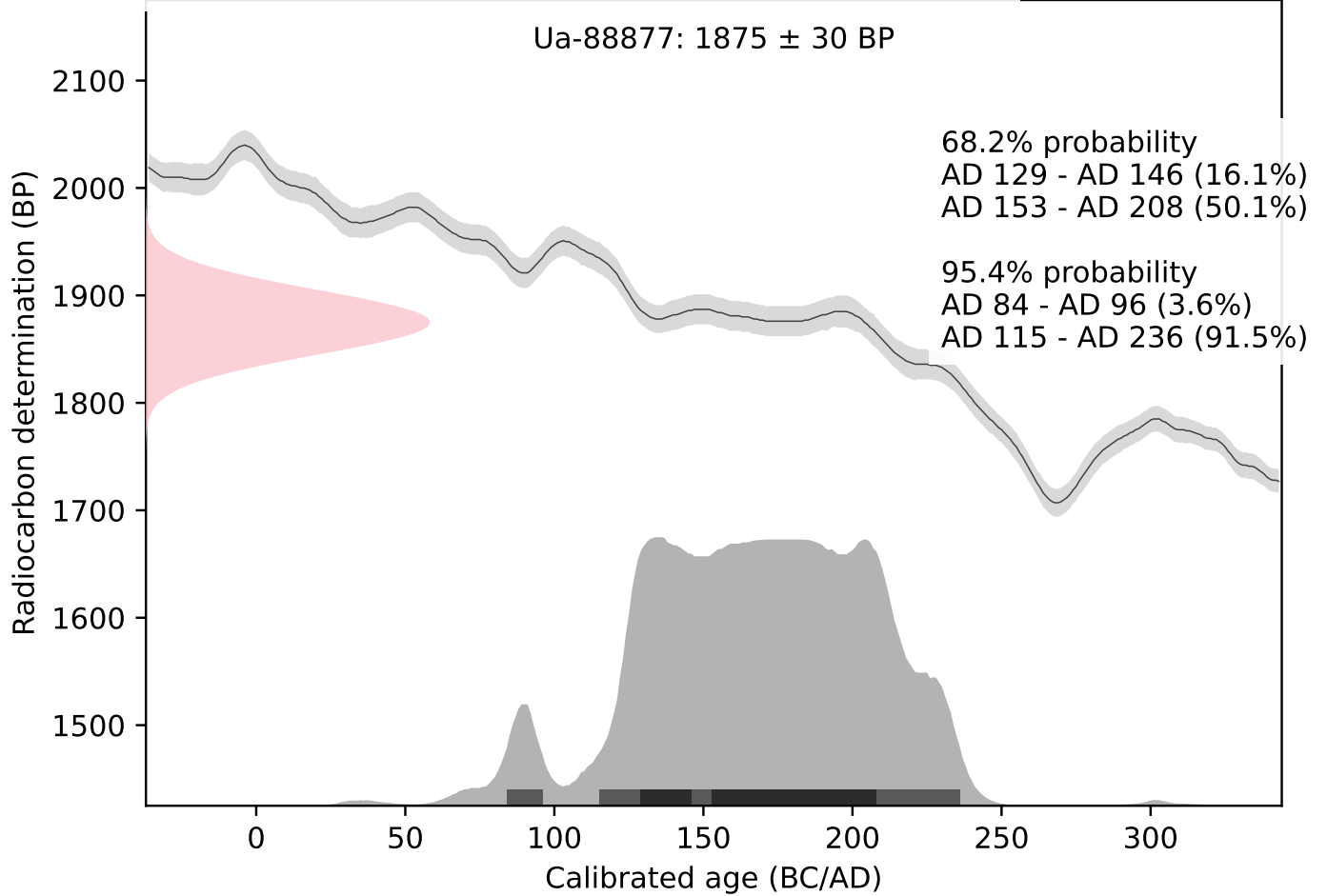
Melanie Melanie Mucke
2025.07.09
Mucke 11:06:52 +02'00'

Melanie Mucke/Daniel Primetzhofner

Calibration curves

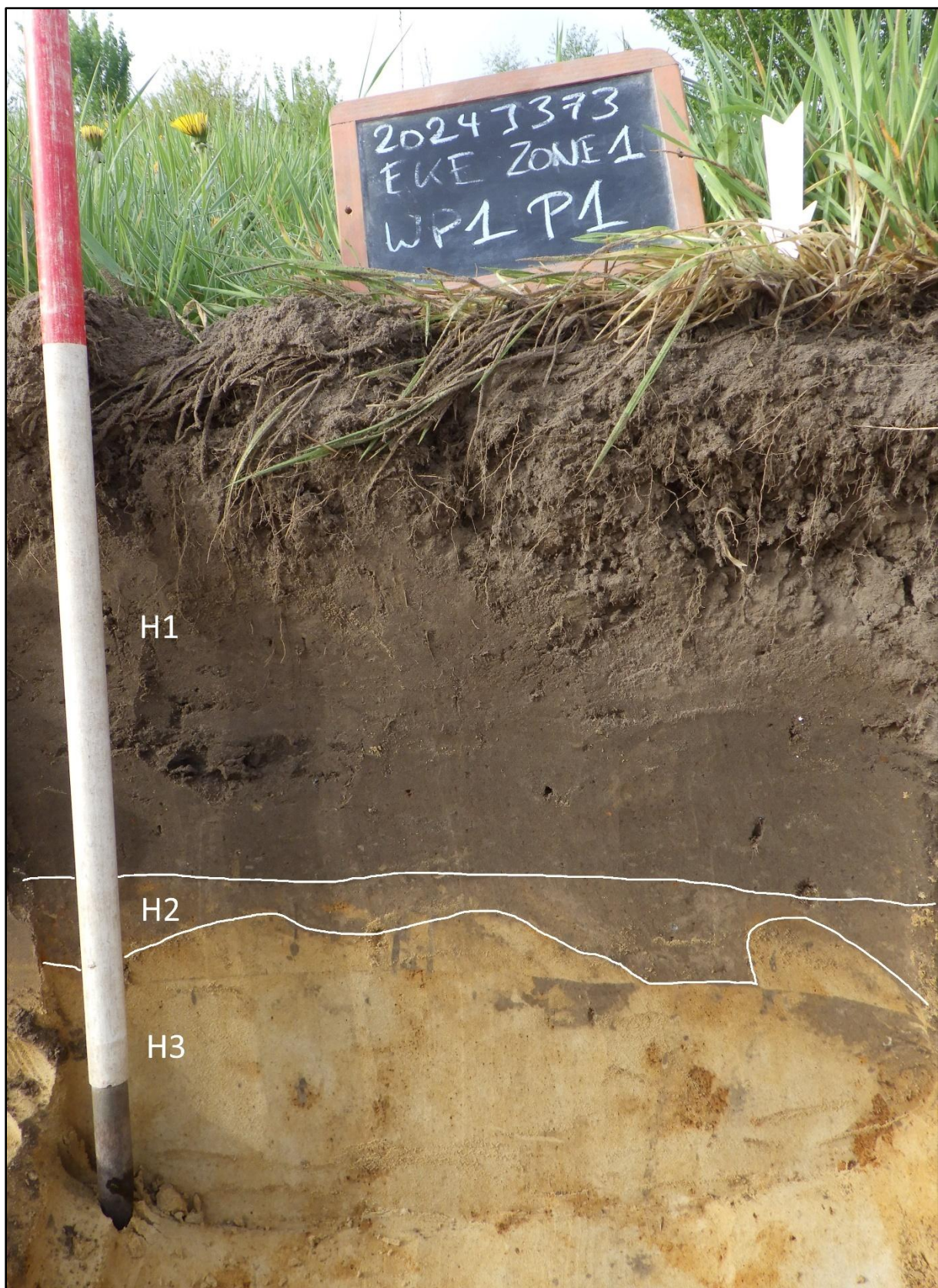
IOSACal v0.4.1; Atmospheric data from Reimer et al (2020)

6.10. Referentieprofiel

Projectcode		2024J373			Coördinaten	X 98398,65; Y 183031,83	
Type onderzoek		Opgraving				X 98397,59; Y 183032,38	
Profielnummer		PR1			Hoogte	+10,1m TAW	
Oriëntatie		ZO-NW			Grondwater	niet bereikt	
Datum		22/04/2025			Classificatie bodemkaart	Zcc(h)	
Weer		Zonnig, droog				Matig droge zandbodem met verbrokkelde ijzer en/of humus B-horizont	
Beschrijving		Paulien Fonteyn			Fotonr	1	
Landgebruik		Braakland			Plannr	Zie allesporenkaart	
Vegetatie		Gras					
Horizont		Diepte (cm)		Methode beschrijving	Ondergrens		
nr	Benaming	begin	eind		bereikt	duidelijkheid	regelmatigheid
H1	Ap1	0	40	Droog	Ja	Duidelijk	Regelmatig
H2	Ap2	40	45/50	Droog	Ja	Duidelijk	Onregelmatig
H2	C	45/50	-	Droog	Nee	-	-
Kleur (visueel)		Vochtigheid		Textuur		Andere fenomenen/opmerkingen	
				symbool	beschrijving		
Donkerbruin		Matig droog		Z	Zand	/	
Bruin		Matig droog		Z	Zand	Resten E/B	
Bruingeel/beige		Matig droog		Z	Zand	/	

Figuur 1 Zicht op profiel 1, in het zuiden van opgravingszone 1, met aanduiding van de stratigrafische eenheden.

6.11. Dagrapporten

Dinsdag 22 april 2025

Aanwezig: Maarten Bracke (erkend archeoloog, veldwerkleider), Bert Acke (assistent archeoloog), Phaedra Vanlaere (stagiair), Steven Antheunis (grondwerken)

Werkzaamheden: zone 1: aanleg werkputten 1 en 2, opschonen vlak en sporen, registratie sporen via foto's en opmetingen, couperen grondsporen, intekenen en inmeten van de coupes, inzamelen van vondstmateriaal en stalen, afwerken opgravingszone 1

Aantal aangetroffen sporen: 15

Voornaamste sporen: paalkuilen S3, S4, S5 (mogelijke spieker), gracht S8 en kuil S9

Woensdag 23 april 2025

Aanwezig: Maarten Bracke (erkend archeoloog, veldwerkleider), Bert Acke (assistent archeoloog), Phaedra Vanlaere (stagiair), Steven Antheunis (grondwerken)

Werkzaamheden: zone 2: aanleg werkputten 1 en 2, opschonen vlak en sporen, registratie sporen via foto's en opmetingen, couperen grondsporen, intekenen en inmeten van de coupes, inzamelen van vondstmateriaal en stalen, afwerken werkputten

Aantal aangetroffen sporen: 20

Voornaamste sporen: paalkuilen S17 t.e.m. S28 (twaalfpalige structuur), houtskoolrijke kuil S29, greppels S30, S31 en S35 en bomput S34

Donderdag 24 april 2025

Aanwezig: Maarten Bracke (erkend archeoloog, veldwerkleider), Bert Acke (assistent archeoloog), Phaedra Vanlaere (stagiair), Steven Antheunis (grondwerken)

Werkzaamheden: zone 2: aanleg werkput 3, opschonen vlak en sporen, registratie sporen via foto's en opmetingen, couperen grondsporen, intekenen en inmeten van de coupes, inzamelen van vondstmateriaal en stalen, afwerken opgravingszone

Aantal aangetroffen sporen: 1

Voornaamste sporen: vervolg greppel S35

Vrijdag 25 april 2025

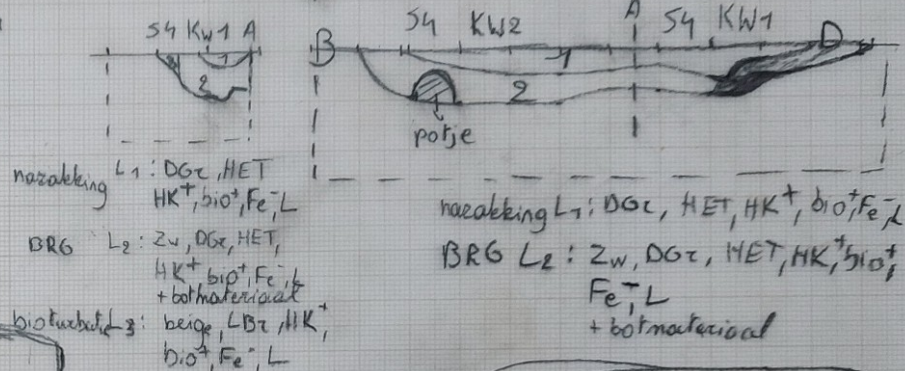
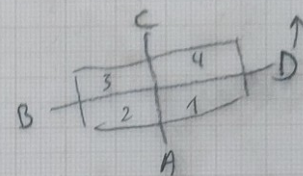
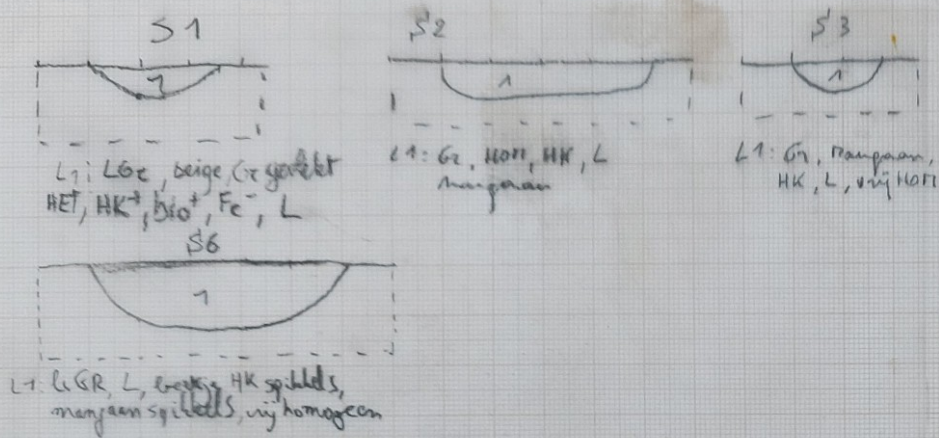
Aanwezig: Steven Antheunis (grondwerken)

Werkzaamheden: dichten opgravingszones

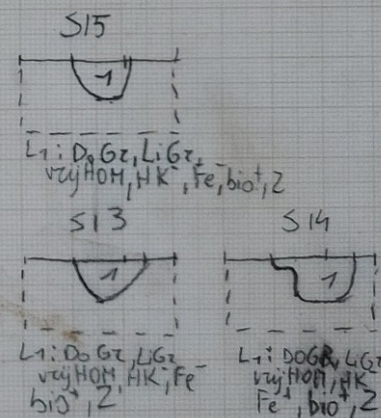
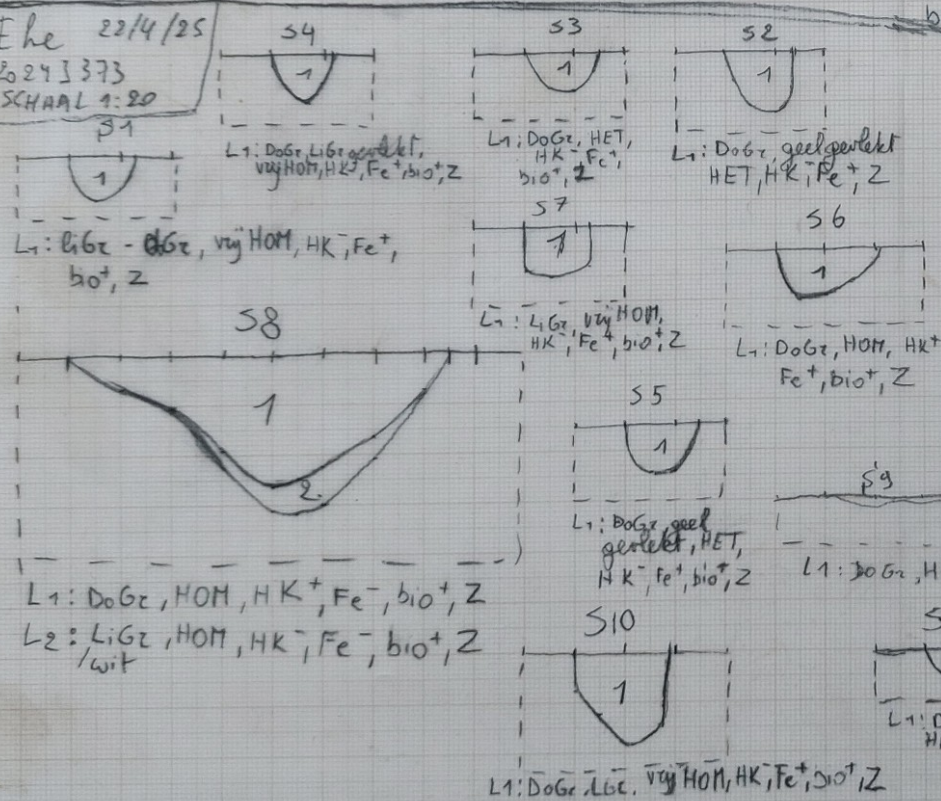
Aantal aangetroffen sporen: 0

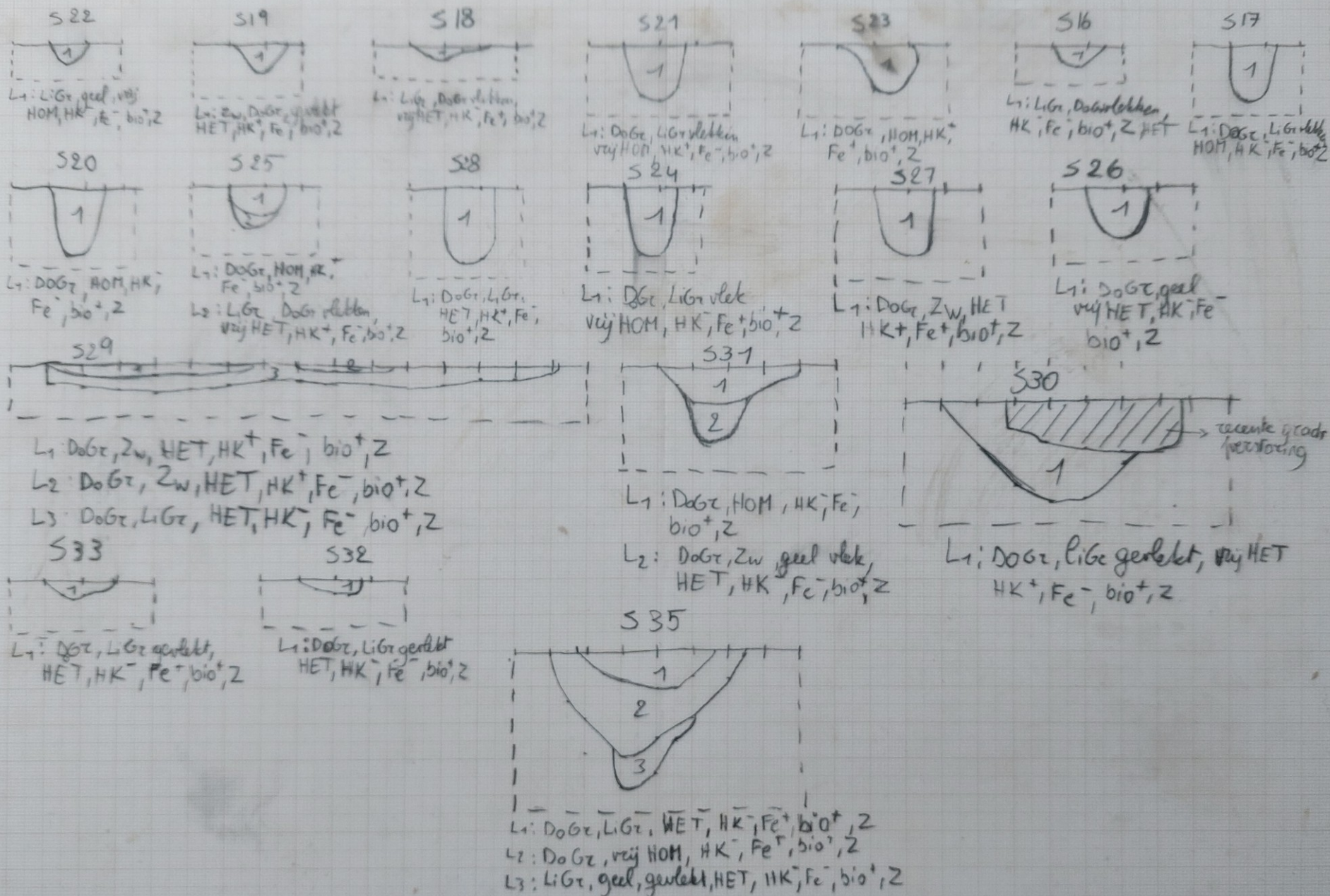
Voornaamste sporen: niet van toepassing

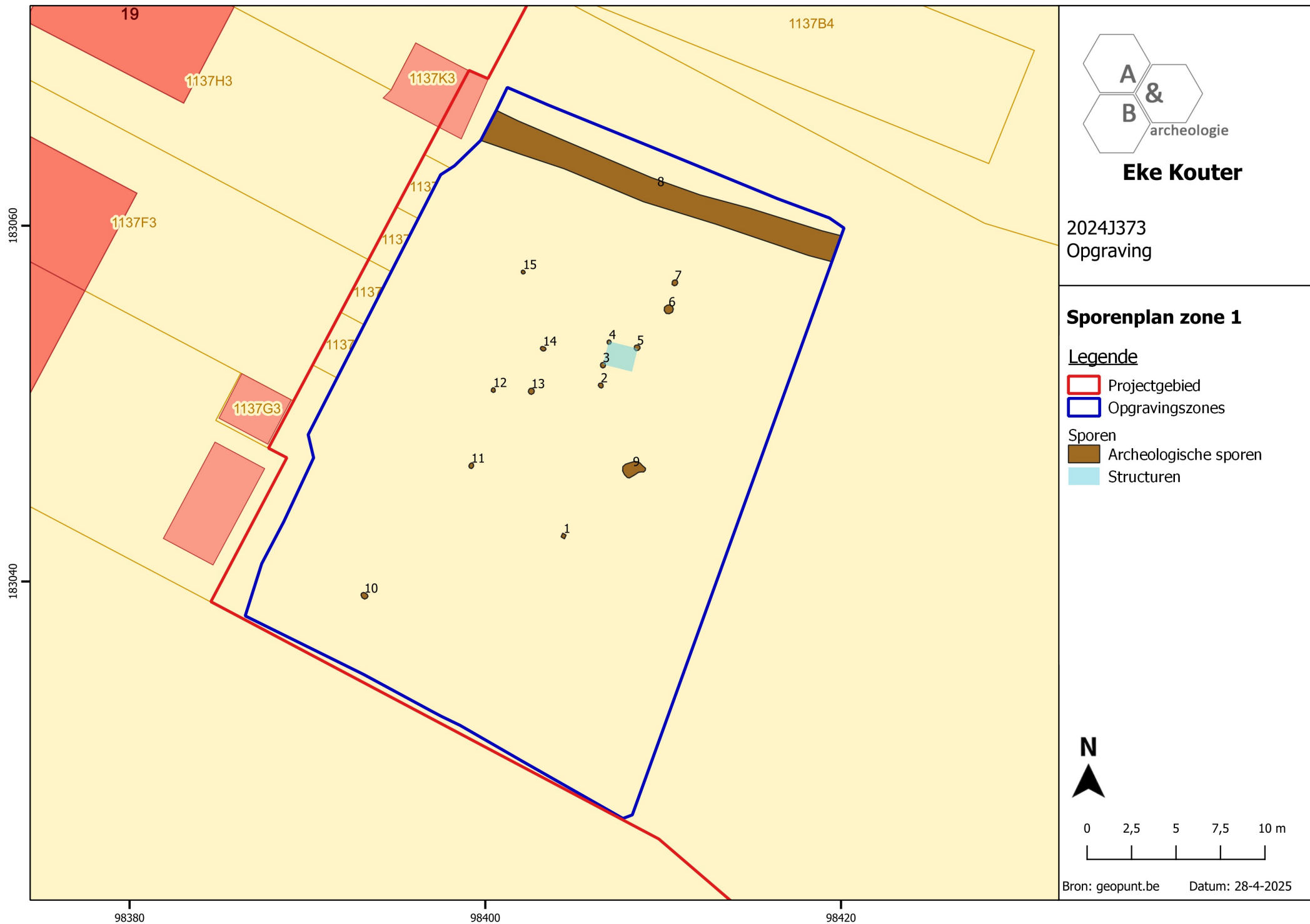
Sint-Lievens-Houtem, 2025 B306, weekpunt 4, 03/04/2025
 schaal 1:20

Ehe 23/4/25
 2025 B306
 SCHAAL 1:20

Eke Kouter

2024J373
Opgraving

Sporenplan zone 1

Legende

Eke Kouter

2024J373
Opgraving

Sporenplan zone 2

Legende

- Projectgebied
- Opgravingszones
- Sporen
 - Archeologische sporen
 - Verstoringen
 - Structuren

0 2,5 5 7,5 10 m

Bron: geopunt.be

Datum: 25-4-2025

183120

183100

183080

98460

98480

98500

1137W4

1137V4

1137T4

1137S4

Kouter

Kouter

Kouter

Kouter

35

32

33

29

30

31

16

18

19

22

21

25

28

27

26

24

23

20

